

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΣΠ. ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ
 Βουλευτής Έβρου με τη ΝΔ
 Με σχεδιασμό και όραμα η Πολιτεία επενδύει στρατηγικά στην ανασυγκρότηση και θωράκιση του Νομού Έβρου
 ΣΕΛ. 21

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ
 Βουλευτής Ροδόπης με τη ΝΔ
 50 χρόνια Μεταπολίτευσης - Ο ρόλος του Συντάγματος του 1975
 ΣΕΛ. 22-23

ΜΑΞΙΜΟΣ ΣΕΝΕΤΑΚΗΣ
 Βουλευτής Ηρακλείου με τη ΝΔ
 Τίποτα δεν είναι πιο βέβαιο από την κριτική της αντιπολίτευσης
 ΣΕΛ. 21

#VIRAL
 Οι άσχημες δικτατορίες άσχημα καταρρέουν
 με τη Μαρία Δεδούση ΣΕΛ. 11

POLITICAL

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

www.political.gr

ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ: 1.048

ΤΡΙΤΗ 10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΠΟΧΗΣ ΕΡΧΕΤΑΙ ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ ΣΤΟ EMAIL ΣΑΣ

Politically Incorrect
 Το παρασκήνιο πίσω από την παραίτηση Πατέλη, η προσπάθεια του προβοκάτορα ΚΟΝΤΟΥ εκδότη να σαμποτάρει τη στήλη «Politically Incorrect»... και τα μυστήρια του Υπερταμείου με την Άπω Ανατολή και το λιμάνι
 ΣΕΛ. 6

Άκαρπη η συνάντηση ΚΕΔΕ - υπουργών για το θέμα των ΔΕΥΑ με εντάσεις

Με την υπογραφή του Νίκου Καραμανλή, εκδότη της «Political»
 ΣΕΛ. 12

ΟΛΟ ΤΟ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ ΤΩΝ ΜΥΣΤΙΚΩΝ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ

ΘΕΛΟΥΝ ΠΤΑ

ΤΟΝ ΕΚΚΛΕΚΤΟ ΤΟΥΣ «ΔΙΚΑΣΤΗ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ»

Ο Χρήστος Ράμμος εξαργυρώνει πολιτικά τις υπηρεσίες που προσέφερε στον ΣΥΡΙΖΑ
 ΣΕΛ. 9, 17

Γράφουν

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΡΚΙΔΗΣ
 Ηλεκτρονικό εμπόριο και ψηφιακό μάρκετινγκ στην εποχή της τεχνητής νοημοσύνης

ΗΛΙΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
 Τα δικαιώματα του «άλλου», του «διαφορετικού»

ΡΑΦΑΗΛ ΜΕΝ. ΜΑΪΟΠΟΥΛΟΣ
 Τσίπρας - Κασσελάκης: Βίοι παράλληλοι

Τη πολιτικής επικοινωνίας
 Από τον Θανάση Παπαμιχαήλ
 ΣΕΛ. 24-26

ΦΟΒΟΙ ΓΙΑ ΝΕΟ ΕΜΦΥΛΙΟ ΣΤΗ ΣΥΡΙΑ

Γρίφος με τα προσφυγικά καραβάνια

Game of Thrones από τους φύλαρχους για το μοίρασμα της... πίτας
 ΣΕΛ. 13-16

ΜΕΓΑΛΗ ΕΡΕΥΝΑ ΤΗΣ «Ρ»

Πώς συμμορίες Ρομά θησαυρίζουν από τα πιτσιρικά που βγάζουν στη ζητιανιά
 ΣΕΛ. 30-31

ΝΕΟ ΠΑΡΑΛΗΡΗΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΚΥΡΑ

Γιατί οι Τούρκοι στοχοποιούν ξανά τον Δένδια
 ΣΕΛ. 19

ΝΙΚΟΣ ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ

Τι «εκπλήξεις» ετοιμάζει στη ΝΔ κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού
 ΣΕΛ. 5

ΟΙ ΝΕΟΙ ΜΠΛΕ ΦΑΚΕΛΟΙ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ

150 μεταρρυθμίσεις και 170 έργα για το 2025
 ΣΕΛ. 4

Ο κίνδυνος να περάσουμε από την πολιτική στη θεοκρατική δικτατορία είναι κάτι παραπάνω από ορατός...

Συρία: Ένα δεύτερο Αφγανιστάν

Η εισβολή των τζικαντιστών στη Συρία και η ανατροπή του Άσαντ δημιουργούν νέα δεδομένα στην περιοχή, η οποία στην ουσία τριχοτομείται. Η κεντρική και βορειοδυτική πλευρά της Συρίας είναι υπό τον έλεγχο των ακραίων ισλαμιστών και των αντιπολιτευόμενων του Ελεύθερου Συριακού Στρατού (ΕΣΣ), η βορειανατολική Συρία και οι πετρελαιοπηγές παραμένουν στα χέρια των Κούρδων και, τέλος, ένα άλλο κομμάτι παραμένει στους Αλαουίτες-Σίιτες της Συρίας του καθεστώτος Άσαντ.

Πρώτος κερδισμένος φαίνεται να είναι ο Ταγίπ Ερντογάν, αφού οι ακραίες ισλαμικές δυνάμεις που ανέτρεψαν τον Άσαντ είναι υποκινούμενες από την Τουρκία και ο ίδιος εμφανίζεται ισχυρός περιφερειακός παίκτης. Επιβάλλει λοιπόν το καθεστώς της επόμενης μέρας, παρότι είναι αμφίβολο αν θα ελέγχει για πάντα τους τζικαντιστές. Δεν είναι τυχαία η χθεσινή του δήλωση: «Έχουμε απομείνει δύο άτομα με τόσο μακρά διαδρομή ως ηγέτες στον κόσμο αυτή τη στιγμή. Εγώ και ο Πούτιν».

Γράφει ο **Κώστας Τσιτούνας**
Διευθυντής της «Ρ»

Το Ισραήλ είναι επίσης κερδισμένο από τη νέα κατάσταση, καθώς δεν υφίσταται συριακός στρατός, έχει εξαφανιστεί η Χεζμπολάχ από τη Συρία και η ιρανική επιρροή έχει μειωθεί στην περιοχή.

Ικανοποιημένοι φαίνεται να είναι και οι Κούρδοι, αφού παραμένουν στην περιοχή διατηρώντας τα εδάφη τους στα ανατολικά του Ευφράτη υπό το πράσινο φως των ΗΠΑ αλλά και του Ισραήλ. Με δεδομένο ότι θα συνεχιστεί η πολιτική των ΗΠΑ στήριξης των Κούρδων της Συρίας και ανοίγει ο δρόμος για ένα αυτόνομο Κουρδιστάν στη συριακή επικράτεια, θα έχει ενδιαφέρον να δούμε τι στάση θα κρατήσει ο Ερντογάν έναντι των ΗΠΑ. Εξάλλου οι ΗΠΑ φαίνονται ικανοποιημένες από την ανατροπή του Άσαντ, κάτι το οποίο οι ΗΠΑ επιθυμούσαν από το 2011. Η επόμενη μέρα δεν θα είναι τόσο εύκολη. Ενέχει σο-

βαρούς κινδύνους. Αυτοί όλοι πώς θα τα βρουν μεταξύ τους; Μήπως πέσουμε σε έναν καινούργιο εμφύλιο; Υπάρχει ένας κίνδυνος να δημιουργηθεί μια θρησκευτική φονταμενταλιστή δικτατορία. Δηλαδή, να περάσουμε από την πολιτική δικτατορία στη θεοκρατική δικτατορία.

«Μην περιμένετε ότι θα έχουμε αυτήν τη στιγμή στη Συρία ένα κίνημα εκδημοκρατισμού», εκτίμησε σε τηλεοπτική του συνέντευξη ο διεθνολόγος Αλέξανδρος Δεσποτόπουλος σε μια πρώτη ανάλυση των δεδομένων λέγοντας: «Θα έχουμε ένα δεύτερο Αφγανιστάν, αυτή είναι η πραγματικότητα. Για τους Σύριους είναι μια άθλια κατάσταση».

Σε ό,τι αφορά την Ελλάδα, η ισχυροποίηση του Ερντογάν στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου αποτελεί αρνητική εξέλιξη για τον Ελληνισμό, την Ελλάδα και την Κυπριακή Δημοκρατία. Η εργαλειοποίηση των τζικαντιστών-ισλαμιστών μισθοφόρων από την Άγκυρα είναι από μόνο του ένα ανησυχητικό γεγονός, το οποίο αφορά και την Ελλάδα.

POLITICAL

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Ιδιοκτησία: **POLITICAL PUBLISHING IKE**

ΕΚΔΟΤΗΣ: **Νικόλαος Γ. Καραμανλής**

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: **Κώστας Τσιτούνας**

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: **Πάνος Μαυρίδης**

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ: **Μάνος Πιτσιδιανάκης**

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ: **Βαγγέλης Κατσορίδας**

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: **Ελένη Μπέρτσου**
Μίητος Σακελλάρης

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΥΛΗΣ: **Νίκος Τσούρτης**

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

Μαρία Δεδούση, Έλλη Τριανταφύλλου, Κάθλια Αλεξανδρίδου, Αντώνης Αντωνόπουλος, Αντώνης Αναστασόπουλος, Στέλλα Παπαμιχαήλ, Γιάννης Παργινός, Αλεξία Τασούλη, Βασίλης Σκουλιάρκος, Αμαλία Κάζου, Λουκάς Γεωργιάδης, Κωνσταντίνος Δαυλός, Ιωάννα Ντάνη, Κώστας Νούσης, Ηλέκτρα Βισκαδουράκη, Κατερίνα Παπακωστοπούλου, Λία Κοντοπούλου, Νίκος Τσιλιπουνιάκης, Ρεγγίνα Σαβούρδου, Δήμητρα Δάρδα, Γιώργος Ανδρής (Αυτοκίνητο), Χρήστος Γιαννούλης

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ / ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΟΙ:

Θανάσης Διαμαντόπουλος, Καθηγητής, Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών στη Πάντειο Βασίλης Κορκίδης, Πρόεδρος ΕΒΕΠ
Νότης Μαρίας, Καθηγητής Θεσμών Ε.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης (πρώην ευρωβουλευτής)
Θανάσης Παπαμιχαήλ, Επικοινωνιολόγος
Μιχάλης Μάρκου, MBA Διευθυντικό στέλεχος-σύμβουλος Επιχειρήσεων & καθηγητής Διοίκησης Επιχειρήσεων/ Marketing
Δρ Αντώνης Στ. Στυλιανού, Λέκτορας Νομικής στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, LL.B Law (Bristol), Ph.D in Law - International Law and Human Rights (Kent), διευθυντής Μονάδας Νομικής Κλινικής Πανεπιστημίου Λευκωσίας

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:
Αριέτα Μουρτοπαλά

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:
Μαρίνα Πέππα

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΑΤΕΛΙΕ:
Βασίλης Υψηλός
ΑΤΕΛΙΕ:
Κατερίνα Χατζηθαζάρου

ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ:
Κώστας Κουτσογιάννης,
Μαριλένα Ιορδανίδου

ΓΡΑΦΕΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ: Επικεφαλής: **Δημήτρης Δραγώγιας**
Φιλίππα Βήαστου, Ανδρονίκη Ζαφειρίου, Αναστασία Καρυπίδου, Φένια Κιλιάση, Δημήτρης Συρμάτσος

ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: **Μαρία Κευγά, Γιώργος Παναγιωτόπουλος**

Στοιχεία Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων: **Ιωάννης Σαρακινός dpo@sarakinoslaw.com**

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΕ ΜΕ ΤΗΝ ΠΙΟ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟ*

ΒΡΕΣ ΤΟ ΚΟΝΤΙΝΟΤΕΡΟ
**ΠΟΛΥΚΕΝΤΡΟ
ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ**
ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΔΙΠΛΑ ΣΟΥ

**ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΕ ΕΔΩ
ΚΑΙ ΚΕΡΔΙΣΕ**
1€ ΑΝΑ 33
ΤΕΜΑΧΙΑ ΠΟΥ
ΑΝΑΚΥΚΛΩΝΕΙΣ

Τα υλικά που μπορείς να ανακυκλώσεις

Μέταλλο

Πλαστικό

Γυαλί

Χαρτί

της Κάλιας Αλεξανδρίδου

Τον σχεδιασμό για την επόμενη χρονιά θα λάβουν οι υπουργοί στο τελευταίο Υπουργικό Συμβούλιο του 2024 με τη μορφή των μπλε φακέλων. Τα ετήσια σχέδια δράσης και οι προτεραιότητες κάθε υπουργείου θα περιλαμβάνουν 150 μεταρρυθμιστικές πολιτικές και 170 έργα.

Πρόκειται για στρατηγικές όπως το πρόγραμμα «Σπίτι μου 2», το οποίο θα ξεκινήσει τον Ιανουάριο, δίνοντας τη δυνατότητα σε πολίτες από 25 έως 50 ετών να αποκτήσουν το δικό τους σπίτι με ευνοϊκά δάνεια, και το πρόγραμμα της «Κοινωνικής Αντιπαροχής», που προβλέπει την αξιοποίηση ακινήτων του Δημοσίου για παροχή 2.500 κατοικιών για 5.000 ωφελούμενους νέους έως 39 ετών και τη διάθεσή τους με χαμηλά ενοίκια. Παράλληλα, η ανέγερση φοιτητικών εστιών στα Πανεπιστήμια Κρήτης και Θεσσαλίας συμπληρώνουν τις άμεσες παρεμβάσεις για το στεγαστικό πρόβλημα.

Υγεία

Παρεμβάσεις προωθούνται την επόμενη χρονιά και για τα νοσοκομεία, καθώς έως το τέλος του 2025 αναμένεται η ολοκλήρωση των έργων ανακαίνισης και εκσυγχρονισμού 40 νοσοκομείων και 58 τμημάτων επειγόντων περιστατικών σε 96 νοσοκομεία της χώρας.

Μεταφορές

Έμφαση την επόμενη χρονιά θα δοθεί και στον τομέα των μεταφορών, όπου σχεδιάζεται η προμήθεια 300 νέων λεωφορείων, ενώ αναμένεται μέσα στο 2025 και η προκήρυξη για την προμήθεια επιπλέον 700 λεωφορείων νέας αντιρρυπαντικής τεχνολογίας.

Μέσα στο επόμενο έτος αναμένεται και η ολοκλήρωση μεγάλων έργων, όπως αυτό της εθνικής οδού Πατρών - Πύργου, στο οποίο θα παραδοθούν και τα 75 τελευταία χιλιόμετρα, ενώ αναμένεται να προχωρήσει και το έργο στο Διεθνές Αεροδρόμιο Καστελίου στην Κρήτη, που θα αντικαταστήσει τον διεθνή αερολιμένα Ηρακλείου, καθώς και να ολοκληρωθούν οι παρεμβάσεις σε περιφερειακά λιμάνια νησιών και περιοχών με ανεπτυγμένη τουριστική δραστηριότητα.

Τι λένε οι μπλε φάκελοι των υπουργών για το 2025

Εκπαίδευση

Το 2025 θα είναι χρονιά αλλαγών και για την εκπαίδευση, καθώς από την ερχόμενη σχολική χρονιά, όπως ανακοινώθηκε, εισάγεται το IB πολιτικά στα πρώτα δημόσια πρότυπα λύκεια.

Μείωση γραφειοκρατίας

Παρεμβάσεις προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρία σε 100 κτήρια έως τον Δεκέμβριο του 2025, περαιτέρω κινήσεις για τη μείωση της γραφειοκρατίας και την αναβάθμιση των ψηφιακών υπηρεσιών του Δημοσίου με στόχο την απλούστευση των διαδικασιών για τις επιχειρήσεις και η προώθηση «πράσινων» πολιτικών στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για το Κλίμα έρχονται να συμπληρώσουν τον σχεδιασμό της κυβέρνησης για την επόμενη χρονιά.

Για παράδειγμα, οι πολιτικές για τα Ύδατα και η αξιοποίηση των πόρων του Ταμείου Απανθρα-

κοποίησης, η δρομολόγηση «πράσινων» data centers στο πλαίσιο του εθνικού σχεδίου για το κλίμα με στόχο της βελτιστοποίηση της κατανάλωσης ενέργειας, παραμένουν στην πρώτη γραμμή.

Περιφέρεια

Στον σχεδιασμό της κυβέρνησης παραμένουν και τα σχέδια ανασυγκρότησης συγκεκριμένων περιοχών της Ελλάδας που ανακοινώνονται κατά τόπους, όπως έχει γίνει έως τώρα, με στόχο την ανάπτυξη της περιφέρειας. Επτά σχέδια έχουν παρουσιαστεί έως τώρα, μεταξύ αυτών για τον Έβρο, τη Ζάκυνθο, την Αργολίδα, τη Φωκίδα, την Πιερία και τη Δυτική Μακεδονία. Θα ακολουθήσουν το Ρέθυμνο, η Ήπειρος, η Δυτική Ελλάδα και η Περιφέρεια Αιγαίου, ενώ τον Ιούνιο ο Κυριάκος Μητσοτάκης θα παρουσιάσει τη στρατηγική της κυβέρνησης για τα επόμενα χρόνια.

Η μάχη του προϋπολογισμού

Η κυβέρνηση προετοιμάζεται τώρα για τη μάχη του προϋπολογισμού που ξεκινά αύριο στη Βουλή και θα κορυφωθεί την Κυριακή. Εκεί αναμένεται η σφοδρή αντιπαράθεση του πρωθυπουργού με τους αρχηγούς των κομμάτων της αντιπολίτευσης και κυρίως τον πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ, καθώς ο Νίκος Ανδρουλάκης δηλώνει έτοιμος να διεκδικήσει τη διακυβέρνηση της χώρας. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης θα επιμείνει στο σταθερό πρόγραμμα της κυβέρνησης απέναντι στις ακοστολόγητες προτάσεις της αντιπολίτευσης. Το ενδιαφέρον στρέφεται στις ανακοινώσεις του πρωθυπουργού για τις τράπεζες. Απορρίπτοντας την πρόταση της φορολόγησής τους, ο πρωθυπουργός θα εξαγγείλει σειρά μέτρων για τη μείωση των προμηθειών, που επωμίζονται οι πολίτες, αλλά και μέτρα για τη διευκόλυνση χορήγησης στεγαστικών δανείων, που σήμερα δίνονται με το σταγονόμετρο. Η βελτίωση των οικονομικών συνθηκών των πολιτών, μαζί με τη βελτίωση της καθημερινότητας σε κάθε πτυχή της, αποτελούν τα βασικά μέληματα της κυβέρνησης και αυτό θα αποτυπώνεται στη συζήτηση του προϋπολογισμού.

Τα ετήσια σχέδια δράσης και οι προτεραιότητες κάθε υπουργείου θα περιλαμβάνουν 150 μεταρρυθμιστικές πολιτικές και 170 έργα

Μητσοτάκης προς τράπεζες: «Η αντίδρασή τους μέχρι σήμερα δεν μας ικανοποιεί»

Στην ομιλία του Κυριάκου Μητσοτάκη στη Βουλή πέφτουν τα φώτα της συζήτησης για τον προϋπολογισμό, καθώς ο ίδιος ο πρωθυπουργός έχει προαναγγείλει ανακοινώσεις για το θέμα των τραπεζών. Τις προθέσεις του έκανε γνωστές και μέσω της καθιερωμένης κυριακάτικης ανάρτησής του, στην οποία υπογράμμισε την ανάγκη για μια πιο ανταγωνιστική λειτουργία των τραπεζών προς όφελος των δανειοληπτών και των καταθετών. Το μήνυμα που έστειλε προς πάσα κατεύθυνση και κυρίως προς τις τράπεζες ο πρωθυπουργός ήταν σαφές: «Τώρα που έχει ολοκληρωθεί

η εξυγίανσή τους με τη σημαντική βοήθεια κράτους και φορολογουμένων, οι τράπεζες πρέπει με τη σειρά τους να επιστρέψουν με μεγαλύτερη υπευθυνότητα προς την κοινωνία το μέρος της ανάπτυξης που τους αναλογεί» και εξηγώντας ποιος είναι ο στόχος των παρεμβάσεων που θα ανακοινωθούν τόνισε: «Να δώσουν περισσότερα και φθηνότερα επιχειρηματικά και στεγαστικά δάνεια και να μειώσουν τις χρεώσεις που προκαλούν την κοινή λογική». Ο Κυριάκος Μητσοτάκης στηλίτευσε για μια ακόμη φορά, όπως είχε κάνει και από το βήμα της Βουλής την προηγούμενη

εβδομάδα, τη στάση που τηρούν έως σήμερα τα τραπεζικά ιδρύματα. «Η αντίδρασή τους μέχρι σήμερα δεν μας ικανοποιεί. Συνεπώς, ναι, σύντομα θα ανακοινώσουμε παρεμβάσεις στον τραπεζικό τομέα, με στόχο την εύρυθμη και ανταγωνιστική λειτουργία τους», κατέληξε. Οι πληροφορίες αναφέρουν ότι οι ανακοινώσεις του πρωθυπουργού θα σχετίζονται με τη μείωση των προμηθειών που επιβαρύνουν το σύνολο των πολιτών ακόμη και για μικρά ποσά, αλλά και με το θέμα των ακινήτων που έχουν στην κατοχή τους οι τράπεζες χωρίς να τα διοχετεύουν στην αγορά.

Με καθαρό πολιτικό στίγμα και ασφυκτικό πρέσινγκ που θα πλαισιώνεται από τεκμηριωμένο πολιτικό λόγο ετοιμάζεται να κατέβει το ΠΑΣΟΚ στην αρένα της Βουλής, στο πλαίσιο της πενήνθερης μάχης του προϋπολογισμού που ξεκινά αύριο στην Ολομέλεια του Κοινοβουλίου. Ο στόχος, όπως λένε, δεν είναι η μάχη των εντυπώσεων αλλά να πείσουν ότι το ΠΑΣΟΚ αποτελεί τον αξιόπιστο εναλλακτικό κυβερνητικό πόλο.

του Αντώνη
Ι. Αντωνόπουλου
aantonopoulos10@gmail.com

Αυτή η κορυφαία κοινοβουλευτική διαδικασία θα είναι όμως πολύτιμη και για να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα για την απόδοση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας αλλά και για τον σχεδιασμό της επόμενης μέρας.

Θέση μάχης

Όλοι οι τομείς θα μπουν σε θέση μάχης απέναντι στα μέλη της κυβέρνησης σε μια προσπάθεια να αποδομήσουν το αφήγημά τους. Παράλληλα όμως θα επιχειρήσουν να αναδείξουν και τις αναταράξεις που κατά καιρούς ταλανίζουν το εσωτερικό του «γαλάζιου» οικοδομήματος, διατηρώντας όμως αποστάσεις από λαϊκίστικες προσεγγίσεις. Κατά κάποιο τρόπο θα σπείρουν τη δικόνοια προκαλώντας εσωτερική γκρίνια στα «μπλε» έδρανα της Βουλής.

«Ασκούμε δομική, προοδευτική προγραμματική και αξιόπιστη αντιπολίτευση και με αυτήν θα δυναμώνουμε περαιτέρω» είναι το μήνυμα που στέλνει ο Νίκος Ανδρουλάκης.

Δημοσκόπηση

Σύμφωνα με δημοσκόπηση της ALCO για τον ALPHA, το ΠΑΣΟΚ έχει καταφέρει μια σημαντική διεύρυνση στον χώρο του Κέντρου. Η ΝΔ συγκεντρώνει ποσοστό 24% και ακολουθεί το ΠΑΣΟΚ με 15,9% έναντι 15,3% της προηγούμενης αντίστοιχης μέτρησης. Ο ΣΥΡΙΖΑ βρίσκεται στην πέμπτη θέση με ποσοστό 7,1%, κάτω από το ΚΚΕ που έχει ποσοστό 7,9% αλλά και από την Ελληνική Λύση που συγκεντρώνει 8,8%. Εννέα κόμματα περνούν το όριο του 3% ενώ οι αναποφάσιστοι καταγράφονται στο 14%. Το ΠΑΣΟΚ με ποσοστό 24% καταγράφεται ως η εναλλακτική προοπτική διακυβέρνησης της χώρας, ενώ σε όσους τοποθετούνται στο Κέντρο προηγείται με 35% έναντι 20% της ΝΔ, ενώ ποσοστό 16% απαντά πως δεν έχει αποφασίσει.

Στο μεταξύ οι μπηχτές που εξαπέλυσε ο Σωκράτης Φάμελλος κατά του ΠΑΣΟΚ περί βολικής αντιπολίτευσης μπορεί να απαντήθηκαν την ίδια στιγμή από τον πρόεδρο του Κινήματος στη Βουλή, ωστόσο έχουν προκαλέσει μια ένταση στον δημόσιο διάλογο.

Το σχέδιο Ανδρουλάκη στη συζήτηση για τον προϋπολογισμό

Κληθείς να σχολιάσει τη στοχοποίηση του ΠΑΣΟΚ από τον ΣΥΡΙΖΑ, ο Κώστας Τσουκαλάς υποστήριξε πως «εδώ και ενάμιση μήνα, από την ημέρα που επανεξελέγη ο Νίκος Ανδρουλάκης, έχουμε πάρει μια σειρά από πρωτοβουλίες, οι οποίες δείχνουν ότι είμαστε εκείνη η δύναμη που στριμώχνει την κυβέρνηση κυρίως με άξονα τους πιο αδύναμους συμπολίτες μας. Δηλαδή με ξεκάθαρο κοινωνικό πρόσημο. Άρα δεν μπορεί να αντιληφθώ την κριτική που μιλά για "συναινέσεις"» και πρόσθεσε με έμφαση: «Πού είδατε να έχουμε βάλει νερό στο κρασί μας; Είπαμε το αυτονόητο, ότι πρέπει να έχουμε ένα πολιτικό σύστημα που δεν θα είναι βουτηγμένο στην τοξικότητα και

θα μπορούν οι πολιτικές δυνάμεις με πολιτικό πολιτισμό και δημοκρατικό διάλογο να συζητούν. Αυτό δεν σημαίνει να συμφωνούν». Ο εκπρόσωπος Τύπου του ΠΑΣΟΚ πέρασε και στην απειρίστηση στέλλοντας σαφές μήνυμα: «Ο αγώνας μας είναι μονομέτωπος απέναντι στην κυβέρνηση. Το σχέδιό μας είναι η πολιτική αλλαγή που έχει ανάγκη ο τόπος. Θα είναι μεγάλο λάθος των κομμάτων της παραδοσιακής Αριστεράς να στοχοποιήσουν το ΠΑΣΟΚ. Αν επιμείνουν σε αυτό, θα προφέρουν υπηρεσίες στη Νέα Δημοκρατία. Γιατί είναι η Νέα Δημοκρατία που δεν θέλει την ενδυνάμωση του ΠΑΣΟΚ, δεν θέλει μια δύναμη που να μπορεί να τη νικήσει».

Αύριο στη Βουλή το ΠΑΣΟΚ θέλει να πείσει ότι αποτελεί αξιόπιστο εναλλακτικό κυβερνητικό πόλο

Συνάντηση Ανδρουλάκη - Χαρίτση

Οι πολιτικές κινήσεις όμως στη σκακιέρα της Κεντροαριστεράς είναι διαρκείς παρά τη ρευστότητα που επικρατεί. Με φόντο την εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας και το όνομα του προέδρου της ΑΔΑΕ Χρήστου Ράμμου που έβαλε στο τραπέζι του δημόσιου διαλόγου η Νέα Αριστερά, χθες ο Αλέξης Χαρίτσης προχώρησε στο επόμενο βήμα καλώντας σε συνάντηση τους πολιτικούς αρχηγούς των προοδευτικών δυνάμεων. Ο Νίκος Ανδρουλάκης αποδέχτηκε την πρόσκληση χωρίς αυτό να σημαίνει ότι συμφωνεί με την πρόταση για τον κ. Ράμμο.

«Αυτή τη δεδομένη χρονική στιγμή το μείζον ζήτημα είναι η συζήτηση επί του κρατικού προϋπολογισμού και η κοινοβουλευτική μάχη για να αναδειχτούν τα αδιέξοδα της ασκούμενης κυβερνητικής πολιτικής αλλά και η εναλλακτική πρόταση που θα διασφαλίσει τη βιώσιμη συμπεριληπτική ανάπτυξη και τη μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων. Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να αποπροσανατολιστεί η κοινή γνώμη από τα μεγάλα κοινωνικά ζητήματα και τις ευθύνες της κυβέρνησης», επισήμαιναν με νόημα από τη Χαριλάου Τρικούπη, προσθέτοντας όμως: «Ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ θα συναντηθεί με τον πρόεδρο της Νέας Αριστεράς Αλέξη Χαρίτση σε εύλογο χρόνο. Όσον αφορά το ζήτημα της Προεδρίας της Δημοκρατίας, έχουμε δηλώσει ότι αυτή η συζήτηση είναι πρόωπη, δεν χρειάζονται βεβαιωμένες κινήσεις και το ΠΑΣΟΚ θα τοποθετηθεί θεσμικά στον σωστό χρόνο».

Στο μετρό Θεσσαλονίκης

Χθες ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ επισκέφθηκε το μετρό Θεσσαλονίκης. Μετέβη στον σταθμό Βενιζέλου όπου ξεναγήθηκε στα αρχαιολογικά ευρήματα από την προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης, Ελισάβετ Τσιγαρίδα, και επιβιβάστηκε σε συρμό που εκτελούσε το σχετικό δρομολόγιο. «Δυστυχώς, οι πολίτες της Θεσσαλονίκης στερήθηκαν για πάρα πολλά χρόνια ποιοτικές υπηρεσίες δημόσιων μεταφορών. Για εμάς, η έναρξη λειτουργίας του μετρό είναι μόνο η αρχή, γιατί το σχέδιό μας περιλαμβάνει την ολοκλήρωση του έργου προς το αεροδρόμιο και την Καλαμαριά και βεβαίως προς τη δυτική Θεσσαλονίκη. Πιστεύουμε ότι συγχρόνως πρέπει να αναβαθμιστεί ο ΟΑΣΘ και να λειτουργήσουν και τα δύο μέσα κάτω από ενιαίο φορέα διαχείρισης και πάντα υπό δημόσιο έλεγχο. Αν ολοκληρωθεί αυτό το σχέδιο, είμαι σίγουρος ότι η Θεσσαλονίκη θα αποκτήσει ισχυρή αναπτυξιακή προοπτική και οι πολίτες θα βιώνουν μια καλύτερη καθημερινότητα για τα επόμενα πολλά χρόνια», δήλωσε ο κ. Ανδρουλάκης.

Με την υπογραφή του Νίκου Καραμανλή, εκδότη της «Political» political.karamanlis@gmail.com

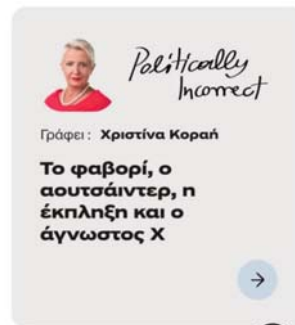
Αδιαμεσολάβητη επικοινωνία με τους αναγνώστες της «Ρ»

Με την ευκαιρία της συμπλήρωσης ενός μήνα από τη μέρα που ξεκίνησε η στήλη μου «Politically Incorrect», οφείλω να ομολογήσω ότι δεν περιμένα την απήχηση, την ανταπόκριση και την αποδοχή. Ευχαριστώ θερμά τους χιλιάδες αναγνώστες από τους οποίους λαμβάνω καθημερινά εκατοντάδες ηλεκτρονικά μηνύματα με καταγγελίες και πολύτιμες πληροφορίες για τα τεκταινόμενα στον δημόσιο βίο. Από σήμερα λοιπόν εγκαινιάζουμε ένα καινούργιο email της στήλης μας για πιο άμεση και αδιαμεσολάβητη επικοινωνία: political.karamanlis@gmail.com.

Η προσπάθεια του γνωστού προβοκάτορα ΚΟΝΤΟΥ εκδότη να σαμποτάρει τη στήλη «Politically Incorrect»...

Με έκπληξη διαπίστωσα την Κυριακή ότι η δημοσιογράφος Χριστίνα Κοραή προανήγγειλε ότι θα εγκαινιάσει μια στήλη στο site του εκλεκτού δημοσιογράφου Νίκου Ευαγγελάτου, το Newsit, επιχειρώντας λογοκλοπή του τίτλου της στήλης μου «Politically Incorrect», την οποία υπογράφω περίπου έναν μήνα. Προφανώς όλο αυτό δεν το επινόησε η καλή δημοσιογράφος. Πίσω από αυτή την ενέργεια σίγουρα κρύβεται παρασκηνίο, αφού η κυρία Κοραή, ως γνωστόν, εργάζεται και στα μέσα του ΚΟΝΤΟΥ εκδότη δημοσιογράφου. Αυτή λοιπόν η ανήθικη και αντισυναδελφική ενέργεια προφανώς δεν είναι έργο της Χριστίνας Κοραή, την οποία εκτιμώ και υπολόηπτοι. Πίσω από αυτή την αθλιότητα υπάρχει προβοκατόρικός δάκτυλος του γνωστού σε τέτοιου είδους αθλιότητες ΚΟΝΤΟΥ εκδότη προκειμένου να κάνει σαμποτάζ και να δημιουργήσει σύγχυση και αποπροσανατολισμό στην κοινή γνώμη. Τηλεφώνησα λοιπόν σε γνωστό ψυχίατρο των Αθηνών που γνωρίζει κοινωνικά τον ΚΟΝΤΟ εκδότη και μου είπε: «Νίκο μου, αυτές είναι ενέργειες κομπλεξισμού, τις οποίες έχει μια πολύ μικρή μερίδα κοντών ανθρώπων». Δυστυχώς όμως, φίλοι μου, δεν μπορώ να κάνω κάτι με τα συμπλέγματα κατωτερότητας από τα οποία διακατέχονται κάποιοι (ίσως να φταίει το μπόι του). Δεν είμαι ψυχολόγος. Απλώς θλίβομαι και λυπάμαι για το κατόντημα του ανδρός...

ΥΓ.: Αμέσως επικοινωνήσα με τον Νίκο Ευαγγελάτο και το θέμα έληξε σε χρόνο dt...

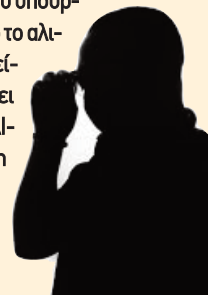

Το παρασκήνιο πίσω από την παραίτηση Πατέλη...

Πληροφορούμαι ότι η παραίτηση του κ. Πατέλη δεν ήταν και τόσο αναμενόμενη όσο παρουσιάζεται... Σύμφωνα με πληροφορίες, προκύπτει ότι υπήρχε μια δυσaréσκεια από τα τέλη του καλοκαιριού για τα ομόφυλα ζευγάρια και τη μετέπειτα «πορεία» που πήρε το θέμα στις εκλογές. Του χρεώνουν δηλαδή ότι παρέσυρε τη ΝΔ στη woke ατζέντα και αυτό είχε πολιτικό κόστος για την κυβέρνηση. Επισήμως ο ίδιος ο κ. Πατέλης αποδίδει την παραίτησή του στο γεγονός ότι έκανε τον κύκλο του. Ανεπισήμως όμως οι γνωρίζοντες το οικοσύστημα του Μεγάρου Μαξίμου ξέρουν πολύ καλά ότι ο οικονομικός σύμβουλος του πρωθυπουργού δεν ήταν ποτέ στο fan club του υφυπουργού παρά τω πρωθυπουργώ κ. Μυλωνάκη, με τον οποίο οι σχέσεις του ήταν κάτι παραπάνω από ψυχρές, ενώ κατά διαστήματα υπήρξαν και σχετικά τζαρτζαρίσματα... Κάπως έτσι αποφάσισε να παραιτηθεί, αφού με όλα αυτά είχε «ξενερώσει» και δεν επιθυμούσε να συμμετάσχει σε όλο αυτό το Βυζάντιο, την καμαρίλα και την ίντριγκα γύρω από το πρωθυπουργικό περιβάλλον. Οι πηγές μου λένε ότι ο Πατέλης δεν σκέφτεται -προς το παρόν- να φύγει στο εξωτερικό, όπως κάποιοι λένε.

Οι περίεργες σχέσεις του διευθύνοντος συμβούλου του ΤΑΙΠΕΔ Δ. Πολίτη με τον ΚΟΝΤΟ εκδότη...

Για ποιο λόγο άραγε κόπτεται ο ΚΟΝΤΟΣ εκδότης-δημοσιογράφος να αναλάβει διευθύνων σύμβουλος του Υπερταμείου ο σημερινός CEO του ΤΑΙΠΕΔ Δημήτρης Πολίτης; Είναι εις γνώσιν του υπουργού Κωστή Χατζηδάκη και του Μεγάρου Μαξίμου όλο αυτό το αλισβερίσι μεταξύ του Πολίτη και του ΚΟΝΤΟΥ εκδότη; Πώς είναι δυνατόν μόνο ο συγκεκριμένος ΚΟΝΤΟΣ εκδότης να έχει νταλαβέρια με τον σημερινό διευθύνοντα σύμβουλο του ΤΑΙΠΕΔ και εκλεκτό του υπουργού Κωστή Χατζηδάκη για τη θέση του διευθύνοντος συμβούλου στο Υπερταμείο... Στα χέρια μας έχουν φτάσει επάνυμες καταγγελίες, τις οποίες θα δημοσιοποιήσουμε τις επόμενες μέρες...

Ζεσταίνεται η... εξόρυξη

Μπλέκει το κουβάρι με την ενέργεια «made in Greece» όσο γίνονται πιο περίπλοκα τα πράγματα με τις γεωπολιτικές εξελίξεις στη γειτονιά μας. Οι εμπλοκές φυσικά και μας έρχονται από την Ουκρανία, άλλες έρχονται από τη Μέση Ανατολή και φυσικά σε καθετί -τσουπ- πετάγεται και η Τουρκία, που κανείς δεν ξέρει τι προτίθεται να κάνει στο θέμα του ελληνοκυπριακού καλωδίου. Όσον αφορά όμως τις εξορύξεις κάθε είδους υδρογονανθράκων, φαίνεται ότι έχει μπει (ή καλύτερα φαίνεται πως ξαναμπαίνει) στη συζήτηση ένας τεράστιος αμερικανικός πετρελαϊκός όμιλος, ο οποίος έχει έρθει σε επαφή με το Μαξίμου και ενδιαφέρεται για διάφορα ελληνικά οικοπέδα στα οποία η Τουρκία δεν θα μπορεί να εγείρει τη γνωστή συζήτηση περί «συνεκμετάλλευσης». Για την ώρα βέβαια στο πρωθυπουργικό περιβάλλον προτιμούν να τηρούν σιγήν ιχθύος (λογικό, αυτές τις δουλειές δεν βγαίνουν στη ρούγα να τις διαλαείς), αλλά όλο και κάτι ακούγεται ότι το πράγμα... ζεσταίνεται.

Στερνή μου γνώση...

«Καλύτερα να παίρναμε τη φορολογία του Ανδρουλάκη», ακούστηκε να λέει ένας από τους μεγάλους των τραπεζών όταν του μεταφέρθηκε ποιες είναι οι προθέσεις της παρέμβασης Μητσotάκη, την οποία θα ανακοινώσει την Κυριακή στη Βουλή. Αμ, στερνή μου γνώση, να σ' είχα πρώτα. Διότι μπορεί μεν η φορολογία του 5% επί των κερδών -που πρότεινε σε τροπολογία του ο αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης- να έφερνε 200 εκατ. στα δημόσια ταμεία, αλλά η περικοπή του 50% των προμηθειών και ο διπλός ΕΝΦΙΑ που έρχεται με την παρέμβαση Μητσotάκη αναμένεται να αποτελέσουν ακριβότερες παρεμβάσεις. Αφήστε που αυτά που θα εξοικονομηθούν θα τα γλιτώνει απευθείας το πορτοφόλι των τραπεζικών πελατών και θα επέλθει και στήριξη στο στεγαστικό πρόβλημα.

QUIZ

Ποιος ελέγχει ποιον; Η Άπω Ανατολή, το λιμάνι και το Υπερταμείο

Έχω μια απορία. Είναι αλήθεια ότι μια μεγάλη εταιρεία από την Άπω Ανατολή, που έχει «δέσει» για τα καλά στο λιμάνι του Πειραιά, εμπλέκεται από (ανθρώπινη) σπόντα με το Υπερταμείο, με αποτέλεσμα να χάνει ο ελεγχόμενος τον έλεγχο από τον ελεγκτή και ο ελεγκτής να κάνει πως ελέγχει τον ελεγχόμενο; Κάποτε το έλεγαν σύγκρουση συμφερόντων, αλλά τώρα τελευταία μάλλον έχει χαθεί η μπάλα.

Τα 3,3 δισ. για επενδύσεις και ο ρόλος του Παπαθανάση

Με πολύ αυστηρό τόνο έχει ξεκαθαρίσει ο πρωθυπουργός στους αρμόδιους υπουργούς των θεμάτων ανάπτυξης ότι για το νέο έτος θέλει να προχωρήσει το θέμα της αλλαγής του παραγωγικού μοντέλου της χώρας. Βασικός «ακροατής» και άμεσος «εκτελεστής» των πρωθυπουργικών επιταγών σε αυτό το θέμα είναι ο Νίκος Παπαθανάσης, στους ώμους του οποίου φυσικά και βρίσκονται οι χρηματοδοτήσεις για επενδύσεις μικρομεσαίων, μεγάλων αλλά και νεοσύστατων επιχειρήσεων. Για του χρόνου λοιπόν προγραμματίζονται να πέσουν στην επενδυτική αγορά περί τα 3,3 δισ. ευρώ, τα οποία θα συνδυαστούν με τα επενδυτικά σχέδια ιδιωτικών επιχειρήσεων και θα μπορούν να προσφέρουν επιπλέον περισσότερες και καλύτερα αμειβόμενες θέσεις εργασίας. Τα χρήματα του 2025 αναμένεται να συγκεντρωθούν από τον εγχώριο τραπεζικό τομέα, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕΠ) αλλά και τους ιδιώτες. Εννοείται από την πλευρά του ότι και το Δημόσιο θα παίξει τον πολύ σημαντικό ρόλο της παροχής κινήτρων, τα οποία λαμβάνουν τη μορφή φοροαπαλλαγών.

Στην Ντόχα ο Πλακιωτάκης με βαριά ατζέντα για ναυτιλία και ενέργεια

Ο Γιάννης Πλακιωτάκης, α' αντιπρόεδρος της Βουλής και βουλευτής Λασιθίου, έδωσε το «παρών» στο 22ο φόρουμ της Ντόχα, που πραγματοποιήθηκε στις 7-8 Δεκεμβρίου. Όπως φαίνεται, εκμεταλλεύτηκε στο έπακρο την παρουσία του στο Κατάρ, έχοντας συναντήσεις με υψηλόβαθμους αξιωματούχους, ενώ έδωσε το «παρών» και στην επίσημη έναρξη της διοργάνωσης, στην οποία παρέστη ο ίδιος ο εμίρης του Κατάρ, σεΐχης Ταμίμ μπιν Χαμάντ αλ Θανί, καθώς και άλλοι αρχηγοί κρατών. Κατά

την παραμονή του στην Ντόχα, ο κ. Πλακιωτάκης είχε επίσημες συνομιλίες με την αντιπρόεδρο του Συμβουλευτικού Σώματος «Σούρα», δρ Χαμντά μπιντ Χασάν αλ Σουλαϊτί. Οι συζητήσεις τους περιελάμβαναν θέματα όπως η κατάσταση στη Μέση Ανατολή και τη Γάζα, με έμφαση στην ανάγκη άμεσης εκχειρίδας, καθώς και η σημασία της προώθησης της ειρήνης στην περιοχή. Πέρα από αυτά, οι δύο πλευρές φάνηκαν να βρίσκουν κοι-

νό έδαφος και σε ζητήματα διμερούς συνεργασίας. Συμφώνησαν, μάλιστα, πως υπάρχουν μεγάλα περιθώρια περαιτέρω ενίσχυσης της συνεργασίας στους τομείς της ναυτιλίας, της ενέργειας, του τουρισμού και του πολιτισμού. Φαίνεται πως η ελληνική παρουσία στην Ντόχα δεν περιορίστηκε απλώς σε εθιμοτυπικές επαφές, αλλά στόχευσε και σε ουσιαστικά βήματα για τη σύφιξη των σχέσεων των δύο χωρών.

Ένα δώρο για μένα

Γύρταζαν χθες οι Αννούλες... του χιονιά. Ευχές ακούστηκαν και γράφτηκαν στα social media. Μια από τις εορτάζουσες, κυρία δε της ελληνικής πολιτικής και μάλιστα στέλεχος της αξιωματικής αντιπολίτευσης, αποφάσισε να το γιορτάσει κάπως διαφορετικά φέτος. Βαρέθηκε τα κοινά δώρα και είπε να κάνει η ίδια ένα δώρο στον εαυτό της. Τι έκανε; Επισκέφτηκε το μετρό της Θεσσαλονίκης, ξεναγήθηκε στους σταθμούς, πήγε και μια βόλτα παρέα με τον Νίκο Ανδρουλάκη...

«Χρυσάφι» στα πόδια της Ράνιας

Ένα πολιτικό παζάρι φαίνεται πως έχει ξεκινήσει ανάμεσα στην Κουμουνδούρου και τον Ταύρο, με πρωταγωνίστρια τη Ράνια Θρασκιά. Από τη μία, ο Σωκράτης Φάμελλος προσπαθεί να την πείσει να παραμείνει στον ΣΥΡΙΖΑ, προσφέροντάς της τον τομέα Παιδείας ως δέλεαρ. Από την άλλη, οι «κασσελίστας» είναι σίγουροι πως η αποχώρησή της είναι θέμα ημε-

ρών και κυκλοφορούν φήμες ότι μέχρι τη Δευτέρα θα έχει ήδη ανεξαρτητοποιηθεί. Το ερώτημα τώρα είναι ποια πλευρά θα βγει νικήτρια σε αυτό το μπρα ντε φερ. Γιατί, όπως όλα δείχνουν, η Ράνια έχει γίνει το νέο πεδίο μάχης για τις εσωκομματικές ισορροπίες -κι εμείς απλώς περιμένουμε να δούμε ποιος θα έχει τον τελευταίο λόγο.

Πότε... κληρώνει για τον νέο Πρόεδρο της Δημοκρατίας;

Με την ψήφιση του νέου προϋπολογισμού να αναμένεται την Κυριακή, τα σενάρια για την επιλογή του επόμενου ή της επόμενης Προέδρου της Δημοκρατίας μπαίνουν πλέον και επίσημα στο παιχνίδι. Αν ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης αποφασίσει να στηρίξει είτε την ανανέωση της θητείας της Κατερίνας Σακελλαροπούλου, είτε να προτείνει κάποιο πρόσωπο από την αντίθετη πολιτική πλευρά, και αν αυτή η πρόταση συγκεντρώσει τη στήριξη τουλάχιστον 200 βουλευτών από την αντιπολίτευση, η διαδικασία μπορεί να έχει ολοκληρωθεί έως τα μέσα Ιανουαρίου. Στην περίπτωση που δεν βρεθεί αυτή η ευρεία πλειοψηφία, το χρονοδιάγραμμα περιπλέκεται. Η διαδικασία θα συνεχιστεί με νέα ψηφοφορία δύο εβδομάδες μετά και αν ούτε τότε συγκεντρωθούν οι απαιτούμενες 180 ψήφοι, θα επαναληφθεί άλλη μία φορά μετά από μία ακόμη εβδομάδα. Η τελική διορία για την εκλογή του/της νέου/νέας Προέδρου της Δημοκρατίας είναι η 28η Φεβρουαρίου. Όλα δείχνουν ότι οι πολιτικοί υπολογισμοί και οι ζυμώσεις πίσω από τις κλειστές πόρτες έχουν ξεκινήσει και σύντομα θα δώσουν αποτελέσματα.

Η πρώτη τηλεματική δίκη είναι γεγονός

Μια πραγματικά ιστορική στιγμή για την ελληνική Δικαιοσύνη σήμερα, καθώς θα λάβει χώρα η πρώτη τηλεματική συνεδρίαση στο ακροατήριο. Θα γίνει σε αίθουσα συνεδρίασης του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πάτρας και στον απομακρυσμένο τόπο-ακροατήριο του Πρωτοδικείου Κεφαλληνίας - Δικαστικό Μέγαρο Αργοστολίου. Προς τον σκοπό αυτό, ο υφυπουργός Δικαιοσύνης Ιωάννης Μπούγας θα μεταβεί στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Πάτρας, όπως και ο γενικός γραμματέας του υπουργείου Δικαιοσύνης Πέλοπας Λάσκος στο Πρωτοδικείο Αργοστολίου.

Ποιος αναλαμβάνει στη θέση του Πατέλη;

Βρέθηκε άμεσα ο άνθρωπος που θα αναλάβει τη θέση του Αλέξη Πατέλη. Ο αντικαταστάτης του ως επικεφαλής του Οικονομικού Γραφείου του πρωθυπουργού, δύο μόλις 24ωρα πριν τη συζήτηση του προϋπολογισμού στη Βουλή, θα είναι όπως όλα δείχνουν ο Μιχάλης Αργυρού. Πρόκειται για τον γεννηθέντα το 1972 στη Λευκωσία, αναπληρωτή καθηγητή Οικονομικών στην Εμπορική Σχολή του Πανεπιστημίου του Κάρντιφ (Cardiff Business School, Cardiff University), τακτικό καθηγητή στο Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Πειραιώς, ο οποίος είναι επίσης σύμβουλος Εμπειρογνομόνων και γραμματέας Στρατηγικού Σχεδιασμού και Επικοινωνίας στη Νέα Δημοκρατία.

Ο παρορμητικός Γιώργος Καραμέρος...

Αν και φαντάζει περίπου αυτονόητη, η επιλογή του Σωκράτη Φάμελλου να κρίσει εκπρόσωπο Τύπου του ΣΥΡΙΖΑ τον βουλευτή Γιώργο Καραμέρο σε κάποιους συντρόφους του έχει προκαλέσει χτυποκάρδια. Όχι γιατί αμφισβητούν ότι έχει καλή σχέση με την επικοινωνία και τον φακό, αλλά, όπως μου εξομολογήθηκε εις εξ αυτών, διότι ο βουλευτής είναι εκρηκτικός ως χαρακτήρας και συχνά συγκρούεται με ένταση για τις απόψεις του. Ταυτοχρόνως, στη μέχρι σήμερα πολιτική του πορεία έχει κάνει και κάποια «φάουλ» που αν επαναλάβει και από τη θέση του εκπροσώπου, θα φέρει σε θέση απολογούμενου τον ΣΥΡΙΖΑ. Ο ίδιος πάντως προετοιμάζεται εντατικά για τα νέα του καθήκοντα.

Ο ερχομός της Google στην Ελλάδα

Μια ασυνήθιστη συνεδρίαση του Υπουργικού Συμβουλίου θα πραγματοποιηθεί αυτή την εβδομάδα, πιθανότατα αύριο Τετάρτη, καθώς θα παραστούν στελέχη της Google που ταξίδεψαν στη χώρα μας για να ενημερώσουν την κυβέρνηση για τη χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης στην πολιτική και σε πτυχές του κυβερνητικού έργου. Για παράδειγμα, στην ενίσχυση του έργου της Αστυνομίας για την εξιχνίαση εγκλημάτων κ.ά. Θα έχει ενδιαφέρον...

Χρονικό του Χρόνου

Οι προσεκτικές αναφορές Καραμανλή

Με έναν ιδιαίτερα προσεκτικό λόγο ο Κώστας Καραμανλής από το βήμα της εκδήλωσης για τα 80 χρόνια από την απελευθέρωση της Καρπάθου την Κυριακή έστειλε σαφή μηνύματα βάζοντας τις δικές του «κόκκινες γραμμές» για τα Ελληνοτουρκικά και το Αιγαίο, αν και φρόντισε να μην αγγίξει ευθέως την τρέχουσα πολιτική αντιπαράθεση. Ο Κώστας Καραμανλής θέλησε ίσως να προλάβει όσους θα ερμήνευαν την παρέμβασή του ως στήριξη στον Αντώνη Σαμαρά και επίθεση στον Κυριάκο Μητσοτάκη και τον Γιώργο Γεραπετρίτη, διευκρινίζοντας ότι δεν αμφισβητεί «τον πατριωτισμό και τις αγαθές προθέσεις κανενός».

Προσθέτοντας ωστόσο ότι θεωρεί «χρήσιμες τις επισημάνσεις που στοχεύουν στη βελτιστοποίηση της εθνικής μας στρατηγικής», γιατί στο τέλος της ημέρας «είναι κοινή η έγνοια για την υπεράσπιση των εθνικών μας δικαιών». Ο Κώστας Καραμανλής ξεκαθάρισε ότι δεν θεωρεί λάθος να υπάρχουν διάλογοι με την Τουρκία. Απλώς πρόσθεσε με νόημα ότι «λάθος θα ήταν αν γίνεται εσφαλμένη ανάγνωση των προθέσεων» της Άγκυρας από την ελληνική πλευρά. Εξού και σχολίασε ότι η συμφωνία «δεν είναι αυτοσκοπός». Πάντως, από την πλευρά του Μεγάρου Μαξίμου λένε ότι ακούν με σεβασμό τις απόψεις του πρώην πρωθυπουργού.

ΓΙΑ ΝΑ ΞΕΡΕΤΕ...

Να σας πω κι ένα ντεσού. Πίστευα ότι στην εκδήλωση θα πήγαινε και ο υπουργός Εξωτερικών Γιώργος Γεραπετρίτης, ο οποίος έλκει την καταγωγή του από την Κάρπαθο, αλλά τελικά το απέφυγε... Αν πήγαινε πάντως, θα ήταν πρώτο θέμα πολιτικά...

Επιστροφές... καταστροφές στην Αριστερά

Έπειτα από ένα διάλειμμα στη Νέα Αριστερά, ο Ανδρέας Νεφελούδης, πρώην γενικός γραμματέας του υπουργείου Εργασίας επί Τσίπρα, αποφάσισε να επιστρέψει στο... ζεστό λιμάνι του ΣΥΡΙΖΑ. Με μια επιστολή-μανιφέστο που ανέβασε στα social media εξηγεί τους λόγους που τον ώθησαν να αφήσει τη ΝΕΑΡ και να επανασυνδεθεί με την Κουμουνδούρου. Στην επιστολή του μιλάει για «αναγκαία επιστροφή» και καλεί σε κινητοποίηση για να μεταμορφωθεί ο ΣΥΡΙΖΑ σε αυτό που, κατά τη γνώμη του, πρέπει να είναι: ένας ανανεωτικός, σύγχρονος και ριζοσπαστικός χώρος που θα διεκδικήσει δυναμικά τον ρόλο της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Φαίνεται πως ο Ανδρέας αποφάσισε ότι η περιπλάνηση εκτός Κουμουνδούρου δεν είχε πολλά να προσφέρει. Δεν ξέρω για εσάς, αλλά εγώ έχω μεγάλη περιέργεια για τα ονόματα που θα ακολουθήσουν τον ίδιο δρόμο.

Θα φύγουν οι Σύριοι από την Ελλάδα;

Συγκρατημένη αισιοδοξία ότι η πτώση του Άσαντ στη Συρία μπορεί να οδηγήσει στη σταδιακή αποχώρηση σημαντικού αριθμού Σύριων προσφύγων και μεταναστών προς την πατρίδα τους επικρατεί στο κυβερνητικό επιτελείο και τα συναρμόδια υπουργεία. Όπως μου εξηγούσε κυβερνητικό στέλεχος με καλή γνώση της «ανθρωπογεωγραφίας» των μεταναστών που ζουν στη χώρα μας, οι Σύριοι που καταθέτουν αιτήσεις ασύλου αλλά και παραμονής στην Ελλάδα είναι ίσως οι πολυπληθέστεροι όλων των υπολοίπων. Που σημαίνει ότι αν ένας αριθμός εξ αυτών επιλέξει να επιστρέψει στην πατρίδα του, τότε θα υπάρξει μια σημαντική αποσυμφόρηση. Προς το παρόν βέβαια τηρούν στάση αναμονής, η οποία όμως μάλλον δεν θα κρατήσει πολύ.

Τα... Πρόσωπα

Τι συμβαίνει με τον Έλληνα πρέσβη στη Συρία;

Το ζήτημα της αναχώρησης του Έλληνα πρέσβη από τη Συρία ήρθε στο προσκήνιο όταν ο Δημήτρης Καιρίδης απηύθυνε ερώτηση στον υφυπουργό Εξωτερικών Κωνσταντίνο Φραγκογιάννη.

Συγκεκριμένα, τον ρώτησε αν η αποχώρηση έγινε κατόπιν οδηγιών ή ήταν μια προσωπική πρωτοβουλία, επισημαίνοντας ότι πρέσβεις από άλλες χώρες εξακολουθούν να παραμένουν στη Δαμασκό. «Διάβασα ότι ο πρέσβης μας έφυγε από τη Δαμασκό. Δεν ξέρω αν ήταν σε συνεννόηση με το κέντρο ή

ήταν δική του πρωτοβουλία. Δεν βλέπω άλλους να φεύγουν και δεν ξέρω αν έχετε να μας πείτε κάτι», ανέφερε χαρακτηριστικά ο βουλευτής της ΝΔ. Ωστόσο, ο κ. Φραγκογιάννης απέφυγε να δώσει ξεκάθαρη απάντηση. Μετά μάθαμε από τον κυβερνητικό εκπρόσωπο ότι δεν έφυγε ο πρέσβης από την περιοχή και μένει μέχρι οι συνθήκες ασφαλείας να χειροτερέψουν... Άλλα λέει το υπουργείο Εξωτερικών, άλλα η κεντρική κυβέρνηση. Μια συνεννόηση μεταξύ σας δεν βλέπει, αδέρφια!

Μαρκόπουλος για Ράμμο: «Είναι delivery boy των πολιτικών κομμάτων»

Σας έχω επισημάνει ουκ ολίγες φορές ότι ο Δημήτρης Μαρκόπουλος δεν μασάει τα λόγια του. Ο «γαλάζιος» βουλευτής μιλώντας στο Action24 ανέφερε ότι «εγώ προσωπικά κατήγγειλα στην Εξεταστική Επιτροπή για τις υποκλοπές τον κ. Χρήστο Ράμμο ως delivery boy πολιτικών κατευθύνσεων και κομμάτων». Είπε δηλαδή φωναχτά αυτό που συζητάει σύμπασα η πολιτική και δημοσιογραφική πιάτσα! Ότι η πρόταση της Νέας Αριστεράς, την οποία συμμερίζονται ο ΣΥΡΙΖΑ και στελέχη του ΠΑΣΟΚ, να προτείνουν τον Χρήστο Ράμμο για Πρόεδρο της Δημοκρατίας είναι μια προσπάθεια να συνεχίσουν την επικοινωνιακή εκμετάλλευση του θέματος των υποκλοπών.

Παράλληλα, μίλησε για μυστικές συνεννοήσεις του προέδρου της ΑΔΑΕ για να προταθεί για τον ρόλο του Προέδρου της Δημοκρατίας. Επίσης, πρόσθεσε ότι «ο Αλέξης Χαρίτσης κατέθεσε την πρόταση μόνος του; Είσαι πρόεδρος ανεξάρτητης αρχής, επί μια εβδομάδα συζητιέται το όνομά σου για Πρόεδρος της Δημοκρατίας και έχει κατατεθεί και πρόταση από τον κ. Χαρίτση επίσημα και δεν τοποθετείσαι. Είναι ηλίθιο φαινόταρο ότι ο κ. Ράμμος έχει κάνει μυστική συμφωνία με

τη Νέα Αριστερά. Γιατί δεν το διαψεύδει, να πει "δεν ενδιαφέρονται";». Τέλος, ο βουλευτής του κυβερνώντος κόμματος στη Β' Πειραιά είπε ότι «αν ενδιαφέρεται, να μας πει και τι θα κάνει με την Ανεξάρτητη Αρχή της οποίας προϊστάται. Και εδώ φαίνεται ότι πολιτικοποίησε τον ρόλο του ο κ. Ράμμος. Οι ανεξάρτητες αρχές δεν σημαίνει ότι είναι ανεξέλεγκτες, υπόκεινται στον πολιτικό έλεγχο όταν θέλουμε να κάνουμε κάποιες ερωτήσεις».

Ο κληροδοτημένος σύμβουλος του Κασσελάκη

Μεταξύ των ανθρώπων που συνοδεύουν τον Σωκράτη Φάμελλο στην Κύπρο βρίσκεται και ο διπλωματικός σύμβουλος Δημήτρης Παπαγεωργίου. Ο κ. Παπαγεωργίου δεν είναι επιλογή του νέου προέδρου του κόμματος αλλά του τέως, ο οποίος τον είχε φέρει από το προξενείο στη Νέα Υόρκη όταν τα «έσπασε» με τον Αλέξη Τσίπρα και πήρε η «μπάλα» και τον διπλωματικό σύμβουλο που εκείνος του είχε κληροδοτήσει, τον Βαγγέλη Καλαπάκη (έχει επιστρέψει στο γραφείο του πρώην πρωθυπουργού). Αντίστοιχα, ο Δημήτρης Παπαγεωργίου είναι ο διπλωματικός σύμβουλος που κληροδότησε ο Κασσελάκης στον Φάμελλο. Μάλιστα, από κάποιους χαρακτηριζόταν ακόμη και «Γκρίνμπεργκ του Κασσελάκη», προσωνύμιο που μάλλον δεν δικαιολόγησε. Το αν ο νέος πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ θα τον διατηρήσει στο πλευρό του μένει να φανεί, όμως το ταξίδι στην Κύπρο θα είναι κομβικό για τη συγκεκριμένη απόφαση.

Πατριωτάκια στο μετρό

Τελικά ο Νίκος Ανδρουλάκης είναι για να αρχίσει να παίζει λόπτο. Στη βόλτα που έκανε με το μετρό στη Θεσσαλονίκη δίπλα του καθόταν ένας νεαρός. Φυσικό ήταν να πιάσουν την κουβέντα και πολύ γρήγορα διαπίστωσαν ότι είναι πατριώτες. Ο νεαρός είχε καταγωγή από τα Χανιά και εργάζεται στη Θεσσαλονίκη ως φυσικοθεραπευτής. Στην κουβέντα μπήκε και η Άννα Διαμαντοπούλου, η οποία, αν και γιόρταζε, συνόδευε τον πρόεδρο στη Θεσσαλονίκη. Μάλιστα, βρήκαν και κοινό σημείο, αφού ο σύζυγός της έλκει την καταγωγή του από τα Χανιά. Μιλάμε ότι με όρους Black Jack, τραβάς φύλλο από 19 και σου έρχεται 2! Τόσες πιθανότητες είχε να κάνει βόλτα ο κ. Ανδρουλάκης με το μετρό στη Θεσσαλονίκη και να του κάτσει δίπλα Κρητικός!

Το ταξίδι στον Λίβανο

Η επίσκεψη του πρωθυπουργού στον Λίβανο μπορεί να αναβλήθηκε, αλλά δεν ακυρώθηκε. Βεβαίως η Μέση Ανατολή είναι καζάνι που βράζει, αλλά ο Έλληνας πρωθυπουργός βρίσκεται σε ανοιχτή γραμμή με τη Βηρυτό και αναζητά ασφαλή ημερομηνία για να μεταβεί στην περιοχή.

Ο Βορίδης ανυπομονεί για την επιστροφή Τσίπρα

Ανυπόμονος για την επιστροφή του Αλέξη Τσίπρα στην κεντρική πολιτική σκηνή της χώρας δηλώνει ο Μάκης Βορίδης. Με την απαραίτητη δόση καυστικότητα σχολίασε ότι ο πρώην πρωθυπουργός: «Μάλλον κάτι δεν έχει καταλάβει». Βέβαια, δεν άφησε να πέσουν κάτω όσα είπε ο Τσίπρας για την περίοδο των μνημονίων και των capital controls και είπε κάτι που μόνο παράλογο δεν μπορώ να το πω. Ότι έχει ρευστοποιηθεί η Αριστερά. «Επιτίμιον. Ούτε εγώ μπορούσα να φανταστώ τέτοιο ωραίο τέλος για τον ΣΥΡΙΖΑ», σημείωσε. Το τι θα κάνει ο Τσίπρας δεν μπορώ να το προβλέψω, αλλά ο υπουργός Επικρατείας δεν είναι ο μόνος που τον περιμένει με... ανοιχτές αγκάλες.

Έρχεται ειρηνικά, με καλό σκοπό

Μην τον βλέπετε έτσι... είναι, λέει, καλό παιδί και θέλει να ιδρύσει μια ισλαμική δημοκρατία(;) στη Συρία. Ο λόγος για τον ηγέτη των τζιχαντιστών Αμπού Μοχάμεντ αλ Τζουλάνι. Το ότι πολέμησε στο παρελθόν στο πλευρό της Αλ Κάιντα εναντίον των ΗΠΑ είναι μια... ασήμαντη λεπτομέρεια. Τώρα, λέει, είναι μετριοπαθής! Ήρεμος, πράος, προσηνής...

Καθώς διάγουμε μια περίοδο εσωτερικής ηρεμίας (πόσα να πεις για τον Ανδρουλάκη πια;), η διεθνής επικαιρότητα δεν μας αφήνει να πάρουμε ανάσα. Την Παρασκευή το απόγευμα, όταν έκλεισε το προηγούμενο φύλλο, ο Μπασάρ αλ Άσαντ κυβερνούσε στη Συρία, έστω και με κάποια προβλήματα, αλλά όλοι ήταν βέβαιοι ότι θα αντιμετώπιζε με επιτυχία και αυτή την επίθεση των αντιφρονούντων. Την Δευτέρα ξυπνήσαμε και ο Άσαντ είναι στη Μόσχα, ενώ τη Συρία κυβερνούν πλέον οι αντάρτικες ομάδες.

«Το κακό που έπρεπε να ανεχτούμε»

Ο Άσαντ ήταν πράγματι «κορακοζώπτος», είκοσι πέντε χρόνια ταλαιπωρούσε την έρμη τη χώρα, όχι μόνος του φυσικά, βασικά με τη στήριξη της Μόσχας και της Τεχεράνης, αλλά -για να είμαστε δίκαιοι- και με τη σιωπηρή ανοχή του σύμπαντος κόσμου. Αν ήθελε η «Δύση», θα τον είχε ρίξει. Ή, εν πάση περιπτώσει, δεν θα είχε ανεχτεί την παραμονή του στην εξουσία. Την ανέχτηκε όμως. Ας το δούμε ρεαλιστικά: Αν 5-6 αντάρτικες πολιτοφυλακές μπόρεσαν να μπουκώσουν στη Δαμασκό σε τρία 24ωρα, χωρίς αεροπορία, τεθωρακισμένα και πυραύλους, πόσο δύσκολο θα ήταν για τις ΗΠΑ να το κάνουν σε 32 δευτερόλεπτα;

Ο Άσαντ όμως παρέμεινε στην εξουσία, παρότι αιματοκύλισε τον λαό του το 2011, παρότι βομβάρδιζε ολόκληρα χωριά με το θανατηφόρο αέριο σαρίν, παρότι οδήγησε τον μισό πληθυσμό της χώρας στον εκτοπισμό και πλημμύρισε την Τουρκία και την Ευρώπη με πρόσφυγες, παρότι το καθεστώς του έδωσε νέο νόημα στον όρο «διαφθορά» και παρότι γέμισε τον κόσμο με το ναρκωτικό Cartagon, μια μορφή συνθετικής υδροχλωρικής φαινεθυλλίνης, μετατρέποντας τη Συρία σε Κολομβία της Μέσης Ανατολής.

Όσο εξυπηρετούσε τα ευρύτερα γεωπολιτικά συμφέροντα, κανείς δεν ασχολούνταν.

Όπως είπαν -σχετικά πρόσφατα- και οι αραβικές χώρες, ο Άσαντ «είναι το κακό που πρέπει να ανεχτούμε», αποφασίζοντας να τον δεχτούν μετά από μια δεκαετία πίσω στον αραβικό σύνδεσμο. Οι ΗΠΑ και η ΕΕ, στο μεταξύ, σχεδίαζαν να άρουν τις εναντίον του κυρώσεις. Και γιατί ακριβώς έπρεπε να τον ανεχτούμε; Διότι είχαμε (ως Δύση) «ανταλλάξει» τη Συρία με άλλα πράγματα, μια ανταλλαγή που δούλεψε μια χαρά, μέχρις ότου η Ρωσία αποφάσισε να εισβάλει στην Ουκρανία και η Χαμάς να την πέσει στο Ισραήλ. Αυτές οι ισορροπίες είναι πολύ λεπτές, καλό είναι να μην ξυπνάς τους νεκρούς και η Συρία ήταν ένας πολύ βολικός για όλους «νεκρός».

Προφανώς ο μεγάλος κερδισμένος στην όλη υπόθεση είναι η Άγκυρα, δεν θέλει κουβέντα αυτό. Η Άγκυρα δεν ήθελε την ανατροπή του Άσαντ, αλλά ήθελε να τον

«συνετίσει» και να τον φέρει πιο πολύ στα νερά της, ιδιαίτερα στο θέμα των Κούρδων. Τον παρακάλεγε να κάνει συνομιλίες με τους αντάρτες, αλλά ο Σύριος δικτάτορας φημιζόταν για το πείσμα του. Θεωρούσε εαυτόν άτρωτο, κυρίως λόγω της ρωσικής στήριξης. Ο Ερντογάν, αντίθετα με όσα πιστεύουν πολλοί, δεν ενορχήστρωσε την ανατροπή του Άσαντ, απλώς σταμάτησε να φρενάρει τις διάφορες ομάδες που την πέτυχαν. Μια από αυτές είναι απευθείας πληρεξούσιος της Τουρκίας. Ούτε το Ισραήλ μεθόδευσε την πτώση του Άσαντ. Το βολεύει, αλλά δεν ήταν πίσω απ' όσα συνέβησαν.

Ποιος σκέφτεται τους Σύριους;

Την ανατροπή του Άσαντ ενορχήστρωσε βασικά ο ίδιος, ο οποίος πλούτιζε ασύστολα, πτωχεύοντας ταυτόχρονα το κράτος του και τον στρατό του. Την ενορχήστρωσαν επίσης οι δυνάμεις που τον υποστήριζαν επί χρόνια, χωρίς όμως να μπορούν στοιχειωδώς να τον ελέγξουν ή να τον χαλιναγωγήσουν. Την ενορχήστρωσαν όλοι εκείνοι που ανέχονταν έναν χασάπη να κυβερνά ένα ολόκληρο κράτος, να σκοτώνει, να βασανίζει και να φυλακίζει ανενόχλητος και γενικά να επιδίδεται σε κάθε είδους εξόφθαλμη παρανομία, σαν να μη συμβαίνει τίποτε.

Την ενορχήστρωσαν πράγματι τα διεθνή συμφέροντα αλλά όχι με τον προφανή τρόπο: εκείνοι που βολεύονται τώρα με την πτώση του -η Τουρκία πρώτη και καλύτερη- δεν χρειάστηκε να κάνει τίποτε άλλο από το να περιμένει, την αποδυνάμωση της Ρωσίας και του Ιράν.

Τι θα γίνει τώρα, είναι ένα καλό ερώτημα, αλλά πιθανώς αυτό που θα γίνει δεν είναι το πολύ δυσοίωνο σενάριο ενός γενικευμένου χάους και εκατομμυρίων προσφύγων. Κανέναν δεν συμφέρει αυτό, ούτε την Τουρκία. Αντιθέτως, η Τουρκία θέλει να απαλλαγεί από τους Σύριους πρόσφυγες, διότι ο Ερντογάν δέχεται πιέσεις στο εσωτερικό του για αυτούς.

Οι ίδιοι οι Σύριοι, τους οποίους στην πραγματικότητα κανείς μας δεν σκέφτεται, είναι δεδομένο ότι δεν ήθελαν άλλο τον Άσαντ, αλλά ούτε θέλουν ένα σκληροπυρηνικό ισλαμιστικό καθεστώς. Όποιος θέλει να τους κυβερνήσει ξέρει ότι πλέον θα πρέπει να τους ακούσει και ότι η χώρα δεν έχει λόγω ύπαρξης ως ένα failed state εις το διηνεκές.

Προσώρας, οι αναλύσεις που κάνουμε εμείς οι «απέξω» λαμβάνουν υπ' όψιν μόνο τα δικά μας συμφέροντα. Άλλος λέει κρίμα που έπεσε ο Άσαντ διότι κέρδισε ο Ερντογάν, άλλος λέει ωραία που έπεσε ο Άσαντ διότι έχασε το Ιράν, στο φόντο της υπόθεσης όμως υπάρχει ένας ολόκληρος λαός που υποφέρει επί δεκαετίες.

Δεν είμαι βέβαιη ότι όταν βλέπεις τα πράγματα έτσι, είσαι καλύτερος από τον άλλον που θεωρείς «κακό».

Οι άσχημες δικτατορίες άσχημα καταρρέουν

Σχόλιο
Μαρία
Δεδούση

dedoussimaria@hotmail.com

Άκαρπη η συνάντηση ΚΕΔΕ - υπουργών για το θέμα των ΔΕΥΑ με εντάσεις

Μετά την ομόφωνη απόρριψη του σχεδίου νόμου του ΥΠΕΝ από το ΔΣ της ΚΕΔΕ την προηγούμενη εβδομάδα στη Λάρισα σχετικά με το σχέδιο της κυβέρνησης για το νέο λειτουργικό μοντέλο των ΔΕΥΑ, νέα πρωτοβουλία εκδηλώθηκε, αυτήν τη φορά του υπουργού Εσωτερικών Θεόδωρου Λιβάνιου, προσώπου που εμπιστεύεται η Αυτοδιοίκηση, για συνάντηση των δύο μερών προς επίτευξη πιθανής συμφωνίας.

Η ΚΕΔΕ εκπροσωπήθηκε από τον πρόεδρό της Λάζαρο Κυριζόγλου (Αμπελόκηπων-Μενεμένης) και τον α' αντιπρόεδρο Γρηγόρη Κωνσταντέλλο (Βάρης-Βουλαγμένης) -επονομαζόμενο και «σκληρό» από πολλά κυβερνητικά στελέχη- και ζητήθηκε και η παρουσία της ΕΔΕΥΑ (Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης), η οποία συμμετείχε με το προεδρείο της, τους δημάρχους Γιώργο Μαρινάκη (Ρεθύμνου), Θανάση Μαμάκο (Λάρισας) και Παναγιώτη Σημαντηράκη (Χανίων).

Από την πλευρά της κυβέρνησης παρόντες ήταν, εκτός του υπουργού Εσωτερι-

κών Θεόδωρου Λιβάνιου, οι υπουργοί Περιβάλλοντος και Ενέργειας Θεόδωρος Σκυλακάκης, Επικράτειας Μάκης Βορίδης, καθώς και ο υφυπουργός Οικονομικών (ΓΛΚ) Θάνος Πετραλιάς.

Με την υπογραφή του Νίκου Καραμανλή, εκδότη της «Political» political.karamanlis@gmail.com

Φωνές στον 5ο όροφο του υπουργείου

Η συνάντηση διήρκεσε σχεδόν τρεις ώρες, αλλά «λευκός καπνός» δεν βγήκε. Όπως πληροφορηθήκαμε, υπήρξαν στιγμές μεγάλης έντασης ειδικά από το μέρος των αυτοδιοικητικών, με φωνές και αντεγκλήσεις που ακούστηκαν μέχρι τους διαδρόμους του 5ου ορόφου του υπουργείου. Παρά τη βελτιωμένη πρόταση της κυβέρνησης στο επίπεδο των οικονομικών εκκρεμοτήτων των ΔΕΥΑ, το ζήτημα της προαιρετικότητας στις συνενώσεις/συγχωνεύσεις που επιτακτικά ζητούν οι αυτοδιοικητικοί, που έλαβαν και με σχεδόν ομόφωνη απόφαση

του πρόσφατου συνεδρίου τους, δεν φαίνεται να λαμβάνεται υπ' όψιν από την ηγεσία του ΥΠΕΝ.

Κόκκινο πανί ο Βαρελίδης

Κόκκινο πανί για την ΚΕΔΕ στο θέμα αυτό είναι ο γγ Υδάτων Πέτρος Βαρελίδης, ο οποίος κατηγορείται ευθέως από την ΚΕΔΕ και την ηγεσία της για αδιέξοδες εμμονές σε ήσσονος σημασίας ζητήματα που υπονομεύουν την επίτευξη της όποιας συμφωνίας, αφού ο καθ' ύλην αρμόδιος υπουργός Θεόδωρος Σκυλακάκης υιοθετεί τις απόψεις και προτάσεις του πλήρως.

Η ΚΕΔΕ και η ΕΔΕΥΑ θεωρούν ότι σχεδόν το σύνολο των εισηγήσεων που λαμβάνει και υιοθετεί ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι εσφαλμένες και αν τελικώς νομοθετήσουν μονομερώς, τα αποτελέσματα θα γίνουν ορατά στο άμεσο μέλλον από την απόλυτη λειτουργική αδυναμία που θα υπάρξει στη διαχείριση του πόσιμου νερού στην περιφέρεια και ειδικά στις απομακρυσμένες ορεινές περιοχές.

Κατηγορίες ΚΕΔΕ κατά Σκυλακάκη

Η «κόντρα» Σκυλακάκη - ΚΕΔΕ κρατάει καλά αρκετό καιρό τώρα και κινδυνεύει να τορπιλίσει τις καλές σχέσεις της Αυτοδιοίκησης με την κυβέρνηση. Η ΚΕΔΕ τον κατηγορεί ότι αγνοεί, υπονομεύει και απαξιώνει την Αυτοδιοίκηση συστηματικά σε οποίο θέμα διαχειρίζεται. Παραδείγματα αυτής της στάσης είναι η πρόσφατη συνένωση των ΦοΔΣΑ (Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων) παρά την αντίθεση της ΚΕΔΕ, το νομοσχέδιο για την ανακύκλωση, ο Νέος Οικοδομικός Κανονισμός (ΝΟΚ), ο κανονισμός Πυρασφάλειας και σειρά θεμάτων που «ακουμπούν» τους δήμους της χώρας.

Με δεδομένο ότι και στο θέμα των ΔΕΥΑ λύση δεν φαίνεται στον ορίζοντα, αφού και η χθεσινή συνάντηση έπεσε στο κενό, παρά τις φιλότιμες προσπάθειες των υπουργών Λιβάνιου και Βορίδη, άλλη μια εστία πιθανής αχρείαστης τριβής και αντιπαράθεσης μπορεί να οδηγήσει σε εντάσεις που «ακουμπούν» μέσω των δήμων και των ΔΕΥΑ το σύνολο της περιφέρειας σε μια πολύ ευαίσθητη πολιτικά περίοδο για την κυβέρνηση.

Σχεδόν τρεις ώρες διήρκεσε η σύσκεψη με στιγμές μεγάλης έντασης, αλλά «λευκός καπνός» δεν βγήκε

Φόβοι για τα караβάνια Σύριων προσφύγων

Σε αυξημένη επαγρύπνηση είναι η Αθήνα μετά την κατάρρευση του καθεστώτος Άσαντ στη Συρία, καθώς παρότι καλωσόρισε την πτώση μιας σκληρής δικτατορίας, εκτιμά ότι η κατάσταση που διαμορφώνεται είναι ρευστή και ανησυχητική. Μάλιστα, λόγω της εμπλοκής της Άγκυρας στις εξελίξεις, έμπειρα «γαλάζια» στελέχη εκτιμούν ότι

σε αυτήν τη συγκυρία θα κριθούν οι σχέσεις της Ελλάδας και της Τουρκίας στο Μεταναστευτικό, καθώς πολλοί Σύριοι θα θελήσουν να πάρουν τον δρόμο της επιστροφής προς την πατρίδα τους και από τις δύο χώρες, αλλά ταυτόχρονα ο κίνδυνος νέων, ισχυρών μεταναστευτικών ρευμάτων από πολίτες που είχαν καλές σχέσεις με το καθεστώς θεωρείται πολύ πιθανός. Ιδιαίτερα στο παραπάνω από υπαρκτό σενάριο που οι ραγδαίες εξελίξεις στη Συρία θα οδηγήσουν τη χώρα σε εμφύλιο πόλεμο.

Στο ΚΥΣΕΑ το πάγωμα του ασύλου

Στο πάγωμα της έκδοσης αποφάσεων ασύλου για υπηκόους Συρίας προσανατολίζεται η Ελλάδα, όπως και άλλες χώρες της ΕΕ, μετά την πτώση του καθεστώτος Άσαντ. Σε κάθε περίπτωση, κυβερνητικές πηγές διευκρινίζουν ότι το υπουργείο Μετανάστευσης αξιολογεί τα δεδομένα και θα κάνει τις σχετικές εισηγήσεις στην Παρασκευή στο ΚΥΣΕΑ ώστε να ληφθούν οι οριστικές αποφάσεις.

Κίνδυνος εμφυλίου

Ειδικότερα, διπλωματικοί αναλυτές και κυβερνητικά στελέχη επιχειρούν να αποκωδικοποιήσουν ποια θα είναι η επόμενη μέρα για τη Συρία. Κυρίαρχη εκτίμηση είναι ότι η σύγκρουση διαφόρων ισλαμιστικών ομάδων για την επικράτηση, συμπεριλαμβανομένου του ISIS, καθίσταται μάλλον αναπόφευκτη, όπως συνέβη στο Αφγανιστάν και στη Λιβύη. Που σημαίνει ότι ο κίνδυνος παντελούς καταστροφής της χώρας από τον εμφύλιο πόλεμο είναι παραπάνω από υπαρκτός. Και τότε τα πρώτα θύματα θα είναι οι χριστιανικοί πληθυσμοί της χώρας.

Αυτή είναι και η μεγαλύτερη ανησυχία της Αθήνας, η οποία παρακολουθεί διαρκώς πώς διαμορφώνεται η επόμενη μέρα για τους Έλληνες αλλά και ευρύτερα για τους χριστιανούς της Συρίας. Στη Συρία ζουν σήμερα περί τους 4.500 Έλληνες, ενώ οι χριστιανοί αποτελούν περίπου το 10% του πληθυσμού και η ανησυχία εντείνεται με βάση το πρόσφατο παρελθόν, καθώς υπενθυμίζεται ότι στις αρχές του εμφυλίου πολέμου το 2012 στην περιοχή Χαμά τζικαν-

τιστές είχαν δολοφονήσει εν ψυχρώ τον ορθόδοξο μητροπολίτη Βασιλείο.

Υψηλή εγρήγορση

Πάντως, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος επιχείρησε χτες να στείλει μήνυμα αισιοδοξίας για το Μεταναστευτικό, καλωσορίζοντας για μια ακόμη φορά τις εξελίξεις στη Συρία. Όπως είπε, η χώρα μας χαιρετίζει την πτώση του καθεστώτος Άσαντ και ελπίζει να διασφαλιστεί άμεσα η ειρήνη στη Συρία και να αναδειχθεί δημοκρατική κυβέρνηση. «Η επιστροφή στη δημοκρατική ομαλότητα μας κάνει συγκρατημένα αισιόδοξους για επιστροφή προσφύγων, ανθρώπων που ταλαιπωρήθηκαν όσο λίγοι, στις εστίες τους», είπε. Επιβεβαιώνοντας ωστόσο εμμέσως τον υψηλό βαθμό εγρήγορσης που επικρατεί στη χώρα μας, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος υπενθύμισε ότι η Ελλάδα διαθέτει μηχανισμό υποδοχής: «Δεν φαίνεται να υπάρχει λόγος ανησυχίας. Ωστόσο, είναι σε ετοιμότητα οι υπηρεσίες μας. Συνεχίζουμε να ακολουθούμε την ίδια μεταναστευτική πολιτική, η οποία σε σύγκριση με την πλειοψηφία των κρατών-μελών της ΕΕ έχει αποδώσει πολλά περισσότερα».

Στις κλειστές συσκέψεις ωστόσο καταγράφεται κλίμα ανησυχίας για την επόμενη μέρα

στη Συρία αλλά και για τις στρατηγικές επιπτώσεις που θα έχουν η κατάρρευση του καθεστώτος Άσαντ και το νέο τοπίο στη Δαμασκό, με ιδιαίτερη έμφαση στο Μεταναστευτικό αλλά και στον νέο ρόλο που θα επιχειρήσει να διαδραματίσει στην περιοχή η Τουρκία του Ερντογάν.

Ενδεικτική της ανησυχίας αλλά και της εγρήγορσης που προκαλούν οι εξελίξεις είναι η τοποθέτηση που έκανε η πρώην υπουργός Εξωτερικών Ντόρα Μπακογιάννη, η οποία διαθέτει συμπυκνωμένη εμπειρία και γνώση των ισορροπιών αλλά και της κατάστασης στην περιοχή. «Ένα καθεστώς 53 ετών σκληρής δικτατορίας έπεσε σαν χάρτινος πύργος. Δεν ξέρουμε τι μας ξημερώνει.

Η κατάσταση είναι ανησυχητική. Υπάρχει τεράστια ανησυχία διότι αυτήν τη στιγμή κατευθύνονται 350.000 άνθρωποι και μπορούν να γίνουν ένα εκατομμύριο μέσα σε 24 ώρες στα σύνορα της Τουρκίας», είπε η κυρία Μπακογιάννη κρούοντας τον κώδωνα των επερχόμενων κινδύνων.

«Τα μάτια μας δεκατέσσερα»

Όπως είπε η πρώην υπουργός Εξωτερικών, η Ελλάδα είναι μια όαση σταθερότητας σε σχέση με την περιοχή της Μεσογείου, αλλά «πρέπει να έχουμε τα μάτια μας δεκατέσσερα».

«Κανείς δεν μπορεί να είναι βέβαιος ότι οι εξτρεμιστές που κατέλαβαν τη χώρα και μέχρι στιγμής παρουσιάζουν ένα πιο μετριοπαθές προφίλ δεν θα επιβεβαιώσουν τα χαρακτηριστικά της τρομοκρατικής οργάνωσης, όπως τους έχουν κατατάξει σε παγκόσμιες λίστες οι ΗΠΑ. Και αντί την ανασυγκρότηση της Συρίας και την πορεία της προς μια νέα κανονικότητα, θα δούμε την περαιτέρω διολίσθησή της στο χάος», σημειώνει κυβερνητικό στέλεχος με γνώση των όσων συμβαίνουν στην περιοχή.

Υπενθυμίζεται ότι οι Σύριοι αποτελούν τη μεγαλύτερη ομάδα αιτούντων άσυλο στην ΕΕ κάθε χρόνο από το 2013. Ο αριθμός των αιτούντων άσυλο για πρώτη φορά από τη Συρία αυξήθηκε από 131.790 το 2022 σε 183.035 το επόμενο έτος. Αποτελούσαν το 17,5% του συνόλου των αιτούντων για πρώτη φορά από 15,1% το 2022.

Επικοινωνία Μητσοτάκη με Πατριάρχη Αντιοχείας

Ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης είχε τηλεφωνική επικοινωνία με τον Πατριάρχη Αντιοχείας Ιωάννη Ι'. Κατά τη διάρκεια της συνομιλίας ο πρωθυπουργός ενημερώθηκε για την κατάσταση στη Συρία και υπογράμμισε τη στήριξη της Ελλάδας στο Πατριαρχείο Αντιοχείας και στο ποιμνίο του. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης εξέφρασε την ετοιμότητα της Ελλάδας να συνδράμει όπου χρειαστεί και επανέλαβε τη θέση της χώρας για ένα συμπεριληπτικό μέλλον στη Συρία που θα προστατεύει όλες τις θρησκευτικές κοινότητες.

Η πιθανότητα εμφυλίου πολέμου ανησυχεί την Αθήνα, αφού θα αυξηθούν οι ροές με προορισμό τα ελληνικά σύνορα

Η πτώση του Μπασάρ αλ Άσαντ σηματοδοτεί ένα ιστορικό ορόσημο στη Συρία. Έπειτα από πέντε δεκαετίες δυναστικής διακυβέρνησης, οι Σύριοι τολμούν να ονειρευτούν ένα καλύτερο μέλλον, εκφράζοντας πάντως και την επιφύλαξή τους απέναντι στις ισλαμιστικές ομάδες που ισχυρίζονται ότι τους εκπροσωπούν.

Γράφει ο Βασίλης Σκουλαρβάκος
skoularb@gmail.com

Οι εικόνες που έρχονται από τη Συρία δείχνουν οικογένειες να επανενώνονται, ανθρώπους να κλαίει πανηγυρίζοντας τη νεοαποκτηθείσα ελευθερία τους και άλλους να λεηλατούν το προεδρικό μέγαρο, θαυμάζοντας την πολυτέλεια των αγαθών και των πανάκριβων αυτοκινήτων του Άσαντ.

Λίγες ώρες πριν, είχε ανακοινωθεί ότι ο Άσαντ είχε εγκαταλείψει την πρωτεύουσα με ιδιωτικό αεροπλάνο και ότι το καθεστώς του είχε εκπέσει, με τον επί χρόνια σύμμαχό του, Βλαντίμιρ Πούτιν, να του δίνει άσυλο για «ανθρωπιστικούς λόγους».

Οι «παίκτες» στο νέο πολιτικό τοπίο

Η εικόνα από πολιτική και θρησκευτική άποψη στη Συρία είναι περίπλοκη και πλέον άπαντες στην περιοχή επιδιώκουν να αποκομίσουν οφέλη, τόσο εδαφικά όσο και ρόλου στην περιοχή για το μέλλον.

Κατ' αρχάς η Τουρκία, η οποία ήδη έχει καταλάβει μια μεγάλη περιοχή της βόρειας Συρίας. Το καθεστώς Ερντογάν, που φέρεται να χρηματοδοτεί και να ενισχύει τους τζιχαντιστές, προφανώς θα θελήσει και να ελέγξει το νέο καθεστώς στη Δαμασκό. Στόχος άμεσος, η αποτροπή δημιουργίας κουρδικού κράτους στη βορειοανατολική Συρία. Στόχος έμμεσος, να παρουσιαστεί ως περιφερειακή δύναμη που καθορίζει τις εξελίξεις στη Μέση Ανατολή και όχι μόνο.

Το Ισραήλ, από την άλλη, ανακοίνωσε πως ο στρατός του εισέβαλε στο συριακό έδαφος για να αποτρέψει πιθανή επίθεση από τους τζιχαντιστές. Στόχος, να δημιουργήσει ζώνες ασφαλείας, μιας και ο Νετανιάχου έχει εκφράσει ανησυχία πως οι φανατικοί ισλαμιστές θα στοχεύσουν μετά τη Συρία στη χώρα του.

Για τον ίδιο λόγο, της δημιουργίας ζωνών ασφαλείας, είναι πιθανό και το Ιράκ να καταλάβει περιοχές στην ανατολική Συρία.

Όσο για τον υπόλοιπο αραβικό κόσμο; Η εικόνα των τζιχαντιστών στη Δαμασκό προκαλεί έντονη ανησυχία και άπαντες βρίσκονται σε διπλωματική κινητικότητα για να μπορέσουν να προλάβουν τις εξελίξεις. Τόσο η φιλική διακείμενη πλέον προς τη Δύση Ιορδανία όσο και οι χώρες του Κόλπου γνω-

Game of Thrones από τους φύληαρχους στη Συρία

ρίζουν καλά πως οι οργανώσεις των φανατικών ισλαμιστών είναι δύσκολα συνεννοήσιμες, αλλά εύκολα κατευθυνόμενες, γεγονός που δυσκολεύει την όποια προσπάθεια ειρήνευσης στην περιοχή.

Ποιοι παράγοντες θα καθορίσουν τις εξελίξεις

Το μεγάλο ερώτημα είναι πλέον αν η επόμενη φάση θα σηματοδοτήσει μια νέα εποχή για έναν καταπιεσμένο λαό ή αν θα φέρει έναν διαφορετικό τύπο αυταρχικής διακυβέρνησης. Οι παράγοντες που θα καθορίσουν τις εξελίξεις... πολλοί και τα σύννεφα του εμφυλίου παραμένουν απειλητικά πάνω από τη χώρα.

Είναι προφανές πως το παιχνίδι εξουσίας τώρα ξεκινά και είναι βέβαιο ότι οι ετερόκλητες δυνάμεις που έδωξαν τον Άσαντ τώρα καλούνται να βρουν κοινό τόπο, με τις φιλοδοξίες τους, ωστόσο, να έχουν διαφορετική αφετηρία και στόχευση.

Τον πρώτο λόγο στις εξελίξεις έχει η ισχυρή ισλαμιστική ομάδα που οδήγησε τους αντάρτες στην εξουσία, η Χαγιάτ Ταχρίρ αλ Σαμς (HTS), υπό τον Αμπού Μοχάμαντ αλ Τζολάνι, ο οποίος πλέον χρησιμοποιεί το πραγματικό του όνομα Αχμέντ αλ

Σαράα, αντί για το πολεμικό του όνομα, σε μια προσπάθεια να δείξει ότι αλλάζουν τα πράγματα.

Μπορεί όμως ο Αλ Τζολάνι και οι άλλοι αντάρτες να κυβερνήσουν; Θα συνομιλήσουν μαζί τους οι μεγάλες δυνάμεις, οι οποίες τους χαρακτήριζαν επί χρόνια τρομοκράτες; Θυμίζουμε πως οι ΗΠΑ είχαν επικηρύξει στο παρελθόν με 10 εκατομμύρια δολάρια τον ηγέτη των τζιχαντιστών Αλ Τζολάνι.

Ποια είναι η πραγματικότητα; Όσο κι αν φαίνεται παράδοξο, παρασκηνιακά οι ΗΠΑ στήριζαν τον Αλ Τζολάνι, στοχεύοντας στην ανατροπή του καθεστώτος Άσαντ. Οι Αμερικανοί μάλιστα, σύμφωνα με αναλυτές, μεσολάβησαν για να ενισχυθούν οι τζιχαντιστές τους τελευταίους μήνες με drones και άλλα οπτικά συστήματα, ώστε να καταφέρουν το τελειωτικό χτύπημα στις δυνάμεις του Άσαντ.

Ποιος ο σκοπός των Δυτικών; Η ανατροπή του Άσαντ και η απομάκρυνση των Ιρανών και κυρίως η απόσυρση των ρωσικών δυνάμεων από τη Συρία και κατ' επέκταση από τη Μεσόγειο. Με απλά λόγια, μέσω των τζιχαντιστών οι Αμερικανοί απομακρύνουν τον Πούτιν από τη Μεσόγειο.

Τα σενάρια

Σύμφωνα με αναλυτές, τα ενδεχόμενα διακυβέρνησης για τη Συρία είναι απρόβλεπτα αυτή τη στιγμή. Ένα ωστόσο αρκετά πιθανό είναι η δημιουργία μιας Ισλαμικής Δημοκρατίας της Συρίας, με εκπροσώπους των ανταρτών να αποτελούν τον πυρήνα της νέας κυβέρνησης. Δυτικοί εκτιμούν πως, παρά το μίσος των τζιχαντιστών, η νέα κυβέρνηση δεν θα διατείνεται εχθρικά προς τη Δύση, εξαιτίας και τη βοήθειας που προσέφεραν για την ανατροπή του Άσαντ. Είναι φερέγγυοι συνομιλητές; Σίγουρα όχι. Είναι όμως μια λύση, μέχρι να γίνουν κάποια στιγμή εκλογές και να επικρατήσει κάποιος «εκλεκτός» της Δύσης.

Ένα άλλο σενάριο είναι η δημιουργία κυβέρνησης με συμμαχία της αντιπολίτευσης και διαφόρων οργανώσεων, μεταξύ αυτών και εκπρόσωποι των ανταρτών του Αλ Τζολάνι. Ο Ερντογάν άλλωστε τόνισε πως σπνρίζει την αντιπολίτευση, ενώ και οι ΗΠΑ θα ήθελαν να πρόσβαση και να κινούν νήματα στο εσωτερικό της χώρας. Θα το δεχτούν οι αντάρτες; Μάλλον δύσκολο...

Ένα άλλο σενάριο είναι μια διακυβέρνηση τύπου... Βαλκανίων, με Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Συρίας υπό αμερικανική ηγεσία.

Αν ωστόσο η αντιπολίτευση, οι ομάδες ανταρτών και ο διεθνής παράγοντας δεν καταφέρουν να καταλήξουν σε συμφωνία, τότε ο εμφύλιος πόλεμος στη Συρία θα ενταθεί. Αυτό είναι και το χειρότερο σενάριο.

Τα σενάρια για την επόμενη μέρα μετά την πτώση του καθεστώτος Άσαντ - Τα παιχνίδια εξουσίας και οι φόβοι για νέο εμφύλιο μεταξύ των αντιμαχόμενων αντάρτικων ομάδων

Ο Αμπού Μοχάμεντ αλ Τζουλάνι, ο ισλαμιστής αρχηγός του συνασπισμού των ανταρτών που πραγματοποίησε μια αστραπιαία επίθεση στη Συρία, η οποία προκάλεσε, σύμφωνα με τους μαχητές του, την πτώση του προέδρου Μπασάρ αλ Άσαντ, έχει περάσει από ένα φονταμενταλιστικό λεξιλόγιο σε έναν λόγο που επιδιώκει να είναι μετριοπαθής για να επιτύχει τους σκοπούς του.

Ο αρχηγός της Χαγιάτ Ταχρίρ αλ Σαμ (HTS), πρώην κλάδου της Αλ Κάιντα στη Συρία, έθεσε ως στόχο να ανατρέψει τον πρόεδρο Άσαντ, ο οποίος βρισκόταν στην εξουσία από το 2000. Τελικά οι αντάρτες μπήκαν στην πρωτεύουσα και κήρυσαν «ελεύθερη την πόλη της Δαμασκού».

Ψηλός, γεροδεμένος, με μαύρα γένια και ζωηρό βλέμμα, ο Τζουλάνι εγκατέλειψε σταδιακά το τουρμπάνι των τζιχαντιστών, που φορούσε στην αρχή του πολέμου το 2011, για μια στρατιωτική στολή και μερικές φορές για ένα κοστούμι.

«Πραγματιστής ριζοσπάστης»

Μετά τη ρήξη με την Αλ Κάιντα το 2016, επιδίωξε να παρουσιάσει ένα πρόσωπο πιο μετριοπαθές, χωρίς ωστόσο να πείθει τους αναλυτές και τις δυτικές κυβερνήσεις που κατατάσσουν την HTS στις τρομοκρατικές οργανώσεις. «Είναι ένας πραγματιστής ριζοσπάστης», δηλώνει στο Γαλλικό Πρακτορείο ο Τομά Πιερέ, ειδικός για τον ισλαμισμό στη Συρία. «Το 2014 βρισκόταν στην κορύφωση του ριζοσπαστισμού του για να επιβληθεί έναντι της τζιχαντιστικής οργάνωσης Ισλαμικό Κράτος, αλλά στη συνέχεια μετρίασε τον λόγο του», εξηγεί ο ερευνητής του CNRS.

Γεννημένος το 1982, ο Άχμεντ αλ Σάρα, όπως είναι το αληθινό όνομα του Τζουλάνι, μεγάλωσε στη Μαζέ, μια πλούσια συνοικία της Δαμασκού, σε μια εύπορη οικογένεια. Και άρχισε σπουδές Ιατρικής.

Μετά την επίθεση των ανταρτών που εξαπολύθηκε στις 27 Νοεμβρίου, ο Τζουλάνι άρχισε να υπογράφει με το αληθινό όνομά του. Το 2021 είχε εξηγήσει σε μια συνέντευξή του στο αμερικανικό δίκτυο PBS ότι το πολεμικό ψευδώνυμό του, Αμπού Μοχάμεντ αλ Τζουλάνι, είναι μια αναφορά στις ρίζες της οικογένειάς του, που κατάγεται από τα υψώματα του Γκολάν (Αλ Τζολάν στα αραβικά). Σύμφωνα με τον ίδιο, ο παππούς του εκτοπίστηκε από το Γκολάν το 1967, μετά την κατάκτηση από το Ισραήλ μεγάλου μέρους αυτού του συριακού οροπέδιου.

Από τη φυλακή στο «χτίσιμο» της HTS

Σύμφωνα με τον ιστότοπο Middle East Eye, «τα πρώτα σημάδια του τζιχαντισμού

ΑΛ ΤΖΟΥΛΑΝΙ Ποιος είναι ο πρώην τζιχαντιστής που «γκρέμισε» τον Άσαντ

άρχισαν να εμφανίζονται στη ζωή του Τζουλάνι» μετά τις επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου, οπότε «θα αρχίσει να παρακολουθεί κηρύγματα και μυστικές συναντήσεις στα περιθωριοποιημένα προάστια της Δαμασκού».

Μετά την αμερικανική εισβολή στο Ιράκ το 2003 έφυγε από τη Συρία και εντάχθηκε στην οργάνωση Αλ Κάιντα στο Ιράκ του Αμπού Μουσάμπ αλ Ζαρκάουι, ενώ λίγο αργότερα τον συνέλαβαν και φυλακίστηκε για πέντε χρόνια.

Μετά την έναρξη της εξέγερσης εναντίον του Άσαντ το 2011, επέστρεψε στην πατρίδα του για να ιδρύσει εκεί το Μέτωπο Αλ Νόσρα, που θα εξελιχθεί στην HTS.

Το 2013 αρνείται να χριστεί από τον Αμπού Μπακρ αλ Μπαγγνάντι, μελλοντικό αρχηγό του Ισλαμικού Κράτους, και προτιμά τον εμίρη της Αλ Κάιντα Αϊμάν αλ Ζαουάχρι.

Ρεαλιστής σύμφωνα με τους οπαδούς του, ομορτομιστής σύμφωνα με τους αντιπάλους του, δηλώνει το 2015 ότι δεν έχει την πρόθεση να εξαπολύσει επιθέσεις εναντίον της Δύσης, αντίθετα με το Ισλαμικό Κράτος. Όταν διακόπτει τις σχέσεις με την Αλ Κάιντα, λέει πως το κάνει «για να αφαιρέσει τα προσχήματα της διεθνούς κοινότητας» για να επιτεθεί στην οργάνωσή του.

Πώς από την Αλ Κάιντα και τις σχέσεις με το Ισλαμικό Κράτος δημιούργησε τη δική του οργάνωση και ηγήθηκε των ανταρτών που μπήκαν θριαμβευτές στη Δαμασκό

Επιλέγοντας το βελούδινο γάντι από τη σιδηρά πυγμή, επιβάλλει τον Ιανουάριο 2017 στους ριζοσπάστες αντάρτες της Βόρειας Συρίας να συγχωνευτούν στους κόλπους της HTS. Εγκαθιδρύει μια πολιτική διοίκηση και πολλαπλασιάζει τις θετικές κινήσεις έναντι των χριστιανών στην επαρχία του Ιντλίμπ (Βορειοδυτική Συρία), την οποία η οργάνωσή του ελέγχει εδώ και δύο χρόνια.

Εκεί είναι που η HTS κατηγορήθηκε από κατοίκους, συγγενείς κρατουμένων και υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για βαναυσότητες που προσομοιάζουν, σύμφωνα με τον ΟΗΕ, σε εγκλήματα πολέμου, προκαλώντας διαδηλώσεις πριν από μερικούς μήνες.

Με τον... μανδύα της μετριοπάθειας

Μετά την επίθεση ο Τζουλάνι επεδίωξε να καθουχάσει τους κατοίκους του Χαλεπιού, πόλης που έχει μια σημαντική χριστιανική κοινότητα. Και κάλεσε τους μαχητές του να διαφυλάξουν «την ασφάλεια στις απελευθερωμένες περιοχές».

«Πιστεύω πως είναι πρώτα απ' όλα ζήτημα καλής πολιτικής. Όσο λιγότερο φοβούνται οι Σύριοι και η διεθνής κοινότητα, τόσο περισσότερο ο Τζουλάνι θα εμφανίζεται ως ένας υπεύθυνος παράγοντας μάλλον παρά ως ένας εξτρεμιστής τζιχαντιστής και τόσο περισσότερο θα καθίσταται πιο εύκολη η επίτευξη του στόχου του», διαβεβαιώνει ο ερευνητής Άρον Λουντ.

«Είναι άραγε εντελώς ειλικρινής; Σίγουρα όχι. Ο τύπος αυτός προέρχεται από μια πολύ σκληρή θρησκευτική φονταμενταλιστική παράδοση. Όμως, αυτό που κάνει τη συγκεκριμένη στιγμή είναι ευφυές», καταλήγει ο Λουντ.

Πάντως, το δόγμα του Αλ Τζουλάνι είναι ένα μείγμα ισλαμισμού και εθνικισμού, που είναι πιο κοντά στους Ταλιμπάν του Αφγανιστάν και τη Χαμάς των Παλαιστινίων. Αντί για το λάβαρο του Ισλάμ, τα στρατεύματα της HTS επιλέγουν να πολεμήσουν κάτω από τη συριακή σημαία που χρονολογείται από τη δημοκρατία που υπήρχε πριν από την επανάσταση του Κόμματος Μπάαθ το 1963.

Παρ' όλες τις διαφορές με την Αλ Κάιντα και το ISIS, η HTS παραμένει στον κατάλογο των τρομοκρατικών οργάνωσεων από τις ΗΠΑ και η Ουάσινγκτον είχε επικηρύξει τον Αλ Τζουλάνι για 10 εκατ. δολάρια. Ωστόσο, οι ΗΠΑ δεν τον έχουν βάλει ενεργά στο στόχαστρο, ούτε άλλους ανώτατους διοικητές της HTS από τότε που είπαν δημοσίως πριν από σχεδόν μια δεκαετία ότι δεν επιδιώκουν να είναι εχθροί της Αμερικής.

ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ ΓΙΑ ΣΥΡΙΑ

«Η Ελλάδα θα συμβάλει στην αποκατάσταση της ειρήνης»

Σε απόλυτη εναρμόνιση με τη Δύση, η Ελλάδα χαιρέτισε την πτώση του αυταρχικού καθεστώτος Άσαντ στη Συρία. Σύμφωνα με την ανακοίνωση του υπουργού Εξωτερικών, «θα πρέπει άμεσα να διασφαλιστούν η ειρήνη στη χώρα και η ομαλή

μετάβαση εξουσίας σε μια δημοκρατικά νομιμοποιημένη κυβέρνηση με βάση την απόφαση 2254 του Συμβουλίου Ασφαλείας. Η Ελλάδα υποστηρίζει την ενότητα, την εδαφική ακεραιότητα και κυριαρχία της Συρίας». Στη συνέχεια αναφέρεται ότι θα πρέπει να

υπάρξει ιδιαίτερη μέριμνα για την προστασία όλων των αμάχων, συμπεριλαμβανομένων των θρησκευτικών μειονοτήτων, καθώς και των θρησκευτικών μνημείων και της πλούσιας πολιτιστικής της κληρονομιάς.

«Συντεταγμένη και ειρηνική μετάβαση»

«Η επιστροφή στη δημοκρατική ομαλότητα θα πρέπει να σημάνει το τέλος των προσφυγικών ροών από την πολυπαθνή χώρα και να ανοίξει τον δρόμο για την ασφαλή επιστροφή των Σύριων προσφύγων στις εστίες τους. Η Ελλάδα, από τη θέση του μέλους του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, καθώς και με τους ισχυρούς δεσμούς που διαθέτει στον αραβικό κόσμο, θα συμβάλει στην κατά το δυνατόν συντομότερη αποκατάσταση της ειρήνης και της ευημερίας στη Συρία», καταλήγει η ανακοίνωση του υπουργείου Εξωτερικών.

Στο ίδιο πνεύμα ήταν και η Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία έκανε έκκληση για μια «ειρηνική και συντεταγμένη» μετάβαση στη Συρία, τονίζοντας πως «είναι επιτακτική ανάγκη όλα τα εμπλεκόμενα μέρη να δεσμευτούν σε έναν περιεκτικό διάλογο υπό τη διεύθυνση και τον έλεγχο των Σύριων σε όλα τα κρίσιμα θέματα προκειμένου να διασφαλιστεί μια συντεταγμένη, ειρηνική μετάβαση που θα περιλαμβάνει όλες τις κοινότητες της χώρας», ανέφερε σε ανακοίνωση εξ ονόματος των 27 η επικεφαλής της ευρωπαϊκής διπλωματίας Κάγια Κάλας.

Εξάλλου, εκπρόσωπος της διπλωματικής υπηρεσίας της ΕΕ δήλωσε πως η Ευρωπαϊκή

Ένωση δεν είναι προς το παρόν σε επαφή με την ισλαμιστική οργάνωση HTS που ανέτρεψε τον Σύριο πρόεδρο Άσαντ. Οι ραγδαίες εξελίξεις στη Μέση Ανατολή βρέθηκαν και στο επίκεντρο τηλεφωνικών επικοινωνιών του υπουργού Εξωτερικών Γιώργου Γεραπετρίτη με τους ομολόγους του από τον Λίβανο και την Ιορδανία. Κατά τη διάρκεια της τηλεφωνικής επικοινωνίας που είχε με τον υπουργό Εξωτερικών του Λιβάνου Αμπντάλα Μπου Χαμπίμπ συζητήσαν για την επόμενη μέρα στη Συρία και τη συνεχιζόμενη περιφερειακή αναταραχή.

Γράφει η Αθηνά Τασούλη

«Στόχος η δημιουργία νόμιμης κυβέρνησης»

Όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση του υπουργείου Εξωτερικών, «ο Έλληνας υπουργός τόνισε τη σημασία της εφαρμογής των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ και της τήρησης του Διεθνούς Δικαίου», ενώ συμφώνησαν να διατηρήσουν ανοιχτούς τους διαύλους επικοινωνίας μεταξύ των κυβερνήσεών τους σε αυτά τα κρίσιμα θέματα.

Επίσης, κατά την επικοινωνία του κ. Γεραπετρίτη με τον υπουργό Εξωτερικών της Ιορδανίας Αϊμάν Σαφάντι, ο Έλληνας ΥΠΕΞ τόνισε ότι πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για την προστασία όλων των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των θρησκευτικών κοινοτήτων και των μνημείων. Τόνισε επίσης την ανάγκη να διασφαλιστεί μια πολιτική διαδικασία υπό την καθοδήγηση της Συρίας που θα έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία μιας νόμιμης κυβέρνησης, σύμφωνα με το ψήφισμα 2254 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ.

Τι συζητήσε ο Έλληνας ΥΠΕΞ στις τηλεφωνικές επικοινωνίες που είχε με τους ομολόγους του σε Λίβανο και Ιορδανία - Η ανακοίνωση του υπουργείου Εξωτερικών για τις εξελίξεις μετά την πτώση Άσαντ

Η στρατηγική θέση των Δώρων είναι κάτω από το δέντρο

Καλές Γιορτές - Καλή Χρονιά!

Think Politics
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ
we make leaders

Λεωφ. Συγγρού 206, Καλλιθέα 176 72 | Τ: 210 9246 770
E: thanasis.papamichail@yahoo.gr | facebook: Think Politics

Ο Χρήστος Ράμμος εξαργυρώνει πολιτικά τις υπηρεσίες που προσέφερε προεκλογικά στον ΣΥΡΙΖΑ και τον Αλέξη Τσίπρα με τη στάση που κράτησε στο θέμα των υποκλοπών. Τα πέρα δώθε του Αλέξη Τσίπρα στο γραφείο του στην ΑΔΑΕ, τα χαρτάκια με τα ονόματα και τα τηλέφωνα που του έδινε κρυφά και οι παρεμβάσεις του κατά του κράτους δικαίου στην Ελλάδα έπιασαν τόπο και ήρθε η ώρα να ανταμειφθεί.

Τα πολιτικά τέκνα του Τσίπρα (Χαρίτσος και Νέα Αριστερά) όχι μόνο τον προτείνουν για Πρόεδρο της Δημοκρατίας, αλλά ζητούν τη στήριξη της υποψηφιότητάς του από όλα τα κόμματα της αντιπολίτευσης. Μιλάμε για τον πρόεδρο της ΑΔΑΕ που έσκιζε τα ιμάτιά του ότι δεν ενδιαφερόταν για την πολιτική και έκλαιγε με μαύρο δάκρυση camera διαμαρτυρούμενος ότι τον κατηγορούν αδικώς ότι παίζει πολιτικά παίγνια. Ουσιαστικά τώρα τον επιβραβεύουν για τις υπηρεσίες που προσέφερε στην Κουμουνδούρου όλο το προηγούμενο διάστημα και επιβεβαιώνονται πλήρως όλοι όσοι έλεγαν ότι ο αξιότιμος «δικαστής εις τας Αθήνας» τα έκανε όλα για λόγους πολιτικής σκοπιμότητας.

«Η πρόταση έγινε κατόπιν συνεννόησης»

Σύμφωνα με τη Νέα Αριστερά, ο Χρήστος Ράμμος είχε ενημερωθεί από πριν για την πρόταση που θα έκαναν χωρίς να εκφράσει κάποια αντίρρηση. Μάλιστα, ο Αλέξης Χαρίτσος, μιλώντας πρόσφατα στο Attica TV, δήλωσε ότι ο Χρήστος Ράμμος προφανώς ήταν ενήμερος, «Εγώ παρουσίασα στον κ. Ράμμο το πολιτικό πλαίσιο και το σκεπτικό πίσω από αυτή την πρόταση, κάναμε μια πολύ καλή συζήτηση και σε πολύ θερμό κλίμα», ανέφερε, ενώ στη συνέχεια πρόσθεσε ότι δεν θέλει να μιλήσει εξ ονόματος του κ. Ράμμου και ότι «όταν κρίνει ο ίδιος, θα τοποθετηθεί δημοσίως». Τέλος, ο κ. Χαρίτσος τόνισε πως αυτός παρουσίασε την πρόταση της Νέας Αριστεράς, «η οποία προφανώς έγινε κατόπιν συνεννόησης με τον άμεσα εμπλεκόμενο, τον κ. Ράμμο».

Ως συνέχεια της πρότασης του Χρήστου Ράμμου για ΠτΔ ήρθε και η χθεσινή επιστολή του επικεφαλής της Νέας Αριστεράς Αλέξη Χαρίτσος προς τους αρχηγούς των κομμάτων

Θέλουν Πρόεδρο της Δημοκρατίας τον εκλεκτό τους «δικαστή εις τας Αθήνας»

Ο Χρήστος Ράμμος εξαργυρώνει πολιτικά τις υπηρεσίες που προσέφερε στον ΣΥΡΙΖΑ - Επιστολή Χαρίτσος προς ΠΑΣΟΚ, ΣΥΡΙΖΑ, ΚΚΕ και Πλεύση Ελευθερίας για κοινή στήριξή του

της αντιπολίτευσης. Στην επιστολή του ο κ. Χαρίτσος καλεί τον πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ Νίκο Ανδρουλάκη, τον πρόεδρο του ΣΥΡΙΖΑ Σωκράτη Φάμελλο, τον γενικό γραμματέα του ΚΚΕ Δημήτρη Κουτσούμπα και την πρόεδρο της Πλεύσης Ελευθερίας Ζωή Κωνσταντοπούλου σε συνάντηση για να συζητήσουν τη δυνατότητα μιας κοινής στάσης γύρω από το κρίσιμο ζήτημα της προεδρικής εκλογής, αλλά και για να τους εκθέσει την πρόταση του κόμματός του για την υποψηφιότητα του Χρήστου Ράμμου.

Συγκεκριμένα, ο Αλέξης Χαρίτσος αναφέρει στην επιστολή του: «Η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας αποτελεί μια σημαντική θεσμική στιγμή για τη λειτουργία του πολιτεύματος. Στο πλαίσιο αυτό, την προηγούμενη Τρίτη έκανα γνωστή, όπως γνωρίζετε, την πρόταση της Νέας Αριστεράς για τη στήριξη της υποψηφιότητας του κυρίου Χρήστου Ράμμου για τη θέση του Προέδρου της Δημοκρατίας. Πρόκειται για μια υποψηφιότητα που μπορεί, μεταξύ άλλων, να συμβολίσει την από κοινού δέσμευση

των κομμάτων της δημοκρατικής αντιπολίτευσης για την υπεράσπιση του κράτους δικαίου στη χώρα μας ύστερα από τις τραυματικές εμπειρίες των τελευταίων ετών, που η κυβέρνηση πρωταγωνίστησε σε αντιθεσμικές παρεμβάσεις για τη συγκάλυψη του σκανδάλου των υποκλοπών και του εγκλήματος των Τεμπών.

Κατά τη διαδικασία εκλογής Προέδρου της Δημοκρατίας χρειάζεται να αμφισβητηθεί η ψευδεπίγραφη συναίνεση που ζητά ο πρωθυπουργός που ευθύνεται για τις βαθιές πληγές στο κράτος δικαίου και να μπει φραγμός στην αλαζονεία μιας αυταρχικής και αντικοινωνικής κυβέρνησης. Θεωρώ ότι το ζήτημα της υπεράσπισης του κράτους δικαίου οφείλει να είναι σημείο συνάντησης ώστε να διασφαλιστεί η τήρηση των συνταγματικών κανόνων και εγγυήσεων, που αποτελούν την ελάχιστη διαδικαστική προϋπόθεση για την ουσιαστικά δημοκρατική λειτουργία του πολιτεύματος».

«Να συναντηθούμε τις επόμενες μέρες»

Ο Αλέξης Χαρίτσος κλείνει το κάλεσμά του προς τα άλλα κόμματα λέγοντας πως «με την παρούσα επιστολή μου θα ήθελα να σας ζητήσω να συναντηθούμε τις επόμενες μέρες προκειμένου να σας εκθέσω την πρόταση της Νέας Αριστεράς και να συζητήσουμε τη δυνατότητα μιας κοινής στάσης γύρω από το κρίσιμο ζήτημα της προεδρικής εκλογής, το οποίο συμπυκνώνει τα ερωτήματα για το μέλλον της δημοκρατίας στη χώρα μας».

Σύμφωνα με κύκλους της Κουμουνδούρου, ο ΣΥΡΙΖΑ θα απαντήσει στην πρόταση του προέδρου της Νέας Αριστεράς μετά τη συνεδρίαση των συλλογικών του οργάνων την ερχόμενη εβδομάδα. Όπως χαρακτηριστικά ανέφεραν, «ο Σωκράτης Φάμελλος ανέπτυξε στην ΚΕ αναλυτικά τη θέση μας για το ζήτημα της εκλογής του νέου Προέδρου της Δημοκρατίας. Τώρα βρίσκεται σε επίσημη επίσκεψη στην Κύπρο, ενώ στη συνέχεια ακολουθεί η κορυφαία-κοινοβουλευτικά και πολιτικά- συζήτηση για τον προϋπολογισμό του 2025», στέλλοντας το μήνυμα ότι «βεβαίως και δεν είμαστε αρνητικοί στον διάλογο με όλες τις προοδευτικές δυνάμεις, αλλά όλα πρέπει να γίνουν στην κατάλληλη ώρα».

Ο τρόπος που ενημερώνεσαι άλλαξε...

PARASKHINIO.gr

...αλλά η αλήθεια είναι πάντα πίσω από την είδηση!

Λίγες μόνο εβδομάδες κράτησε η κομματική «ειρήνη» μεταξύ του Σωκράτη Φάμελλου και του Παύλου Πολάκη, όσο δηλαδή χρειαζόταν για να αποκρουστεί ο «τυφώνας» Κασσελάκης, όμως πλέον τα πρώτα «σύμφωνα πολέμου» απλώθηκαν πάνω από την Κουμουνδούρου μετά τη συνεδρίαση της Κεντρικής Επιτροπής.

Εκεί το «στρατόπεδο» του βουλευτή Χανίων εξέφρασε τα πρώτα -τροχιοδεικτικά- παράπονα για τη μη συμπεριλήψη δικών του στελεχών στην «ανασυγκρότηση» των οργάνων. Δυστρόπησαν δηλαδή οι «πολακίστας» από το γεγονός ότι δεν συμπεριελήφθη κάποιος δικός τους στην Πολιτική Γραμματεία, παρά επέστρεψαν σε αυτήν ο πρώην αναπληρωτής γραμματέας Γιώργος Βασιλειάδης αλλά και ο Χρήστος Σπίρτζης, ο οποίος να σημειωθεί πως είχε αποχωρήσει πριν ακόμα από την εκλογή του Στέφανου Κασσελάκη.

του Αντώνη Αναστασόπουλου
antonis.anastasopoulos@gmail.com

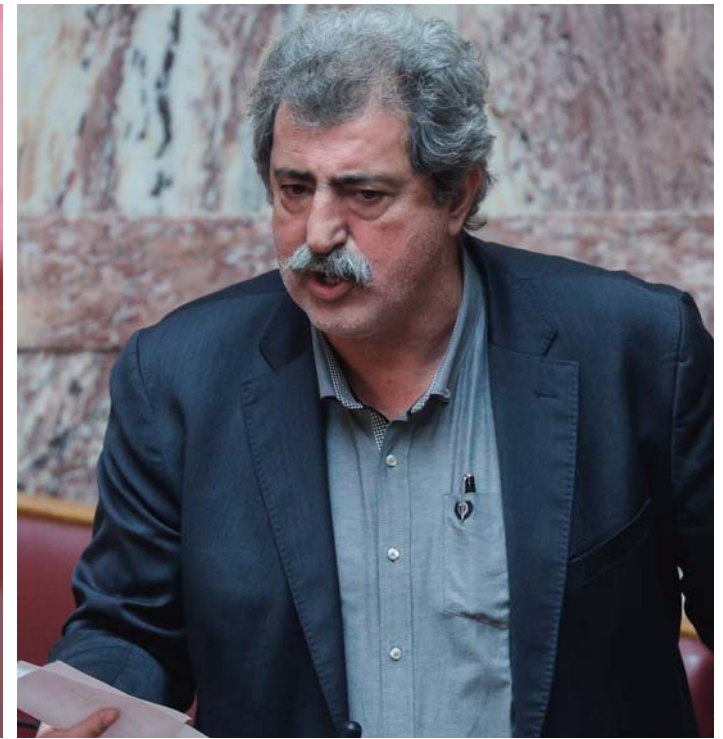
Θέλει την αντιπροεδρία

Τα στελέχη που επηρεάζονται από τον Παύλο Πολάκη μάλιστα ήθελαν να διευρυνθεί η Πολιτική Γραμματεία με 4-5 στελέχη της δικής τους «ομάδας», την ώρα βέβαια που μια τέτοια πρόταση δεν «πατά» πουθενά, καθώς ο αριθμός των μελών της Κεντρικής Επιτροπής έχει μειωθεί δραματικά μετά την αποχώρηση των οπαδών του Κασσελάκη.

Όπως είχε αναφέρει έγκαιρα η «Political», ο Παύλος Πολάκης στη νέα κατάσταση του ΣΥΡΙΖΑ ζητά μια θέση αντιπροεδρίας του κόμματος, η οποία προς το παρόν δεν προβλέπεται από το καταστατικό. Το θέμα μάλιστα μπήκε ανοιχτά από ένα από τα πιο κοντινά στον Παύλο Πολάκη στελέχη, τον Βασίλη Σμπώκο, στη συνεδρίαση της Κεντρικής Επιτροπής. Να προταθεί για αντιπρόεδρος ο Παύλος Πολάκης ώστε «να υπηρετηθεί η ενότητα», υποστήριξε από το βήμα της ΚΕ ο κ. Σμπώκος.

Η πρόταση του Σωκράτη Φάμελλου τελικώς μπήκε προς ψηφοφορία στην Κεντρική Επιτροπή, η οποία την ενέκρινε με πλειοψηφία 49 μελών έναντι 19, ενώ σε αυτή φάνηκε πως ο Νίκος Παππάς προσεγγίζει σε έναν βαθμό το στρατόπεδο του Πολάκη, καθώς ο ίδιος ψήφισε «λευκό», ενώ και στην τοποθέτησή του κινήθηκε κοντά στις θέσεις του «αψύ» Σφακιανού.

Ο νέος πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ πάντως δεν δείχνει διάθεση να ενδώσει στις πιέσεις του Πολάκη, παρά και το γεγονός πως -όπως έλεγε και ο Χανιώτης βουλευτής το βράδυ των εκλογών- ο τελευταίος «έχει το μισό κόμμα», όπως δείχνει το 43% που πή-

ΠΡΟΣ ΝΕΟ ΕΜΦΥΛΙΟ Ο ΣΥΡΙΖΑ;

Άρχισαν τα όργανα μεταξύ Φάμελλου και «αψύ» Σφακιανού

ρε στην κάλη. Για την ακρίβεια, ο Σωκράτης Φάμελλος αρνήθηκε κατηγορηματικά σε μια από τις συναντήσεις του να του δώσει τη θέση του αντιπροέδρου -την ζητούσε ο Πολάκης και επί Κασσελάκη- και αντ' αυτής του προσέφερε εκείνη του πρώτου κοινοβουλευτικού εκπροσώπου, που ο Κρητικός βουλευτής απέρριψε.

Η ανακοίνωση των πολακικών

Αμέσως μετά τη συνεδρίαση της Κεντρικής Επιτροπής διακινήθηκε μάλιστα ακόμη και ανακοίνωση... απογοήτευσης από τα πολακικά στελέχη που έδιναν ραντεβού στο συνέδριο. Όπως ανέφεραν χαρακτηριστικά, «διαφαίνεται μια εικόνα αποκλεισμών στα όρια της διαιρετικής τομής. Η εικόνα αυτή εκπέμπει μόνο μηνύματα απογοήτευσης και αποστράτευσης στο εσωτερικό του κόμματος και σε πλήθος στελεχών του, από τις πρώτες κιόλας μέρες του νέου εγχειρήματος! Η αίσθηση ήταν σαν κάποιος να θέλουν γρήγορα να ξεχάσουν ότι έγιναν εσωκομματικές εκλογές, με όλη αντιπαρα-

θετικά, αλλά διακριτά τουλάχιστον πολιτικά και προγραμματικά πλαίσια, αλλά και διακριτών τρόπων για το πώς τα εκπέμπουμε στον κόσμο... και ότι απέναντι σε αυτά τοποθετήθηκε η βάση του κόμματος σε σχεδόν ισομοιρασμένα ποσοστά!».

Οι οπαδοί του Παύλου Πολάκη υπενθυμίζουν δηλαδή πως οι συσχετισμοί στα όργανα πρέπει να αρχίσουν κάπως να θυμίζουν τα ποσοστά που συγκέντρωσαν οι υποψήφιοι στη βάση, ενώ συμπλήρωναν: «Καθ' όλη τη διάρκεια της συνεδρίασης και των ομιλιών είχε ζητηθεί από πολλά μέλη της ΚΕ στις ομιλίες τους είτε αυτό να μη συμβεί ως επιβαλλόμενη κοπτάσια από τα πάνω (που δεν περιποιεί τιμή στο όργανο και τη συλλογική και συναινετική λειτουργία που χρειάζεται σήμερα το κόμμα), είτε κυρίως, αν είναι να γίνει, να συνοδευτεί με μια γενναία απόφαση διεύρυνσης του κορυφαίου οργάνου της Πολιτικής Γραμματείας με 3-4 ακόμη στελέχη που μπορούν να βοηθήσουν στο επίπεδο αυτό».

Στα σκαριά άξονας Πολάκη - Παππά

Το ενδιαφέρον εδώ είναι ποια είναι η

στόχευση του Νίκου Παππά στο νέο εσωκομματικό τοπίο. Και αυτό καθώς σε πολλούς προκάλεσε εντύπωση η στάση του πρώην προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, ο οποίος με το «λευκό» στην ψηφοφορία για την επανεισοδοχή μελών στην Πολιτική Γραμματεία μοιάζει να δείχνει τη δυσαρέσκεία του.

Στην τοποθέτησή του στην Κεντρική Επιτροπή ο συνήθως μετριοπαθής πρώην υπουργός προκάλεσε την έκπληξη των στελεχών του κόμματος όταν τάχθηκε ακόμη και υπέρ της ύπαρξης δημόσιας τράπεζας που, όπως ανέφερε, θα «συμβάλει στην επανεκκίνηση της οικονομίας», πρόταση την οποία εκφράζει ο Παύλος Πολάκης.

Με βάση τα παραπάνω αλλά και τη στήριξη που προσέφερε στον Παύλο Πολάκη τις τελευταίες μέρες πριν από τις κάλπες, πολλοί στον ΣΥΡΙΖΑ μιλούσαν για έναν νέο άξονα Πολάκη - Παππά, ο οποίος θα αποτελέσει το αντίπαλον δέος στον Σωκράτη Φάμελλο και τους 87 που τον στηρίζουν και η οποία θα εμφανιστεί απόλυτα καθαρά στο καταστατικό συνέδριο.

Φυσικά και η πλευρά του Παύλου Πολάκη αναζητά μια τέτοια συμμαχία, καθώς παρά την ισχυροποίηση του βουλευτή Χανίων στη βάση, ο ίδιος επηρεάζει λιγότερα από 20 στελέχη της Κεντρικής Επιτροπής.

Δεν κράτησε πολύ η «εκεχειρία» στην Κουμουνδούρου - Πρώτη ρήξη με αφορμή τη μη συμμετοχή στελεχών από το «στρατόπεδο» του βουλευτή Χανίων στην «ανασυγκρότηση» των οργάνων

Νέα πρόκληση έρχεται από την Τουρκία, καθώς πολιτικοί και ΜΜΕ της γείτονος, επαναφέροντας στην επικαιρότητα την επίσκεψη του Έλληνα υπουργού Εθνικής Άμυνας Νίκου Δένδια στα ακριτικά νησιά μας Ψέριμο, Κίναρο και Λέβιθα τον Σεπτέμβριο, τα χαρακτήρισαν «τουρκικά νησιά». Μάλιστα, ισχυρίστηκαν πως «ο Δένδιας παραβίασε τη Συνθήκη της Λωζάννης».

Το τουρκικό τηλεοπτικό δίκτυο NOW TV ανέφερε σε ρεπορτάζ του ότι «όταν εμείς ασχολούμασταν με τους σπουδαστές στις στρατιωτικές μας σχολές, ο υπουργός Άμυνας της Ελλάδας πραγματοποίησε κάποιες επισκέψεις σε νησιά και παραβίασε τη Συνθήκη της Λωζάννης. Περιοδούσε με ελικόπτερα σε νησιά, όπως στην Ψέριμο, στην Κίναρο και στα Λέβιθα, εκεί πόζαρε μαζί με τους Έλληνες στρατιώτες, έκανε κάποιες δηλώσεις».

«Είχαμε παραβίαση συνόρων»

Στη συνέχεια το παραλήρημά τους εκτοξεύτηκε σε νέα ύψη, καθώς κατηγορήσαν με θράσος τον κ. Δένδια ότι με την επίσκεψή του στα ακριτικά νησιά μας ουσιαστικά... παραβίασε τα «τουρκικά σύνορα» και τον «τουρκικό εναέριο χώρο», αναφέροντας πως «κι αυτά τα είχε κάνει δίπλα στην Τουρκία. Δηλαδή είχαμε παραβίαση συνόρων από τον Έλληνα υπουργό και το υπουργείο Άμυνας παραμένει σιωπηλό. Στις 26 Σεπτεμβρίου 2024 ο Έλληνας υπουργός Άμυνας Νίκος Δένδια πήρε μαζί του τον αρχηγό των Ενόπλων Δυνάμεων και τον αρχηγό Στρατού και περιόδευσε στα νησιά που βρίσκονται εντός των τουρκικών χωρικών υδάτων. Και πόζαρε μαζί με τους στρατιώτες που εγκαταστάθηκαν στα νησιά παραβιάζοντας τη Συνθήκη της Λωζάννης. Η αντιπολίτευση μιλάει για τη σιωπή του υπουργείου Άμυνας», ανέφερε χαρακτηριστικά το ρεπορτάζ του τουρκικού τηλεοπτικού σταθμού.

«Κερασάκι στην τούρτα» ήταν η αναφορά ότι τα συγκεκριμένα νησιά βρίσκονται υπό ελληνική... κατοχή: «Ο Δένδιας επισκέφτηκε τα τουρκικά νησιά που βρίσκονται "υπό κατοχή" και αυτά είναι η Ψέριμος, η Κίναρος και τα Λέβιθα και παραβίασε και τον τουρκικό εναέριο χώρο», πρόσθετε το ρεπορτάζ.

Γιατί οι Τούρκοι στοχοποιούν ξανά τον Δένδια

Τη... σκυτάλη της προκλητικότητας πήρε και ο βουλευτής της αξιωματικής αντιπολίτευσης, του κεμαλικού Ρεπουμπλικανικού Λαϊκού Κόμματος, Ειλέμ Ερτουγρούλ, ο οποίος επίσης υπο-

στήριξε ότι «ο Έλληνας υπουργός έρχεται εντός του εναέριου χώρου μας, πετάει στα νησιά και κάνει επίδειξη δύναμης».

Το τελευταίο διάστημα η Άγκυρα «πυροβολεί»

Τον κατηγορήσαν ότι παραβίασε τη Συνθήκη της Λωζάννης επειδή επισκέφτηκε τα νησιά Ψέριμο, Κίναρο και Λέβιθα, τα οποία χαρακτηρίζουν «τουρκικά» - Τι ενοχλεί τόσο πολύ την Άγκυρα στη στάση του Έλληνα ΥΠΕΞ για τα εθνικά μας θέματα

ασταμάτητα τον Έλληνα υπουργό Εθνικής Άμυνας, καθώς είναι ιδιαίτερα έντονη η ενόχλησή της από τις δηλώσεις του που δείχνουν ότι η χώρα μας δεν είναι διατεθειμένη να κάνει πίσω στα κυριαρχικά της δικαιώματα και τονίζει συνεχώς τις «κόκκινες γραμμές» πέρα από τις οποίες δεν υπάρχει περίπτωση να κάνει πίσω η Ελλάδα.

Υπενθυμίζεται ότι ο κ. Δένδιας μιλώντας πριν από λίγες μέρες στο Φόρουμ του «Οικονομικού Ταχυδρόμου» με φόντο τις ραγδαίες γεωπολιτικές εξελίξεις αλλά και την εντεινόμενη τουρκική προκλητικότητα, είχε δηλώσει πως «η χώρα οφείλει να μπορεί να υπερασπίσει τον εαυτό της και μόνη της», λέγοντας στη συνέχεια πως «για να σε σέβονται πρέπει να μπορείς να υπερασπίσεις τον εαυτό σου».

«Πρέπει να έχουμε επαρκή αμυντική ικανότητα»

Μάλιστα, με αφορμή τις δηλώσεις του Τούρκου υπουργού Εξωτερικών Χακάν Φιντάν αλλά και του ομολόγου του Γιασάρ Γκιουλέρ, ο κ. Δένδιας είχε εξηγήσει πως «δεν είχα και δεν έχω πειστεί ότι η Τουρκία έχει αποστεί των πάγιων επιδιώξεών της. Άρα η Τουρκία διατυπώνει και μάλιστα με διερευνώμενο εύρος, με αυξανόμενο εύρος τις διεκδικήσεις της απέναντι στη χώρα». «Η ήρμη επιφάνεια, δηλαδή οι μη παραβιάσεις σε έναν βαθμό του εναέριου χώρου», όπως υποστήριξε ο κ. Δένδιας, έχει να κάνει την ίδια ώρα «με την ανάγκη της Τουρκίας με την ευρύτερη εικόνα της να φαίνεται ως ένας καλός παίκτης στο διεθνές γίγνεσθαι».

Τέλος, είχε επισημάνει πως «η Ελλάδα είναι αναγκασμένη να έχει μια επαρκή αμυντική ικανότητα για να αποτρέψει έναν τουλάχιστον γείτονα», υπενθυμίζοντας ότι η Τουρκία «μάς απειλεί με casus belli».

Επίσης, πρόσφατα είχε στείλει άλλο ένα ηχηρό μήνυμα στην Άγκυρα, τονίζοντας με νόημα ότι «αν επιδιώκει με τις κατά καιρούς προσωπικές επιθέσεις να μου επιβάλει σιγή επί θεμάτων διεθνούς δικαίου, λυπάμαι, αλλά θα τους στενοχωρήσω», ενώ είχε σημειώσει ότι «δεν μπορεί να μου καταλογίσει κανείς ευθύνη για τους παραλογισμούς του τουρκοκλιβικού μνημονίου και της Γαλάζιας Πατρίδας και την καταφανή παρανομία του casus belli».

Το τερμάτισε ο Ερντογάν: «Μόνο δύο ηγέτες σε όλο τον κόσμο, εγώ και ο Πούτιν»

Νέα κρίση μεγαλομανίας περνά ο πρόεδρος της Τουρκίας Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, ο οποίος αναφερόμενος στο μεγάλο χρονικό διάστημα που βρίσκεται στην εξουσία δήλωσε με στόμφο πως «έχουμε απομείνει δύο άτομα μεταξύ των ηγετών στον κόσμο αυτήν τη στιγμή. Εγώ και ο Πούτιν».

Ειδικότερα, κληθείς να σχολιάσει όσα αναφέρει για το πρόσωπό του η Γερμανίδα πρώην καγκελάρια Άνγκελα Μέρκελ στα απομνημονεύματά της, ο Ερντογάν τόνισε τη σημασία του λόγου στην επικοινωνία με τους ξένους ηγέτες. «Δίπλα στις εκφράσεις που χρησιμοποιούνται είναι πολύ σημαντικό να διατηρείται ο μηχανισμός διαλόγου μαζί τους. Αυτό που ονομάζουμε διπλωματικές επιθέσεις», είπε και πρόσθεσε: «Έχουμε απομείνει δύο άτομα μεταξύ των ηγε-

τών στον κόσμο αυτήν τη στιγμή. Ο ένας είμαι εγώ και ο άλλος ο Βλαντίμιρ Πούτιν. Δεν το λέω αυτό επειδή είμαι εγώ, το αναφέρω ως γεγονός. Φυσικά η ταπεινότητά μου έχει 22 χρόνια στην εξουσία. Άλλα τόσα έχει ο κ. Πούτιν. Όλοι οι άλλοι έχουν βγει εκτός».

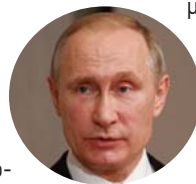
Για Μέρκελ και Σρέντερ

Αναφερόμενος στη Μέρκελ, ο Τούρκος πρόεδρος δήλωσε ότι είχε μια ξεχωριστή θέση στην πολιτική της Γερμανίας. «Αφότου έφυγε η Μέρκελ, η πολιτική στη Γερμανία τελείωσε. Είναι πολύ ενδιαφέρον», είπε κατά τη διάρκεια εκδήλωσης με την κομμουνιστική νεολαία στην επαρχία Γκαζιαντέπ.

Ο Ερντογάν μίλησε με πολύ θετικά λόγια για τον πρώην

καγκελάριο της Γερμανίας Γκέρχαρντ Σρέντερ: «Ένας από τους αγαπημένους μου ηγέτες είναι ο Σρέντερ. Ο σεβασμός του Σρέντερ προς εμένα ήταν πολύ διαφορετικός και ήταν πράγματι ένας καλός ηγέτης. Οι σχέσεις του μαζί μου ήταν πολύ, πολύ διαφορετικές. Για παράδειγμα, ο Σρέντερ δεν έπινε μπύρα στο τραπέζι που καθόμουν κατά τη διάρκεια του Ραμαζανιού. Ήταν ένα άτομο με πολύ σεβασμό, ένα διαφορετικό άτομο. Ο Σρέντερ και εγώ εξακολουθούμε να επικοινωνούμε. Επισκέπτεται ακόμη την

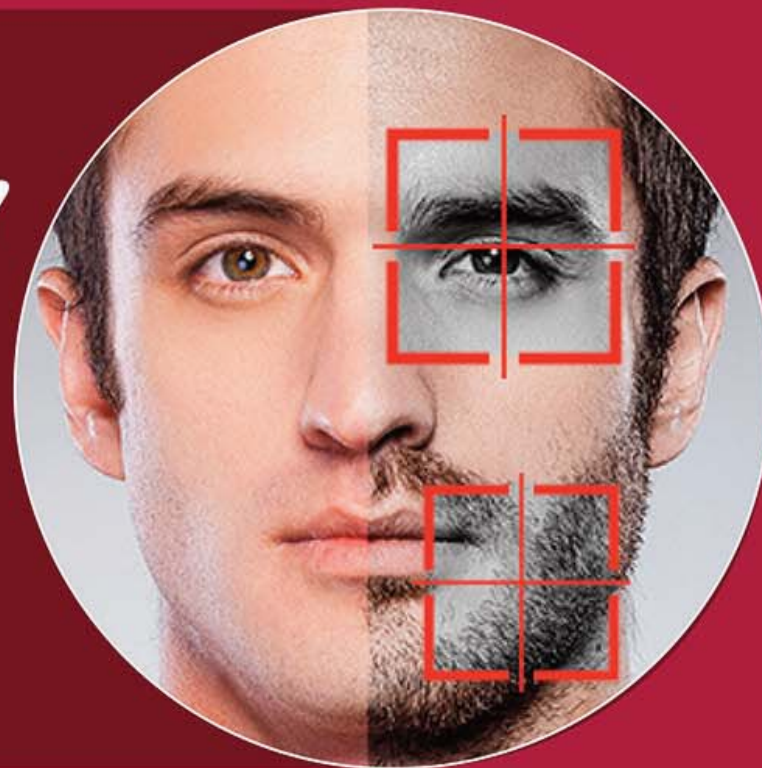
Τουρκία από καιρό σε καιρό. Ο Σρέντερ έχει μια πολύ, πολύ ισχυρή θέση στη γερμανική πολιτική. Εύχομαι να υπάρχουν πολιτικοί παρόμοιοι με τον Σρέντερ και στην τουρκική πολιτική».

Εμφύτευση Τριχών σε Γένια - Φρύδια

Με την Τεχνική Μεταφοράς
Μεμονωμένων Τριχοθυλακίων

Σε περιπτώσεις ανεπιθύμητης αραίωσης

Σε Γένια, Φρύδια, Ουλές και λοιπά Σημεία του σώματος

Εφαρμόζεται η μέθοδος Μεταμόσχευσης FUE για την αποκατάσταση της τριχοφυίας

kord.gr

- Χαλάνδρι: Λεωφ. Κηφισίας 348, Τ.Κ.: 152 33, Τ.: 210 68 28 888
- Νέα Σμύρνη: Λεωφ Συγγρού 203, Τ.Κ.: 171 21, Τ.: 210 93 11 111

Με την επίδειξη του Κουπονιού (ή την εκτύπωση της σελίδας) δικαιούστε :

- **Δωρεάν Διάγνωση - Ενημέρωση** για την καταπολέμηση της Τριχόπτωσης
- **10% Έκπτωση** στην Πρώτη Υπηρεσία ή Προϊόν που θα αγοράσετε *

*Ισχύει άπαξ για κάθε άτομο

Με σχεδιασμό και όραμα η Πολιτεία επενδύει στρατηγικά στην ανασυγκρότηση και θωράκιση του Νομού Έβρου

Η πύρινη λαίλαπα του περσινού Αυγούστου που έπληξε τον ακριτικό νομό αποτέλεσε μια τραγωδία, απειλώντας και τα στρατηγικά πλεονεκτήματα της εθνικά ευαίσθητης περιοχής, τα οποία πηγάζουν ως εκ της γεωγραφικής της θέσης και της γεωπολιτικής της αξίας.

Τα ανακλαστικά της κυβέρνησης ήταν άμεσα και «ακαριαία», διαφυλάσσοντας τα πλεονεκτήματα μέσω της λήψης αποφασιστικών πρωτοβουλιών και υιοθετώντας αναπτυξιακές πολιτικές, μετατρέποντας το δυστύχημα σε ευτύχημα, σε μια προσπάθεια «αξιοποίησης» της δυσμενούς συγκυρίας ως μοχλού για την ολική επανεκκίνηση.

Σε αυτό το πλαίσιο συγκροτήθηκε η Ειδική Επιτροπή για την Ανασυγκρότηση του Νομού με επικεφαλής τον υφυπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας Χρήστο Τριαντόπουλο, η οποία συνεχίζει να εργάζεται με συνέπεια, σχεδιασμό και αίσθημα εθνικής ευθύνης.

Ενώ μέσα από τις εργασίες της εν λόγω επιτροπής ανακοινώθηκε κατά την πρόσφατη, ιστορική επίσκεψη (3/10) του πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη, συνοδευόμενος από το κυβερνητικό επιτελείο στον Ν. Έβρου, ένα εκτεταμένο πρόγραμμα στοχευμένων πολιτικών παρεμβάσεων και έργων κομβικής σημασίας για την περιοχή, πολλά εκ των οποίων βρίσκονται διαχρονικά στο επίκεντρο των κοινοβουλευτικών μου διεκδικήσεων.

του
**Αναστάσιου
Σπ. Δημοσχάκη**

Βουλευτής
Έβρου με τη ΝΔ,
επίτιμος αρχηγός
της ΕΛΑΣ

Μεταξύ άλλων, ανακοινώθηκε η ίδρυση της Κτηνιατρικής Σχολής με έδρα την Ορεσιτιάδα, ένα ιστορικό ορόσημο για τον Έβρο και την ευρύτερη περιοχή, επισημαίνοντας μία πάγια και πολυετή κοινοβουλευτική μου διεκδίκηση.

Συγκεκριμένα από το 2015, στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της οζώδους λιπώδους δερματίτιδας, αναδείχθηκε η λεκάνη απορροής του Έβρου ως η κύρια πύλη εισόδου των ζωνόσων για την περιοχή μας, τη χώρα και ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, υπογραμμίζοντας την επιτακτική ανάγκη δημιουργίας ενός επιστημονικού αναχώματος απέναντι στους εισαγόμενους από την Ανατολή υγειονομικούς κινδύνους.

Παράλληλα, η δρομολόγηση της θαλάσσιας εμπορευματικής γραμμής που θα συνδέει την Αλεξανδρούπολη με τον Πειραιά, με ενδιάμεσες στάσεις στη Μυτιλήνη και τη Χίο, αξιοποιώντας σύγχρονα οχηματαγωγά πλοία, τύπου Ro-Ro, έρχεται να ενισχύσει τη συνδεσιμότητα της περιοχής, όπως διεκδικώ διαχρονικά, με την προβλεπόμενη Νέα Θαλάσσια Εγνατία, η οποία και θα κομπώνει λειτουργικά με την οδική Νέα Εγνατία, δημιουργώντας ένα πολυεπίπεδο δικτυο διασύνδεσης της περιοχής.

Αφού εδραιωθούμε στο Β. Αιγαίο με την προτεινόμενη γραμμή, τότε οφείλουμε ιστορικά να συμπεριλάβουμε στη διαδρομή μας και τα ποσειδάων νησιά Ίμβρο και Τένεδο μετά από συμφωνία με τη γείτονα χώρα.

Επιπλέον, τα ανακοινωθέντα μέτρα στήριξης και ενίσχυσης, όπως η χρηματοδότηση της μετεγκατάστασης στην περιοχή του Κεντρικού και Βορείου Έβρου, με ενισχύσεις έως 10.000 ευρώ, δίνουν μια πρώτη, δυναμική απάντηση στη δημογραφική «απογύμνωση» του νομού.

Ωστόσο, αυτό το «ευεργέτημα» επιτάσσει προσεκτική σχεδίαση με αυστηρά κριτήρια επιλογής ώστε να δημιουργηθεί πραγματική και βιώσιμη αλλαγή στην ευαίσθητη περιοχή και να μην υπάρξει ευκαιριακή εκμετάλλευση, όπως τόνισα στη διάρκεια της πρόσφατης συνάντησης εργασίας που πραγματοποιήσα με την υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας Σοφία Ζαχαράκη.

Στο ίδιο πλαίσιο, προτείνω και διεκδικώ την ίδρυση ενός Υπερταμείου Ακίνητης Περιουσίας για τον Έβρο μέσω ΣΔΙΤ, ενός θεσμικού φορέα, με αποστολή την αξιοποίηση και παραμονή της ακίνητης περιουσίας του νομού σε ελληνικά χέρια, αποτρέποντας τις ευκαιριακές και στρατηγικά κατευθυνόμενες εκμεταλλεύσεις από την πλευρά των γειτόνων μας.

Η ανακίνηση και η αξιοποίηση των ανεκμετάλλευστων οικημάτων περιμετρικά των οικισμών των Δήμων Σουφλίου, Διδυμοτείχου και Ορεσιτιάδας μπορεί να παρέχει στέγη σε στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας, δημόσιους λειτουργούς, πολύτεκνους-τρίτεκνους, κυνηγούς και φοιτητές, ενισχύοντας το αίσθημα ασφάλειας και σταθερότητας στην ευρύτερη περιοχή!

Ο ακριτικός νομός, ως εκ της γεωγραφικής του θέσης, συνιστά πυλώνα της ορθοδοξίας, της ασφάλειας και του Ελληνισμού. Αποτελεί το ακροτελεύτιο οχυρό της Ευρώπης, περιοχή με ιδιαιτερότητες και ευαισθησίες που επιτάσσει διαρκή επαγρύπνηση και σχεδιασμό, κάτι το οποίο εμφανώς αναγνωρίζει η ελληνική κυβέρνηση, επενδύοντας στρατηγικά στην αναπτυξιακή του θωράκιση και την ανασυγκρότησή του. Η συνεργασία και η συντονισμένη δράση όλων των αρμόδιων φορέων είναι απαραίτητη! Οφείλουμε να λειτουργήσουμε μεθοδικά, με πνεύμα ενότητας και αίσθημα εθνικής ευθύνης, καταδικάζοντας διαιρετικές και ζημιογόνες ρητορικές που υπονομεύουν την ενότητα στην ευαίσθητη περιοχή, καθώς μόνο έτσι μπορούμε να εξασφαλίσουμε για τον Έβρο τη θέση που του αξίζει, καθιστώντας τον πρότυπο ανάπτυξης, ασφάλειας και ευημερίας για ολόκληρη τη χώρα, όπως άλλωστε επιτάσσει και το κοινό λαϊκό αίσθημα!

Τίποτα δεν είναι πιο βέβαιο από την κριτική της αντιπολίτευσης

«**Σ**ε αυτό τον κόσμο τίποτα δεν είναι βέβαιο εκτός από τον θάνατο και τους φόρους». Το πλέον γνωστό και δημοφιλές απόφθεγμα, που αποδίδεται στον Βενιαμίν Φραγκλίνο, αποδίδει τη βεβαιότητα αδυναμίας αποφυγής των φόρων για όλους τους πολίτες.

Το ερώτημα ωστόσο είναι πώς μια Πολιτεία αξιοποιεί τους φόρους και δημιουργεί τους πόρους για την ανάπτυξη και την ευημερία της.

Η κουβέντα φουντώνει κατά καιρούς με διάφορες αφορμές. Η πρόσφατη δόθηκε με το νομοσχέδιο που έφερε προς ψήφιση η κυβέρνηση και υπερψηφίστηκε από τη Βουλή.

Μέσω ουσιαστικών παρεμβάσεων που περιέχει επιβεβαιώνεται η πολιτική βούλησή μας για ένα δίκαιο φορολογικό σύστημα, το οποίο ευνοεί την επιχειρηματικότητα και την ευημερία των πολιτών. Δεν ήταν εύκολες οι παρεμβάσεις που σχεδίασε και θα εφαρμόσει το υπουργείο Οικονομικών με την ψήφιση του νομοσχεδίου. Χρειάστηκαν επιστημονική μελέτη και μεθοδική προσέγγιση για να μη διαταράξουν τη δημοσιονομική πειθαρχία - είναι ο ακρογωνιαίος λίθος της κυβερνητικής στρατηγικής. Και την ίδια στιγμή να διατηρηθεί η συνέπεια λόγων και έργων για διαρκή και σταδιακή μείωση των φόρων - επίσης ακρογωνιαίος λίθος της κυβερνητικής στρατηγικής.

του
**Μάξιμου
Σενετάκη**

Βουλευτής
Ηρακλείου
με τη ΝΔ, πρώην
υφυπουργός
Ανάπτυξης

Παρ' όλα αυτά, οι επιτελείς του υπουργείου Οικονομικών τα κατάφεραν! Το τέλος επιτηδεύματος που αποτελούσε οικονομικό βραχνά για εκατοντάδες χιλιάδες ελεύθερους επαγγελματίες καταργείται. Μειώνονται οι ασφαλιστικές εισφορές και έτσι επέρχεται άμεσα ελάφρυνση του ασφαλιστικού κόστους της μισθωτής εργασίας, τόσο για τους εργαζόμενους όσο και για τους εργοδότες. Με αυτό τον τρόπο ενισχύεται περαιτέρω η αγορά εργασίας, βελτιώνεται το εισόδημα των εργαζομένων και δημιουργούνται καλύτερες συνθήκες απασχόλησης.

Παράλληλα, δίνονται φορολογικά κίνητρα για τον μετασχηματισμό των επιχειρήσεων προκειμένου να ενισχυθεί η κουλτούρα των συνεργασιών και οι μεγάλοι να βοηθήσουν τους μικρούς να αναπτύξουν και εκείνοι τις επιχειρήσεις τους.

Στη διάρκεια της θητείας μου στο υπουργείο Ανάπτυξης διαπίστωσα πόσο ανάγκη έχουν οι επιχειρήσεις από το λεγόμενο mentoring, την καθοδήγηση δηλαδή που θα βγάλει έναν επιχειρηματία από το τέλμα και θα δώσει δεύτερη ζωή στην επιχείρησή του. Στο πλαίσιο αυτό θεσπίζεται η δυνατότητα μεταφοράς φορολογικής ζημίας μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων. Μειώνεται το ελάχιστο όριο εταιρικού κεφαλαίου της νέας εταιρείας που προκύπτει από συνεργασία/μετασχηματισμό σε €100.000 από €125.000 που ισχύει σήμερα για την εξασφάλιση φοροαπαλλαγής 30% επί των κερδών.

Είναι γεγονός ότι η ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων ασθενεί. Το φάρμακο, όπως έχει επισημάνει στην έκθεσή του και ο Μάριο Ντράγκι, είναι η καινοτομία.

Σε ένα οικονομικό νομοσχέδιο όπως αυτό που ψηφίζουμε σήμερα δεν θα μπορούσε να λείπει η μέριμνα για όσους θέλουν να καινοτομήσουν. Το να καινοτομεί κανείς στη δουλειά του είναι δείγμα προσαρμοστικότητας και ευφυΐας. Και οι πιο δραστήριοι επενδυτές ποτάρουν πολλά στην καινοτομία.

Ταυτόχρονα με τα φορολογικά μπόνους για τους επενδυτές εισάγονται καινοτόμες πολιτικές για την προέλκυση ταλέντων από το εξωτερικό. Παρέχεται tech visa σε λαμπρά μυαλά άλλων χωρών προκειμένου να έρθουν και να δραστηριοποιηθούν στη χώρα μας, να επενδύσουν στις νεοφυείς επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο εθνικό μητρώο του Elevate Greece και πια ξεπερνούν τις 890. Η συμβολή τους θα λειτουργήσει πολλαπλασιαστικά μέσω της συνεργασίας τους με τους Έλληνες επιστήμονες, τα ελληνικά ερευνητικά ιδρύματα και τις προηγμένες επιχειρήσεις.

Όλα αυτά και άλλα πολλά που περιλαμβάνονται στο νομοσχέδιο επιχειρούν να απαντήσουν στο αρχικό ερώτημα. Πώς δηλαδή η κάθε κυβέρνηση αξιοποιεί τη φορολογία για να ενισχύσει την ανάπτυξη. Αυτό είναι το κλειδί.

Και ήρθε η έκθεση του ΟΟΣΑ να την επιβραβεύσει για όσα έκανε μέχρι τώρα - κάτι που προφανώς δεν περιμένουμε από το κόμματα της αντιπολίτευσης. Και για να προτείνει επιπλέον βελτιώσεις - βρίσκονται στον αντίποδα των προτάσεων που κάνει η αντιπολίτευση.

Για να συνειδητοποιήσει κανείς την ανθεκτικότητα, την ποιότητα, τη διορατικότητα, τη ριζοσπαστικότητα, την αποτελεσματικότητα και την αξιακή διαχρονικότητα του Συντάγματος του 1975 πρέπει να το δει πάνω και έξω από το χρονικό πλαίσιο της εποχής που ψηφίστηκε.

Πρέπει να το τοποθετήσει μέσα στον ιστορικό χρόνο που καλύπτει το σύγχρονο ελληνικό κράτος, από τότε που αναγνωρίστηκε η ανεξαρτησία του ως «Γραικία / Greece» (κατ' απαίτηση των μεγάλων δυνάμεων) το 1830 χάρη στον γεμάτο αυταπάρανη αγώνα του κυβερνήτη Ιωάννη Καποδίστρια, μέχρι τη σύγχρονη «Ελληνική Δημοκρατία / Hellas» που κατέκτησε όχι μόνο την ιστορική και ορολογική της συνέχεια που την ταυτίζει με έναν μεγάλο διαχρονικό πολιτισμό αλλά και μια περίοπτη θέση στον σκληρό πυρήνα της Ευρωπαϊκής Κοινοπολιτείας, χάρη στις έξυπνες και επίμονες κινήσεις του εθνάρχη Κωνσταντίνου Καραμανλή.

Η Ελλάδα στα 200 χρόνια του σύγχρονου βίου της, από το 1830 που ανεξαρτητοποιήθηκε μέχρι το 1974, μέσα σε 144 χρόνια πολιτικού και πολιτειακού βίου, άλλαξε 27 πολιτεύματα, εκατοντάδες κυβερνήσεις και βίωσε πολέμους, κατοχές, δικτατορίες, εθνικούς διχασμούς, πτωχεύσεις, εθνικές καταστροφές, προσφυγιά, φτώχεια... Αντίθετα, από το 1975 έως σήμερα, εδώ και μισό αιώνα, βιώνει τη σταθερότερη, την ποιτικότερη και αποτελεσματικότερη δημοκρατία, την οποία αντί να θεωρούμε αυτονόητη και δεδομένη, θα πρέπει συνεχώς να αγωνιζόμαστε, όχι μόνο για την υπεράσισή της αλλά και για τη διαρκή της βελτίωση. Ιδιαίτερα τώρα που εισερχόμαστε μετά από μια μακρά ειρήνη σε μια περίοδο αβεβαιότητας και απρόβλεπτων κινδύνων ή ευκαιριών που φέρνουν τη τεχνολογία και ιδιαίτερα η ΤΝ.

Για να συνειδητοποιήσουμε την ανθεκτικότητα της σύγχρονης Δημοκρατίας μας, είναι αναγκαίο να γνωρίζουμε τη μεθοδικότητα, τη συστηματικότητα, την τόλμη και κυρίως την επιμονή με την οποία τη θεμελίωσε ο αναμορφωτής της Κωνσταντίνος Καραμανλής μετά από μια μακρόχρονη δικτατορία, η οποία:

- απομόνωσε την Ελλάδα διεθνώς οδηγώντας την στην έξοδο από το Συμβούλιο της Ευρώπης,
- πάγωσε τις διαπραγματεύσεις που ξεκίνησε ο Κ. Καραμανλής για την ένταξη της Ελλάδας στην ΕΚ από τη δεκαετία του 1950,
- οδήγησε στις τραγικές συνέπειες από την παράνομη εισβολή και κατοχή της Τουρκίας στην Κύπρο που μαθηματικά μας έφερε αντιμέτωπους με το ενδεχόμενο ενός εκτεταμένου και καταστροφικού ελληνοτουρκικού πολέμου.

Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής μέσα σε ένα πολεμικό περιβάλλον, με απειλές κατά της ζωής του από τα υπολείμματα της χούντας, κατάφερε με 9 γρήγορες και στοχευμένες κινήσεις να επαναφέρει την ομαλότητα στη χώρα θέτοντας παράλληλα τα θεμέλια της πιο ανθεκτικής δημοκρατίας που βίωσε ο τόπος.

1. ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΗ: Την 1η Αυγούστου 1974 εκδόθηκε η πρώτη **Συντακτική Πράξη για την αποκατάσταση της δημοκρατικής νομιμότητας** και τη ρύθμιση θεμάτων του δημόσιου βίου έως τη θέσπιση νέου Συντάγματος. Δι' αυτής αφενός καταργήθηκαν όλες, ανεξαιρέτως, οι «*συνταγματικές*» ρυθμίσεις του δικτατορικού καθεστώτος και τέθηκε εκ νέου σε ισχύ το Σύνταγμα του 1952, με την εξαίρεση των περί της μορφής του πολιτεύματος διατάξεών του. Συνολικώς εκδόθηκαν τότε οκτώ Συντακτικές Πράξεις για τη θεσμική «*κάλυψη*» της μεταβατικής περιόδου. Επιπλέον, και παρά τις περί του αντιθέτου «*φωνές*» ή και ει-

50 χρόνια Μεταπολίτευσης - Ο ρόλος του Συντάγματος του 1975

σηγήσεις, ο Κωνσταντίνος Καραμανλής προχώρησε αμέσως, προκειμένου να μη χαθεί πολύτιμος χρόνος, στην έκδοση της Συντακτικής Πράξης της 4ης Οκτωβρίου 1974 «*περί προσφυγής εις την λαϊκήν ετυμηγορίαν προς ολοκλήρωσιν της δημοκρατικής νομιμότητας*». Προηγουμένως, με το ν.δ. 59/1974, θεσπίστηκαν οι διατάξεις για τη σύσταση και την επαναλειτουργία των πολιτικών κομμάτων διά των οποίων, επιπροσθέτως και μεταξύ άλλων, καταργήθηκε ο προαναφερόμενος α.ν. 509/1947 και **νομιμοποιήθηκε το ΚΚΕ. Η νομιμοποίηση αυτή τελειώνει τον εθνικό διχασμό, εδραιώνει την εθνική συμφιλίωση και προετοιμάζει το δρόμο για την ευρωπαϊκή πορεία της Ελλάδας.**

2. ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΟ ΖΗΤΗΜΑ: Οι πρώτες μετά τη Μεταπολίτευση εκλογές διεξήχθησαν, με υποδειγματικές δημοκρατικές διαδικασίες, τη 17η Νοεμβρίου 1974. Είχε δε νωρίτερα προβλεφθεί ότι «*εντός 15, το βραδύτερον, ημερών από της διενεργείας εκλογών της Εθνικής Αντιπροσωπείας, η εξ αυτών προερχομένη Κυβέρνησις υποχρεούται όπως προκηρύξει δημοψήφισμα προς καθορισμόν της μορφής του Δημοκρατικού Πολιτεύματος*». Το κατά το π.δ. 804/1974 δημοψήφισμα διεξήχθη την 8η Δεκεμβρίου 1974, πριν ακόμη συνέλθει σε πρώτη συνεδρίαση η μετά τις εκλογές προελθούσα Βουλή, έτσι ώστε αυτή να λειτουργήσει με οριστικώς λυμένο το πολι-

του
Ευριπίδη
Στ. Στυλιανίδη*

Βουλευτής
Ροδόπης
με τη ΝΔ,
πρώην υπουργός

τειακό ζήτημα. Και το ως άνω δημοψήφισμα διεξήχθη με υποδειγματικές δημοκρατικές διαδικασίες, έτσι ώστε δίχως ίχνος σοβαρής πολιτικής και θεσμικής αμφισβήτησης **εγκαθιδρύθηκε οριστικά στην Ελλάδα το πολίτευμα της Προεδρευόμενης Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας.** Με τον τρόπο αυτό έφτασε στο τέλος της η μεγάλη -και με ανυπολόγιστες πολλαπλές συνέπειες- περιπέτεια για την Ελλάδα, που άρχισε με τη δολοφονία του Ιωάννη Καποδίστρια και την εγκαθίδρυση της, εντελώς ξένης όπως αποδείχθηκε εν συνεχεία προς τη νοοτροπία του ελληνικού λαού, βασιλείας με την έλευση του Όθωνος, στις αρχές του 19ου αιώνα.

3. ΝΕΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ: Η θεσμική λογική που χαρακτήριζε τον ΚΚ οδήγησε τα βήματά του για τη συγκρότηση ενός σύγχρονου κράτους και μιας στέρεης δημοκρατίας. Στις 23 Δεκεμβρίου 1974 η κυβέρνηση δημοσιοποίησε το σχέδιο Συντάγματος, το οποίο έφερε στη Βουλή την 7η Ιανουαρίου 1975. Η **Ε' Αναθεωρητική Βουλή**, με το Ψήφισμα Γ/1975, συγκρότησε Κοινοβουλευτική Συντακτική Επιτροπή - με πρόεδρο τον Κωνσταντίνο Τσάτσο- για την επεξεργασία του τελικού κειμένου του Συντάγματος. Η Ολομέλεια της Αναθεωρητικής Βουλής ψήφισε **το νέο Σύνταγμα** την 7η Ιουνίου 1975, το οποίο και δημοσιεύθηκε με π.δ. στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, άρχισε δε να ισχύει από την 11η Ιουνίου 1975. Έτσι, σε λιγότερο από έναν χρόνο, αφότου συντελέστηκε η πτώση του δικτατορικού καθεστώτος η Ελλάδα είχε οριστικά βρει, και μάλιστα με εξαιρετικά ευοίωνες προοπτικές, τον δρόμο για τη δημοκρατική πολιτική ομαλότητα υπό συνθήκες αδιάλειπτης συνέχειας και μακράς διάρκειας.

4. ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΚΕΝΤΡΙΣΜΟ ΣΤΗΝ ΗΜΙΑΜΕΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ: Η αρχική επιδίωξη του Συντάγματος ήταν η **Προεδρευόμενη Κοινοβουλευτική Δημοκρατία** να αποκτή-

σει χαρακτηριστικά συστήματος Ημιπροεδρικής Δημοκρατίας με ισχυρό ρόλο του Προέδρου ως **ρυθμιστή του πολιτεύματος**, προκειμένου να διασφαλίζεται η Αρχή των Ελέγχων και των Ισορροπιών. Όταν με την αναθεώρηση του 1986 καταργήθηκαν βασικές ρυθμιστικές αρμοδιότητες, όπως η διαπίστωση από τον Πρόεδρο της δυσαρμονίας μεταξύ κυβέρνησης και λαού, το πολίτευμα μετεξελίχθηκε σε «**πρωθυπουργοκεντρικό**» ισχυροποιώντας υπερβολικά τον ρόλο του πρωθυπουργού. Πάνω πάντως σε αυτή τη συνταγματική βάση ακούμπησαν και μεταγενέστερες αλλαγές που μετεξέλιξουν σήμερα την Ελληνική Δημοκρατία σε «**Ημιάμεση**». Στοιχεία Ημιάμεσης Δημοκρατίας που συνάδουν και με τις διεθνείς εξελίξεις της εποχής και την ανάπτυξη της νέας τεχνολογίας είναι:

- Η συνταγματική θεσμοθέτηση του **πολιτικού κόμματος** ως οχήματος της Δημοκρατίας από το Σύνταγμα του 1975 στο **άρθρο 29** με στόχο την πολιτική σταθερότητα και τη δημοκρατική ενεργό συμμετοχή των πολιτών στα κοινά, όχι μόνο στις εκλογές αλλά και κατά τη διάρκεια της βουλευτικής περιόδου διά των κομμάτων. Επίσης η καθιέρωση της αυτοτέλειας των κομμάτων και της εδραίωσης της εσωκομματικής δημοκρατίας, δεδομένου ότι περισσότερη δημοκρατία στα κόμματα ίσως να σημαίνει καλύτερη δημοκρατία των κομμάτων.

- Η καθιέρωση των **δημοψηφισμάτων** όχι μόνο για σοβαρά εθνικά θέματα κατά το άρθρο 44 §2 του Συντάγματος του 1975 αλλά και για σοβαρά κοινωνικά ζητήματα σύμφωνα με την αναθεώρηση του 2001 που επιτρέπουν την άμεση συμμετοχή των πολιτών στις αποφάσεις. Πιθανόν αυτό να προδιαγράψει ένα μελλοντικό μοντέλο ψηφιακή δημοκρατίας.

- Η εφαρμογή της **δημόσιας διαβούλευσης** πριν την ψήφιση των Σχεδίων Νόμων από τη Βουλή που θεσπίστηκε από τον κανονισμό της Βουλής αλλά και νόμους για την καλή νομοθέτηση. Αυτό δίνει τη δυνατότητα στους πολίτες να παρέμβουν στο πρώτο στάδιο της νομοθετικής διαδικασίας ως άτομα ή ομαδικά ως φορείς εκφράζοντας απόψεις, ασκώντας κριτική ή καταθέτοντας προτάσεις που μπορεί και να υιοθετήσει η κυβερνητική πλειοψηφία.

- Τέλος, η ψήφιση του άρθρου 73 § 6 κατά την Αναθεώρηση του 2019 θέσπισε τη **Λαϊκή Νομοθετική Πρωτοβουλία** που δίνει τη δυνατότητα 2 φορές σε μια κοινοβουλευτική περίοδο 500.000 πολίτες να μπορούν να προκαλέσουν νομοθετική πρωτοβουλία από το Κοινοβούλιο για σοβαρό ζήτημα. Χωρίς να χάνει το πολίτευμα τον κοινοβουλευτικό του χαρακτήρα, δίνει διά του Συντάγματος τη δυνατότητα άμεσης ενεργοποίησης των πολιτών. Το Σύνταγμα με τον τρόπο αυτό προωθεί την αντίληψη ότι «*όσο περισσότερη ευθύνη μεταβιβάζεις στους πολίτες, τόσο πιο υπεύθυνα εκπαιδεύονται αυτοί να αποφασίζουν*».

5. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΩΣ ΑΤΟΜΟΥ ΚΑΙ ΩΣ ΜΕΛΟΥΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ: Το Σύνταγμα του 1975 επαναφέρει και ενισχύει την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου. Συμπληρωμένο από τις αναθεωρήσεις του 1986, του 2001 και του 2019 αναδεικνύει τον ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα του πολιτεύματός μας. Ενισχύει τον κοινωνικό χαρακτήρα του κράτους, προωθεί στην οικονομία την Κοινωνική Οικονομία της Αγοράς που ούτως ή άλλως

υιοθετείται ως όρος και από το πρωτογενές ευρωπαϊκό δίκαιο και αντιμετωπίζει το άτομο όχι ατομικιστικά, αλλά ως μέλος του κοινωνικού συνόλου. Ενισχύει την κοινωνική κινητικότητα και την ισότητα των ευκαιριών. Η ελευθερία του ενός σταματά εκεί που αρχίζει η ελευθερία του άλλου. Το ιδιωτικό συμφέρον οφείλει να διέρχεται μέσα από το δημόσιο, το κοινωνικό και το εθνικό συμφέρον. Το άρθρο 25 εγγυάται αυτή την εξέλιξη υιοθετώντας συνταγματικά την αρχή της αναλογικότητας που γέννησε προηγουμένως η νομολογία. Το Σύνταγμα του 1975 είναι ανοικτό σε κάθε διεθνή επιρροή που διευρύνει το πεδίο προστασίας των δικαιωμάτων και ο σεβασμός των δικαιωμάτων εντός του ευρωπαϊκού περιβάλλοντος καθίσταται πλέον κριτήριο αξιολόγησης για κάθε πολιτισμένο και δημοκρατικό κράτος. Η Ελληνική Δημοκρατία προβλέποντας μηχανισμούς εξαίρεσης, πχ κατεπίγοντα νομοσχέδια, Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου κ.λπ., επιτυγχάνει να ξεπεράσει δύο μεγάλες κρίσεις, την οικονομική 2010-2018 και την υγειονομική της Covid-19 προστατεύοντας τον πυρήνα των δικαιωμάτων του ανθρώπου, χωρίς να οδηγηθεί σε θραύση του θεσμικού πλαισίου.

6. ΘΕΣΜΙΚΗ ΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΜΙΑΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΠΟΛΙΤΕΙΑΣ:

Στο άρθρο 28 §2 και §3 ο συνταγματικός νομοθέτης ανέδειξε τη διορατική του ματιά θεσπίζοντας τη νομιμοποιητική βάση της μεγάλης στρατηγικής απόφασης της Ελλάδας να ενταχθεί ως συμμετέχων και ισότιμος εταίρος στην ιδέα για μια Ευρωπαϊκή Κοινοπολιτεία.

Ειδικότερα, κατά τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 28 του Συντάγματος: «Για να εξυπηρετηθεί σπουδαίο εθνικό συμφέρον και να προαχθεί η συνεργασία με άλλα κράτη, μπορεί να αναγνωριστούν, με συνθήκη ή συμφωνία, σε όργανα διεθνών οργανισμών αρμοδιότητες που προβλέπονται από το Σύνταγμα. Για την ψήφιση νόμου που κυρώνει αυτή τη συνθήκη ή συμφωνία απαιτείται πλειοψηφία των τριών πέμπτων του όλου αριθμού των βουλευτών». Και κατά τις διατάξεις του άρθρου 28 παρ. 3 του Συντάγματος: «Η Ελλάδα προβαίνει ελεύθερα, με νόμο που ψηφίζεται από την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των βουλευτών, σε περιορισμούς ως προς την άσκηση της εθνικής κυριαρχίας της, εφόσον αυτό υπαγορεύεται από σπουδαίο εθνικό συμφέρον, δεν θίγει τα δικαιώματα του ανθρώπου και τις βάσεις του δημοκρατικού πολιτεύματος και γίνεται με βάση τις αρχές της ισότητας και με τον όρο της αμοιβαιότητας».

Η τολμηρή αυτή διάταξη του Συντάγματος νομιμοποιεί την ένταξη της ανάδελφης μέχρι τότε Ελλάδας στον σκληρό πυρήνα της ευρωπαϊκής οικογένειας. Από την απόφαση αυτή που δεν είχε εξαρχής τη συναίνεση των περισσότερων πολιτικών δυνάμεων της εποχής η πατρίδα μας ενισχύθηκε, διασώθηκε σε δύσκολες στιγμές, ξέφυγε από τη φτώχεια και την εσωστρέφεια και επέστρεψε σε διεθνείς πρωταγωνιστικούς ρόλους.

Η ερμηνευτική δήλωση που προστέθηκε στην αναθεώρηση του 2001 επιτρέπει την προσαρμογή του αυστηρού κατά τα άλλα Συντάγματός μας στο ευρωπαϊκό κερκτημένο, με τρόπο που να ωφελούνται τα κοινωνικά, οικονομικά και εθνικά μας συμφέροντα.

Το μικρό ελληνικό κράτος αρχίζει να παρακολουθεί με επιτυχία τα βήματα του ελληνικού έθνους που είναι φορέας ενός μεγάλου διεθνούς και διαχρονικού πολιτισμού

Σε πολλά άρθρα του το Σύνταγμα του 1975 αναδεικνύει τη βαθιά γνώση της ιστορίας και του πολιτισμού μας που

διέθεταν οι συντάκτες του. Το δημοκρατικό ιδεώδες άρθρο 1 και η αρχή της Λαϊκής Κυριαρχίας είναι ευθεία αναφορά στην κλασική δημοκρατία της αρχαίας Αθήνας. Ο σεβασμός στην αξία του ανθρώπου του άρθρου 2 παραπέμπει στις αξίες του ελληνικού διαφωτισμού και του ανθρωποκεντρισμού. Η αναφορά στο όνομα της Αγίας και Ομοουσίου και Αδιαιρέτου Τριάδας συνδυασμένη με τα άρθρα 3 και 13 δεν αναδεικνύουν μόνο τη θρησκευτική ελευθερία, αλλά και τη βαθιά ιστορική σχέση της Ορθόδοξου Εκκλησίας με την πορεία του Ελληνισμού. Είναι σημαντικό ότι για τους Έλληνες από το Σύνταγμα του Ρήγα μέχρι σήμερα η ισότητα είναι ταυτόσημη και με την απαγόρευση των τίτλων ευγενείας, κάτι που δεν είναι αυτονόητο για τις δυτικές δημοκρατίες πλην των ΗΠΑ. Δεν είναι καθόλου τυχαία η διάκριση μεταξύ έθνους και κράτους που γίνεται σε αρκετά άρθρα του Συντάγματος όπως άρθρο 1 § 3. Η έννοια του έθνους είναι ευρύτερη, γιατί δεν αφορά μόνο τους πολίτες του σήμερα αλλά και τους νεκρούς και τους αγέννητους Έλληνες, τους Έλληνες εντός και εκτός Ελλάδας, τους οποίους ομογενείς με την αναθεώρηση του 2019 επιδιώκει να τους ξανασυνδέσει με τη μητρόπολη και με τον πολιτικό δεσμό της διευκόλυνσης της ψήφου άρθρο 54 Σ.

Αυτή την πολιτιστική ταυτότητα που προστατεύεται από το Σύνταγμα επιδίωξε να ενισχύσει ο ΚΚ και με ιδιαίτερες πολιτικές που έλυσαν οριστικά το γλωσσικό ζήτημα που επί χρόνια δίχαζε τον πνευματικό κόσμο και προώθησαν τη διαπραγμάτευση για να καταστεί η ελληνική γλώσσα επίσημη στην τότε ΕΟΚ.

Η πρόταση για μόνιμη τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων στην Ελλάδα με διεθνή ανάδειξη της Ολυμπιακής Ιδέας. Η έμφαση στα ζητήματα της πολιτιστικής κληρονομιάς και η επιθετική και επικαιροποιημένη προβολή του διαχρονικού μας πολιτισμού. Για όλα αυτά το Σύνταγμα του 1975 μιλά, προστατεύει, ενθαρρύνει τον εκάστοτε κοινό νομοθέτη να δράσει...

Το Σύνταγμα του 1975 ως ταξική ασπίδα έναντι της κλωνοποίησης των πολιτισμών

Η παγκοσμιοποίηση έσπασε τα κλειστά συστήματα και ενώ αρχικά εμφανίστηκε ως η επιθετική μετάβαση στην ανοικτή κοινωνία, ωστόσο έφερε και το φαινόμενο του McDonaldisation, δηλαδή της ομογενοποίησης-κλωνοποίησης των πολιτισμών και των κοινωνικοοικονομικών μοντέλων που αποτελεί απειλή κατά την πολιτιστικής ποικιλομορφίας ακόμα και του έθνους-κράτους.

Απάντηση σε αυτή την απειλή μπορεί να αποτελέσει μόνο ένα **αυστηρό Σύνταγμα**, όπως το ελληνικό. Το Σύνταγμα μας είναι η συμπυκνωμένη θεσμική έκφραση του αξιακού κώδικα ενός εθνικού πολιτισμού, μιας εθνικής ταυτότητας που πιστοποιήθηκε από μια ισχυρή δημοκρατική νομιμοποίηση. Για αυτό άλλωστε χαρακτηρίζεται και αυστηρό, διότι για να αλλάξει χρειάζονται δύο βουλές, η Προτείνουσα και η Αναθεωρητική, 151 και 180 ψήφους σε δύο διαφορετικές κοινοβουλευτικές συνθέσεις για κάθε αλλαγή και φυσικά ενδιάμεσα εκλογές. Ο αυστηρός χαρακτήρας του Συντάγματος είναι και αυτός που το καθιστά ανθεκτικό στον χρόνο, προστατεύοντας την ιδιαίτερη εθνική και πολιτιστική του ταυτότητα από ισοπεδωτικές διεθνείς επιρροές του McDonaldisation.

Το γενικό και ανοικτό Σύνταγμα ως όχημα μετάβασης στο μέλλον

Αν το Σύνταγμα της Ελλάδας παρέμενε εκτός από **αυστηρό, ειδικό και κλειστό**, τότε δεν θα μπορούσε να παρα-

κολουθήσει τις εξελίξεις στην κοινωνία, την οικονομία, την τεχνολογία, την πολιτική, την επιστήμη, τη διεθνή κοινότητα. Έτσι θα ξεπερνιόταν και θα οδηγούμασταν σε θραύση του θεσμικού πλαισίου. Η σχετική συζήτηση στις αναθεωρήσεις που μεσολάβησαν συμπλήρωσαν τον **αυστηρό χαρακτήρα** του Συντάγματος αντικαθιστώντας όμως τον **ειδικό χαρακτήρα με γενικό** και τον **κλειστό χαρακτήρα με ανοικτό**.

Ο γενικός χαρακτήρας επέβαλε στον συνταγματικό νομοθέτη να μην κλείνεται σε λεπτομέρειες, αλλά να εξουσιοδοτεί τον κοινό νομοθέτη που προσαρμόζεται γρηγορότερα στα νέα δεδομένα. Με αυτόν τον τρόπο το Σύνταγμα προστάτευε αξίες και χρησιμοποιούσε έννοιες με διαχρονικό γενικό χαρακτήρα, τις οποίες έχει την ευχέρεια να τις εξειδικεύσει με σχετική συνταγματική εξουσιοδότηση ο κοινός νομοθέτης.

Ο ανοικτός χαρακτήρας του Συντάγματος αντίστοιχα του επιτρέπει να παρακολουθεί τις εξελίξεις και να τις ενσωματώνει αντιμετωπίζοντας ακόμα και ζητήματα που δεν μπορούσε να δει καν σε προηγούμενο χρόνο. Η ερμηνευτική δήλωση του άρθρου 28 αποτελεί ένα τέτοιο εργαλείο Ανοικτού Συντάγματος διότι συμβάλλει στην εναρμόνιση με το Ευρωπαϊκό Κερκτημένο. Αντίστοιχα άρθρα, όπως το 5Α για την ισότητα στην πρόσβαση στην Κοινωνία της Πληροφορίας ή το 9Α και το 19 για την Προστασία Προσωπικών Δεδομένων, ανοίγουν δρόμο στην έξυπνη προσαρμογή στα νέα δεδομένα χωρίς να ξεπεραστεί ο καταστατικός μας χάρτης. Τεχνητή Νομοσύνη-AI, Internet of Things, Blockchain, Metaverse, Avatars, Robotics, Laws κ.λπ. είναι μερικές μόνο αντιπροσωπευτικές εφαρμογές της νέας τεχνολογίας που διευκολύνουν ή απειλούν παραδοσιακές αξίες και δικαιώματα και για αυτό δημιουργούν την ανάγκη ανοικτής λειτουργίας του Συντάγματος ή θέσπισης νεότευκτων δικαιωμάτων. Το Σύνταγμα φαίνεται να αντέχει τη μετάβαση στη νέα εποχή, αρκεί ο κοινός νομοθέτης να αναπτύξει τα ανακλαστικά και την ταχύτητα που απαιτείται να προσαρμόζεται, περιφρουρώντας όμως παράλληλα τον πυρήνα των διαχρονικών αξιών και δικαιωμάτων του νομικού μας πολιτισμού.

Συμπεράσματα

Το Σύνταγμα του 1975 συνεχίζει να αποτελεί σταθερό θεμέλιο του δημοκρατικού μας πολιτεύματος, ισχυρή εγγύηση προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ανθεκτική κιβωτός των διαχρονικών αξιών του πολιτισμού και της εθνικής μας ταυτότητας, θεσμικό πλαίσιο προστασίας της εσωτερικής και εξωτερικής ασφάλειας της χώρας αλλά και σύγχρονο ασφαλές όχημα μετάβασης στη νέα εποχή της Τεχνητής Νομοσύνης που πρέπει να μας βρει προετοιμασμένους, ώστε να αξιοποιήσουμε τα πλεονεκτήματά της, αντιμετωπίζοντας όμως αποτελεσματικά τις νέες απειλές και τους καινούργιους κινδύνους.

Το Σύνταγμα μας παραμένει επίκαιρο, αλλά παράλληλα συμπυκνώνει τη σοφία ενός πολιτισμού που διαρκεί 2.500 χρόνια κι αυτό είναι πολύτιμο για το έθνος μας διότι, όπως λέει και ο Αριστοτέλης στα Ηθικά Νικομάχεια:

«**Όμοια γαρ ως επί το πολύ τα μέλλοντα τοις γεγόνος**».

«**Τα περισσότερα απ' αυτά που θα γίνουν στο μέλλον είναι ίδια μ' αυτά που έχουν γίνει**».

* Αναπληρωτής καθηγητής Νομικής Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου, διδάκτορας Συνταγματικού Δικαίου Πανεπιστημίου Αμβούργου, εκπρόσωπος της Ελλάδας στο Συμβούλιο της Ευρώπης

Οι Έλληνες διαδικτυακοί καταναλωτές συνεχίζουν να αυξάνονται από το 51% το 2019 στο 70% το 2022 και στο 75% το 2023 και περιμένουμε να «κλείσει» και το 2024 για να μάθουμε το νέο ποσοστό, το οποίο, πιθανολογώ, θα είναι και πάλι αυξημένο. Βρισκόμαστε ήδη μακριά από την «επόμενη μέρα» μετά την πανδημία που άλλαξε τα δεδομένα για το ηλεκτρονικό εμπόριο, αλλά και για τον εμπορικό κόσμο ο οποίος κλήθηκε να προσαρμοστεί άμεσα, καθώς κατέστη προφανές ότι η οθόνη και το πλη-

ΤΟΥ
**Βασίλη
Κορκίδη**

Πρόεδρος
ΕΒΕΠ

κτρολόγιο αντικατέστησαν τη φυσική παρουσία στα καταστήματα.

Εδώ πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι ο κλάδος του ηλεκτρονικού εμπορίου διατηρεί θετικό ρυθμό ανάπτυξης στην Ευρώπη, ενώ παρατηρείται αυξανόμενη ζήτηση για περισσότερο, βιώσιμο ηλεκτρονικό εμπόριο, δηλαδή να βασίζεται σε πιο οικολογικά πρότυπα κατανάλωσης και παραγωγής, ενώ ταυτόχρονα να γίνουν πιο αποτελεσματικές οι παραδόσεις και οι επιστροφές. Αυτό προκύπτει από την έκθεση για το Ευρωπαϊκό Ηλε-

κτρονικό Εμπόριο 2023 που δημοσίευσαν από κοινού οι οργανώσεις Ecommerce Europe και EuroCommerce. Συνολικά, από τα στοιχεία της έκθεσης προκύπτει ότι ο κλάδος αναπτύσσει την απαραίτητη ανθεκτικότητα για να ξεπεράσει τις πολύπλευρες προκλήσεις της εποχής μας.

Σύμφωνα με την έρευνα και τα στοιχεία της Eurostat για τη χώρα μας, είναι εμφανές πως η χρήση του internet από το 79% του 2021 ενισχύθηκε σε 84% τη διετία 2022 και 2023. Από τις πιο δημοφιλείς μηχανές αναζήτησης με συντριπτικό μερίδιο 97% στην Ελλάδα ήταν η Google. Αντίστοιχα, οι Έλληνες διαδικτυακοί καταναλωτές συνεχίζουν να αυξάνονται από το 51% το 2019, στο 70% το 2022 και στο 75% το 2023. Οι διαδικτυακές πωλήσεις B2C συνεχίζουν να αυξάνονται διαρκώς από τα 7,5 δισ. ευρώ το 2019, κατά 8%-10% ετησίως, με εκτιμώμενο κύκλο εργασιών 17,33 δισ. ευρώ το 2023.

Αλλά ποια είναι η «επόμενη μέρα» στη νέα αυτή πραγματικότητα; Στο ερώτημα η απάντηση είναι AI, η τεχνητή νοημοσύνη. Αλλά πριν περάσουμε σε αυτή, χρήσιμο θα ήταν να κάνουμε μία «ιστορική αναδρομή» και μάλιστα στην πόλη του Πειραιά. Πολύ πριν από την AI υπήρχαν καταστήματα που «κρατούσαν» σημειώσεις για τις καταναλωτικές συνήθειες πελατών τους, τις επιλογές τους, ακόμη και τις ιδιοτροπίες τους, πελατών από τον επιχειρηματικό χώρο της θάλασσας αλλά και της ξηράς που δεν είχαν τον χρόνο να επιλέξουν οι ίδιοι αλλά οι εντολοδόχοι τους για λογαριασμό τους. Τότε η AI ήταν απλώς στη σφαίρα της επιστημονικής φαντασίας. Αλλά σήμερα είναι μια πραγματικότητα με ταχύρρυθμη εκπαίδευση, αξιολόγηση, επιλογή και προτίμηση που προτείνει «προσωποποιημένες» προτάσεις ικανές να αυξήσουν τις πωλήσεις, αλλά και την ικανοποίηση των πελατών που η AI την πάει ακόμη πιο πέρα, παρέχοντας υποστήριξη 24 ώρες το 24ωρο, μέσα και από τα έξυπνα chatbots.

Σκοπίμως έκανα την ιστορική αναδρομή για να καταδείξω ότι το «πάντων χρημάτων μέτρον άνθρωπος» που αποδίδεται στον Πρωταγόρα εξακολουθεί να ισχύει αφού οι «μηχανές» έμαθαν από τους προγραμματιστές τους αυτά που σήμερα μας προσφέρουν. Βέβαια, η κάθε μέρα, όπως οι «επαίοντες της πληροφορικής γνωρίζουν», είναι παρελ-

Ηλεκτρονικό εμπόριο και ψηφιακό μάρκετινγκ στην εποχή της τεχνητής νοημοσύνης

θόν, αφού η τεχνολογία «τρέχει» με ασύλληπτες ταχύτητες. Ίσως, αυτήν τη στιγμή που μιλάμε μία μηχανή μαθαίνει μόνη της, αξιολογώντας ένα πακτωλό data, γεγονός που θα αλλάξει το «αύριο» το δικό μας.

Και πρέπει να έρθουμε και στην αποτίμηση. Οι διαδικτυακοί καταναλωτές «ανάγκασαν» τις μικρομεσαίες, ως επί το πλείστον, επιχειρήσεις να εισέλθουν στην ψηφιακή εποχή. Και αυτή η εισαγωγή, που έγινε «βίαια» στην πανδημία, άνοιξε καινούργιους ορίζοντες στις πωλήσεις «σπάζοντας» τα «στενά σύνορα» στα οποία εκτεινόταν το πελατειακό τους δυναμικό. Η «εξωστρεφής μετάλλαξη» βοήθησε πολλές επιχειρήσεις να επιβιώσουν σε μια σκληρή, κατά τα άλλα, πραγματικότητα του παγκοσμιοποιημένου εμπορίου. Ας δούμε τη μάχη που δίνουν οι μεγάλες πλατφόρμες και τις συνέπειες. Στα κόστη, στην ποιότητα, την ταχύτητα εκτέλεσης των παραγγελιών. Και μία και αναφερόμαστε στα θετικά, και όχι σε «παράπλευρες απώλειες» οφείλουμε να κατανοήσουμε το μέγεθος της αλλαγής που επέφερε η ψηφιακή τεχνολογία, το ψηφιακό εμπόριο στον τομέα των μεταφορών και των logistics.

Μάθαμε και μαθαίνουμε, όπως και οι μηχανές. Μιλάμε

για σύγχρονες στρατηγικές digitalmarketing που μπορούν να βοηθήσουν μια επιχείρηση να ξεχωρίσει. Μιλάμε για την τεχνολογία που καθιστά αυτές τις συζητήσεις πεπερασμένες. Οι νέοι σήμερα έχουν φύγει από τα πληκτρολόγια και είναι στα κινητά και, αύριο, θα είναι στα ολογράμματα όπου, εκτιμώ και πιστεύω, όταν θα είναι η νέα επανάσταση για το παγκόσμιο εμπόριο. Για να φανταστούμε και να αναλογιστούμε πού ήμασταν, πού βρισκόμαστε σήμερα και ποιο θα είναι το αύριο.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω το νέο Ευρωπαϊκό Γραφείο τεχνητής νοημοσύνης ξεκίνησε μια δημόσια διαβούλευση με πολλούς εμπλεκόμενους φορείς πριν από τη δημοσίευση των επερχόμενων κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τον νόμο AI της ΕΕ. Η προθεσμία για την υποβολή σχολίων από τους ευρωπαϊκούς και εθνικούς φορείς έχει οριστεί για τις 11 Δεκεμβρίου 2024. Η δημόσια διαβούλευση αναζητά την ανατροφοδότηση των ενδιαφερομένων σχετικά με τα στοιχεία που θα ήθελαν να έχουν διευκρινιστεί και να απαιτούν προδιαγραφές για την εφαρμογή του ορισμού ενός συστήματος AI αλλά και τις απαγορευμένες πρακτικές της τεχνητής νοημοσύνης.

«Η δύναμη βρίσκεται στις διαφορές, όχι στις ομοιότητες» (Steven Covey).

Όταν ο Τσέχος νομικός Karel Vasak πρότεινε το 1977 την κατηγοριοποίηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε **τρεις γενιές**, κανείς δεν θα περίμενε πως στις μέρες μας θα αποτελούσε αδήριτη αναγκαιότητα μία **τέταρτη γενιά δικαιωμάτων**. Σε αυτήν την τέταρτη γενιά δικαιωμάτων δεν θα ανήκουν μόνον όσα σχετίζονται με τη **γενετική μηχανική και χειραγώγηση** αλλά και όσα σχετίζονται με τις **νέες τεχνολογίες**.

Δίπλα σε όλα αυτά κρίνεται αναγκαία και η θεσμοθέτηση της **διαφορετικότητας** και η αναγνώριση και αποδοχή του «άλλου» ως ισότιμης ανθρώπινης ύπαρξης. Η **παγκοσμιοποίηση** και τα κύματα **μεταναστών** της εποχής μας καθιστούν το δικαίωμα στη **διαφορετικότητα** και τον σεβασμό των δικαιωμάτων του «άλλου» ως την αναγκαία προϋπόθεση για την **εξέλιξη του πολιτισμού** μας και την παγκόσμια **ισορροπία**.

Ο «άλλος»

Μια περιπλάνηση στο νοηματικό φορτίο της αόριστης αντωνυμίας ο «άλλος» θα μας αποκάλυπτε τις πολλές σημασίες τόσο στην απλή όσο και στη σύνθετη μορφή της, όπως: **Αλλού, άλλοτε, αλλιώς, αλλιώςτικος, άλλοθι, αλλότριος ή αλλόθροος, αλλοδαπός, αλλόθρησκος, αλλόφρων, αλλόδοξος**.

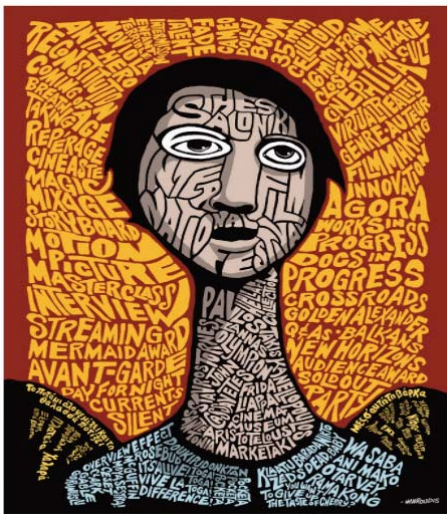
Στον καθημερινό μας λόγο η έννοια «άλλος» σημασιολογικά παραπέμπει στην έννοια του «ξένου» και του «διαφορετικού». Δεν είναι λίγες, όμως, και οι φορές που η χρήση του «άλλος» εμπεριέχει έναν υποτιμητικό ή απαξιωτικό χαρακτήρα και ιδιαίτερα για πρόσωπα ή λαούς και έθνη. Σε αυτήν την περίπτωση υπόρρητα δηλώνεται ο **ρατσισμός** -σε όλες του τις εκφάνσεις- του ομιλούντος υποκειμένου. Απέναντι στο «**Εγώ και στο Εμείς**» υψώνεται περιφρονητικά το «**Οι άλλοι**». Αυτοί μπορεί να είναι οι Εβραίοι, οι Ρομά, οι Ασιάτες, οι Αφρικανοί... Από τη μία όχθη μείνουν οι «**κανονικοί**» και στην απέναντι όχθη οι «**άλλοι**», οι διαφορετικοί, δηλαδή οι κατώτεροι...

Οι «άλλοι» και η στάση μας

Οι **αλλοεθνείς**, οι **αλλόφυλοι**, οι **αλλόγλωσσοι**, οι **αλλόθρησκοι**, οι **αλλοδαποί**, οι **αλλόδοξοι** αντιμετωπίζονται με μια δυσπιστία που πηγάζει από τον έμφυτο **φόβο** προς το διαφορετικό. Ό,τι δεν μας μοιάζει, ό,τι διαφέρει ή αποκλίνει από αυτά που έχουμε μάθει ή συνθίσει να βλέπουμε το απορρίπτουμε ως κίνδυνο για την αυθεντικότητα-καθαρότητά μας. Οι «**άλλοι**» εκφράζουν τη μη κανονικότητα γιατί τράβηξουν τις ισορροπίες μας και ακυρώνουν

Τα δικαιώματα του «άλλου», του «διαφορετικού»

Αφιέρωμα στην Παγκόσμια Ημέρα Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

τους κωδικούς με τους οποίους ερμηνεύουμε την πραγματικότητα και τη συμπεριφορά των συνανθρώπων μας.

Δεν λείπουν, όμως, και οι περιπτώσεις που το «**άλλο**» και τους «**άλλους**» τα υιοθετούμε ή τα μιμούμαστε όταν σε αυτά βλέπουμε κάτι που μπορεί να εμπλουτίσει τις εμπειρίες μας ή να ανοίξει νέες προοπτικές στη ζωή μας. Είναι, δηλαδή, ιστορικά διαπιστωμένο πως άτομα, λαοί και πολιτισμοί ανανεώθηκαν και **εμπλουτίστηκαν** όταν υιοθέτησαν το «**διαφορετικό**» και ενέταξαν το «**άλλο**» ή τους «**άλλους**» στο αξιακό τους σύστημα.

Σχετικό παράδειγμα της γόνιμης ένταξης του «άλλου» στον πολιτισμό μας είναι το ποίημα του Κ. Καβάφη «**Στα 200 π.Χ.**» και ιδιαίτερα οι στίχοι: «**Με την ποικίλη δράση των στοχαστικών προσαρμογών**». Μια πρώτη αναφορά σε αυτό που σήμερα ονομάζουμε «**πολυπολιτισμότητα**» που προϋποθέτει την αρμονική συνύπαρξη των διαφορετικών στοιχείων και όχι την τυφλή και μηχανική υποταγή. Τον παραπάνω στίχο του Κ. Καβάφη τον συμπληρώνει και ο στίχος: «**Είμεθα ένα κράμα εδώ Σύροι, Γραικοί, Αρμένιοι, Μήδοι**» («**Εν πόλει της Οσρονηής**»).

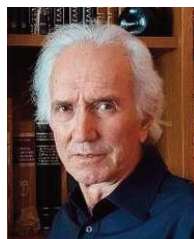
Ο Χίτλερ, ο «Κεμάλ» και οι «άλλοι»

Θα ήταν παράλειψη, ωστόσο, να μην καταγραφεί και η στάση της **εξουσίας** -είτε με τη μορφή του κράτους, είτε της οργανωμένης πολιτικής ή κοινωνικής εξουσίας- απέναντι στο «**άλλο**» και στους «**άλλους**». Ο συντηρητικός χαρακτήρας της κάθε εξουσίας αντιμετώπιζε και αντιμετώπιζε με **καχυποψία** κάθε διαφοροποίηση στον τρόπο εκδήλωσης της κοινωνι-

κής συμπεριφοράς ή διεκδίκησης μιας άλλου τύπου οργάνωσης της κοινωνίας και του κόσμου γενικότερα. Την καχυποψία τη συνοδεύει ο **φόβος** που ενεργοποιεί τους μηχανισμούς άμυνας που όχι σπάνια εκδηλώνονται με βίαιες συμπεριφορές (λεκτικές ή σωματικές).

Δεν λείπουν, βέβαια, και οι περιπτώσεις αυταρχικά καθεστώτα να κατασκευάζουν «**εσωτερικούς εχθρούς**» στο όνομα της διατήρησης της εθνικής καθαρότητας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ο Χίτλερ που χαρακτήρισε τους **Εβραίους** κίνδυνο και πληγή της Γερμανίας και της ανθρωπότητας αποδίδοντας σε αυτούς όλα τα γνωρίσματα του «άλλου». Έτσι για τους Γερμανούς οι Εβραίοι ταυτίστηκαν με το απαξιωτικό και ρατσιστικό οι «άλλοι» και έτσι αιτιολογήθηκαν και δικαιολογήθηκαν το Άουσβιτς και το Μαουτχάουζεν.

Μία άλλη sui generis περίπτωση της αρνητικής χρήσης του όρου οι «**άλλοι**» με τα παράγωγά του είναι και το τραγούδι του Μάνου Χατζιδάκη «**Κεμάλ**». Ένα τραγούδι διαχρονικό που αποτυπώνει με ενάργεια τη βαναυσότητα και τη βαρβαρότητα της κατεστημένης εξουσίας απέναντι σε έναν πρίγκιπα που θέλησε να **αλλάξει** τον κόσμο ακολουθώντας τον «**άλλο**», τον δικό του τρόπο και δρόμο. Το τέλος του Κεμάλ -που θα μπορούσε να είναι ένας από εμάς- είναι γνωστό, όπως και κάποιοι στίχοι που αποτυπώνουν με καθαρότητα κάποιες διαχρονικές αλήθειες για τον «**άλλο**» δρόμο και τον «**άλλο**» άνθρωπο.

του
Ηλία
Γιαννακόπουλου

Φιλολόγος
Blog IDEΟποίης

«**Ακούστε την ιστορία του Κεμάλ / ενός νεαρού πρίγκιπα της Ανατολής / ...που νόμισε ότι μπορεί να αλλάξει τον κόσμο / αλλά σκοτεινές οι ψυχές των ανθρώπων / ...κυνηγάν τον αποστάτη να τον πιάσουν ζωντανό / ...νικημένο μου ξεφτέρι δεν αλλάζουν οι καιροί, / με φωτιά και με μαχαίρι πάντα ο κόσμος προχωρεί**».

Ο ακροτελεύτιος στίχος, όσο κι αν συνιστά μια **απαισιόδοξη** αξιολόγηση για κάθε απόπειρα αλλαγής του κόσμου με «**άλλους**» τρόπους, δεν παύει να αποτυπώνει με σαφήνεια μια αλήθεια για το τέλος της προσπάθειας των «**άλλων**».

«**Καληνύχτα, Κεμάλ, αυτός ο κόσμος δεν θα αλλάξει ποτέ. Καληνύχτα...**».

Οι «άλλοι» στις ανοιχτές κοινωνίες

Οι «**άλλοι**» στις παραδοσιακές κοινωνίες χρησιμοποιούνταν ως ο αποδιοπομπαίος τράγος ή ως ένα άλλοθι των εξου-

σιών να επιβάλουν ή να διατηρήσουν τη **δύναμή** τους. Πώς θα μπορούσαμε, όμως, να αιτιολογήσουμε ή να ερμηνεύσουμε τη **στάση** μας απέναντι στους «**άλλους**» στις σύγχρονες-ανοιχτές κοινωνίες;

Η **σύγχρονη κοινωνία**, αν και χαρακτηρίζεται ως «**ανοιχτή**», είναι μια κοινωνία κλειστών οριζόντων. Οι άνθρωποι δεν επικοινωνούν πλέον ως όντα με συναισθήματα και κατανόηση αλλά συνάπτουν σχέσεις που διακρίνονται από τη **σκοπιμότητα** και το συμφεροντολογικό πνεύμα. Όλα έχουν περιχαρακωθεί στο βασίλειο του **εγώ** που τρέφει και συντηρεί έναν αρρωστημένο ατομικισμό. Ο καθένας συμπεριφέρεται ως **νάρκισσος** και καταδυναστεύεται από μια αντικοινωνική αυταρέσκεια.

Ο **μοναχικός**, δηλαδή, άνθρωπος της εποχής μας δεν μπορεί και δεν θέλει να δει μακριά. Αυτοεγκλωβίζεται στο «**πανίσχυρο**» εγώ του και αυτοτραυματίζεται από τα συρματοπλέγματα της **μοναξιάς** του. Τα αισθήματά του δεν έχουν προοπτική και οι σκέψεις του αναπαράγουν την οίηση και τη φιλαυτία. Στον στενό του κύκλο δεν υπάρχουν οι «**άλλοι**». Κι αν υπάρχουν, υπάρχουν για να τον «**υμνολογούν**» και να τον καταξιώνουν.

Έτσι, μέσα σε αυτό το πλαίσιο οι άλλοι αντιμετωπίζονται ως **εργαλεία** και ως μέσα και όχι ως αυθύπαρκτες οντότητες. Αυτή η τύφλωση και η απουσία οριζόντων καθιστούν το σύγχρονο άτομο απάνθρωπο και μισάνθρωπο. Το εγώ αντιπαράθεται με το οι «**άλλοι**» και δεν μπορεί να λειτουργήσει συμπληρωματικά. Γνωρίζει μόνο τη **διάζευξη** και την περιφρόνηση.

Ένα θολό τοπίο, λοιπόν, σκεπάζει τις σπμερινές ανθρώπινες υπάρξεις που κρύβονται πίσω από τον εγωκεντρισμό τους που από τη φύση του κρύβει τους ορίζοντες και την παρουσία-ύπαρξη των «**άλλων**».

Η αποδοχή της διαφορετικότητας

Ωστόσο, το «**άλλο**» και οι «**άλλοι**» είναι απέναντί μας ή και δίπλα μας. Κανείς δεν μας υποχρεώνει να τους μιμηθούμε ούτε να τους εντάξουμε στο αξιακό μας σύστημα. Μπορούμε, όμως, να απαλλαγούμε από το σύνδρομο **ανωτερότητας** έναντι των «**άλλων**» γιατί κανένα δικαστήριο δεν μπορεί να αποφανθεί για την ανωτερότητά μας ή την κατωτερότητά τους. Προέχει η **αποδοχή** του «άλλου» και των «άλλων» ως μιας αναγκαιότητας της ζωής και της φύσης που διακηρύσσει την αξία και τον πλούτο της **διαφορετικότητας** και της **ποικιλότητας**. Ο τρόπος που το κάθε άτομο ή η κοινωνία αντιμετωπίζει ή χειρίζεται το «άλλο» προδίδει και την ποιότητά του. Πλοηγός της συμπεριφοράς μας μπορεί να γίνει η άποψη του Ρουσσώ:

«**Μπορεί να μην είμαι καλύτερος, αλλά τουλάχιστον είμαι διαφορετικός**».

1. Αξιοπιστία/αναξιοπιστία

(α) Ο κ. Τσίπρας, ως ομολογουμένως έξυπνος πολιτικός, δεν μπορεί παρά να είχε επίγνωση πως ήταν εξωπραγματικές οι υποσχέσεις του. «Θα σκίσω το μνημόνιο με ένα άρθρο μόλις εκλεγώ», «θα παίξουμε τη λύρα και θα χορεύουν πεντοζάλη οι αγορές», «Θα αλλάξουμε την Ευρώπη».

Με την υποσχαιολογία αυτή, την αποτελεσματικότητα της οποίας είχε επιτυχώς προβλέψει, κατάφερε να φτάσει στην πρωθυπουργία.

Αλλά και με την υποστήριξη τηλεοπτικών μέσων που έφτασε μέχρι τον αποκλεισμό ενός βουλευτή από τα πολιτικά πάνελ στα οποία συμμετείχαν στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ, μετά τη δήλωση-απαίτηση βουλευτών του «δεν θα βγαίνουμε με τον Άδωνι Γεωργιάδη».

Μερικούς μήνες μετά την πρωθυπουργοποίησή του, ο κ. Τσίπρας αντιλήφθηκε πως δεν θα παρέμενε πρωθυπουργός αν συνέχιζε τα «θα σκίσω το μνημόνιο» και «θα αλλάξουμε την Ευρώπη» και πως για να κρατήσει την πρωθυπουργία θα έπρεπε να ξεχάσει τις υποσχέσεις αυτές και να υπογράψει ένα μνημόνιο.

Συμπερασματικά, ο κ. Τσίπρας με το «θα σκίσω το μνημόνιο» έγινε πρωθυπουργός και με το δημοψήφισμα και την κωλοτούμπα, ή το Plan B, παρέμεινε πρωθυπουργός.

(β) Ο κ. Κασσελάκης πριν από την εκλογή του ως προέδρου του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ παρουσίαζόταν υποστηρικτής των αρχών και πράξεων του κόμματος. Εκλέχτηκε πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ διακηρύσσοντας: «Διεκδικώ την ηγεσία του ΣΥΡΙΖΑ για να τιμήσω την κληρονομιά του Αλέξη». Την εκλογή αυτή την πέτυχε και με την υποστήριξη τηλεοπτικών μέσων, με την προβολή, καθημερινών και επί ώρες, της τηλεοπτικής εικόνας του και όσον μόνο ο ίδιος παρουσίαζε για τις δραστηριότητές του στις ΗΠΑ. Μετά την εκλογή του στην ηγεσία του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ όχι μόνο δεν τί-

Τσίπρας - Κασσελάκης: Βίοι παράλληλοι

Οι μέχρι σήμερα πράξεις και τα λόγια των δύο πολιτικών για σοβαρά ζητήματα, όπως τα ακόλουθα, δείχνουν την ομοιότητα των χαρακτήρων τους.

μπσε την «κληρονομιά του Αλέξη» αλλά την πολέμισε σκληρά.

2. Αυταρχισμός

(α) Ο κ. Τσίπρας υποχρέωσε τα μέλη του 2ου Συνεδρίου του ΣΥΡΙΖΑ, τον Οκτώβριο 2016, να ξαναψηφίσουν για την ποσόστωση του 25% των μελών της νέας Κεντρικής Επιτροπής, όταν η πρότασή του για το ζήτημα αυτό δεν εγκρίθηκε λέγοντας: «Αν καταλαβαίνετε τι ψηφίζετε, καλώς. Αλλά αν δεν καταλαβαίνετε, τότε υπάρχει θέμα γιατί ψηφίσατε ενάντια στην εισηγήσά μου (...). Εγώ ζητώ σε αυτό το θέμα να μην το περάσουμε ρουτίνα και να γίνουν δύο τοποθετήσεις υπέρ, δύο κατά και να ξαναψηφίσουμε».

(β) Ο κ. Κασσελάκης δεν έθεσε σε ψηφοφορία την Ιδρυτική Διακήρυξη του Κινήματός του, η οποία, όπως τόνισε, «καθορίζει τις αξίες και το όραμα του Κινήματος και είναι δεσμευτική για όλους». Επιπλέον, δεν έχει κάνει γνωστό ποιοι είναι οι συντάκτες της (ο ίδιος μόνο, αυτός και ποιοι άλλοι;).

3. Συμφωνία των Πρεσβών

(α) Ο κ. Τσίπρας δεν έχει απαντήσει μέχρι σήμερα σε δύο ερωτήματα σχετικά με την ιθαγένεια και την επίσημη γλώσσα της Βόρειας Μακεδονίας:

* Ζήτησε, κατά τις διαπραγματεύσεις για τη Συμ-

φωνία, η ιθαγένεια και η επίσημη γλώσσα του «Δεύτερου Μέρους» να είναι «Βορειομακεδονική» και όχι «Μακεδονική», αφού το όνομά του θα είναι «Βόρεια Μακεδονία» και όχι «Μακεδονία»;

* Αν όχι, γιατί δεν το ζήτησε και, αν το ζήτησε, ποια ήταν τα επιχειρήματα που τον έπεισαν να δεχτεί η ιθαγένεια και η επίσημη γλώσσα του «Δεύτερου Μέρους» να είναι «Μακεδονική»;

(β) Ο κ. Κασσελάκης υπερασπίζεται τη Συμφωνία των Πρεσβών:

* Χωρίς καμία αναφορά στο ότι ο κ. Τσίπρας δεν απαίτησε η ιθαγένεια και η επίσημη γλώσσα της Βόρειας Μακεδονίας να είναι «Βορειομακεδονική» και όχι «Μακεδονική».

* Ρωτάει «γιατί αποχώρησε η Ελληνίδα πρέσβης από την ορκωμοσία της νέας προέδρου της Βόρειας Μακεδονίας, επειδή αποκάλυψε τη χώρα της με το συνταγματικό όνομα που είχε πριν από τη Συμφωνία των Πρεσβών»;

* Χαρακτηρίζει «φοβικούς Ελλαδέμφορους» όσους απαιτούσαν η ιθαγένεια και η επίσημη γλώσσα της Βόρειας Μακεδονίας να είναι «Βορειομακεδονική» και «πατριωτικό» τον τότε ΣΥΡΙΖΑ.

4. Έλληνες δικαστές και εισαγγελείς

(α) Ο κ. Τσίπρας κατηγορήθηκε προσφάτως, για άλλη μια φορά, τους Έλληνες δικαστές και εισαγγελείς για ολιγωρία στις υποθέσεις των παράνομων τηλε-

φωνικών παρακολουθήσεων, του δυστυχήματος στα Τέμπη και του ναυαγίου στην Πύλο και για αδυναμία να εντοπίσουν τους υπευθύνους και να αποδώσουν δικαιοσύνη.

(β) Ο κ. Κασσελάκης έχει συχνά απαγγείλει κατηγορίες κατά των Ελλήνων δικαστών και εισαγγελέων, μία των οποίων η ακόλουθη: Έχουν «τα πιο γρήγορα ανακλαστικά στον κόσμο: Όταν αναλαμβάνουν να υπερασπιστούν την κυβέρνηση Μητσοτάκη απέναντι στο ευρωπαϊκό κοινοβούλιο. Όταν αναλαμβάνουν να στείλουν σπίτι τους, αντί για τη φυλακή, βιαστές πρωθυπουργικούς φίλους και στελέχη της ΝΔ που παρανομούν. Όταν αναλαμβάνουν να με στοχοποιήσουν για το δάνειο που έδωσα στο κόμμα μου για να μη μείνουν απλήρωτοι τις γιορτές οι εργαζόμενοι».

5. ΜΜΕ

(α) Ο κ. Τσίπρας κατά τη διάρκεια της ομιλίας του στη συνεδρίαση της εκλογικής επιτροπής της Προοδευτικής Συμμαχίας τον Απρίλιο 2019 εξαπέλυσε επίθεση κατά των εφημερίδων και των καναλιών τα οποία αποκάλυψε «παράσιτα» και «εργοστάσια τοξικής προπαγάνδας και ψεύτικων ειδήσεων».

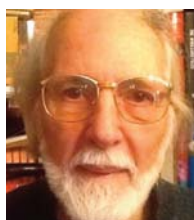
(β) Ο κ. Κασσελάκης έχει συχνά μιλήσει κατά των ΜΜΕ:

* «Τα δικά μου λόγια περνούν από κόκκινο, την ώρα που για τους πολιτικούς μου αντιπάλους υπάρχει απόλυτη μιντιακή στήριξη ή ανοχή».

* «Τα διαπλεκόμενα ΜΜΕ συνεχίζουν τον βρόμικο πόλεμο εναντίον μου».

* «Τα ΜΜΕ ρίχνουν λάσπη εναντίον μου για να σπριξουν το σύστημα Μητσοτάκη».

Η συνέχεια θα είναι ενδιαφέρουσα και θα δείξει...

του
Ραφαήλ
Μεν. Μαϊόπουλου

Πρώην γενικός
διευθυντής
Οικονομικού ΔΕΗ

Κάθε Τρίτη

ΤΙΠ

πολιτικής επικοινωνίας

Πολλή φασαρία έγινε τελευταία για τον λογότυπο του μετρό στη Θεσσαλονίκη. Ο λογότυπος είναι το διακριτικό απεικονιστικό σήμα, το εμπορικό σύμβολο που εκπροσωπεί ένα προϊόν ή μια επιχείρηση χωρίς να αναφέρεται αναλυτικά. Είναι το σήμα κατατεθέν, κατά τα κοινώς λεγόμενα, προϊόντων και υπηρεσιών. Η φασαρία για τον λογότυπο του μετρό της Θεσσαλονίκης έγινε για αρκετούς λόγους, την απευθείας ανάθεση, το κόστος του και τη δημιουργική επάρκεια του logo ως κυρίαρχου παραξιακού στοιχείου του μετρό. Σύμφωνα με τα ισχύοντα δεδομένα, όταν μιλάμε για έναν λογότυπο που αφορά δημόσιο έργο υπάρχουν, εκτός από το κόστος και το προσωπικό μας γούστο, και άλλα κριτήρια τεχνικά και επαγγελματικά. Το έργο του μετρό κράτησε κοντά μια εικοσαετία, ο λογότυπός του, σύμφωνα με το δημοσίευμα, σχεδιάστηκε και εγκρίθηκε σε χρόνο-ρεκόρ μετά από πολλαπλές εξηγήσεις ότι κάποιοι διαγωνισμοί «απέβησαν άγονοι»! Γιατί «απέβησαν άγονοι» και ποιοι ειδικοί τεχνοκράτες του μετρό έκριναν «άγονους» έμπειρους επαγγελματίες δεν γνωρίζουμε. Στη χώρα μας υπάρχει η Ένωση Διαφημιστικών Εταιρειών Ελλάδος, που έχει στις τάξεις της δημιουργικά στελέχη που επιλέγονται από μεγάλες εταιρίες για τους λογότυπους των προϊόντων και εταιρειών τους. Και πληρώνονται αδρά για τον σχεδιασμό ενός λογοτύπου. Γιατί οι αρμόδιοι του μετρό δεν ζήτησαν να συμμετάσχουν με προτάσεις; Θα μείνουμε με την απορία.

1. Όταν η Βουλή φαντάζει παιδική χαρά με τις καθη-

μερινές διαδοχικές διασπάσεις, διαγραφές και καθημερινές ανεξαρτητοποιήσεις, τότε οι ψηφοφόροι τής γυρίζουν την πλάτη και αυξάνεται το ποσοστό της αποχής στις εκλογές.

2. Μετά το «ρευστό» πολιτικό περιβάλλον στο οποίο ζούμε, έχουμε και τη «ρευστή» επιστήμη των δημοσκοπήσεων. Η «ανάγνωση» του εκλογικού σώματος είναι πολύ δύσκολη και τα περιθώρια λάθους πολύ μεγάλα. Παρ' όλα αυτά, πολιτικοί και μέσα τις «διαβάζουν» καθημερινά.

3. Φουντώνουν οι συζητήσεις και οι πρόωρες ζυμώσεις στα τηλεοπτικά μας κανάλια για την προοπτική συγκρότησης κυβέρνησης μετά τις εκλογές λόγω αδυναμίας της αυτοδυναμίας. Συζητήσεις για μετά από τρία χρόνια! Έπεα πτερόεντα για να γεμίσουν τις τηλεοπτικές εκπομπές των ειδήσεων και τα πάνελ.

4. Όσο πιο γρήγορα ανεβαίνει ένα κόμμα στις δημοσκοπήσεις, τόσο πιο γρήγορα σφυρηλατείται η ενότητά του και βελτιώνεται η εικόνα του. Συσπειρώνεται με συγκολλητική ουσία την πιθανότητα εξουσίας.

5. Σε πολλά κόμματα που συνταράσσονται από εσωστρέφεια μερικά από τα στελέχη στοχεύουν περισσότερο στην εξόντωση των εσωτερικών και συγγενών εχθρών τους παρά στην ανατροπή του αντιπάλου.

6. Στα ψηφοδέλτια των κομμάτων την ημέρα της κάλπης είναι οι «άνθρωποι» που θα υλοποιήσουν τα αιτήματα των πολιτών του «αύριο». Και μέσα στο παραβάν απο-

φαίζεται η απάντηση στα διλήμματα των εκλογών και οι συνέπειες για τη ζωή τους την επαύριον. Μεταξύ πολλών «ιδίων», το μη χείρον βέλτιστον.

7. Προέχει η θεσμική υπευθυνότητα και αξιοπιστία ενός πολιτικού προσώπου ή η πολιτική σταθερότητα στη διακυβέρνηση ενός κράτους; Ιδού το μεγάλο ερώτημα.

8. Στον Πελοποννησιακό Πόλεμο και στον Θουκυδίδη θα πρέπει να ανατρέξουν για να συμβουλευτούν ποια στρατηγική πρέπει να ακολουθήσουν τα κόμματα εξουσίας αν θέλουν να καταγάγουν εκλογικές νίκες. Προσοχή όμως στις «παγίδες».

9. Το μήλο πέφτει κάτω από τη μηλιά, σύμφωνα με τη λαϊκή ρήση, και το μετρό ξεκίνησε από τον πατέρα και τελειώνει από τον γιο, σύμφωνα με τη σύγχρονη πολιτική μας ιστορία.

10. Σε κάθε εκλογική αναμέτρηση εμφανίζονται τα γνωστά «λεφτόδεντρα» από πολιτικά κόμματα. Την επομένη των εκλογών εξαφανίζονται λόγω δυσκολίας ποτίσμά τους!

11. Στην πολιτική όπως και στη ζωή με μισογεμάτα ποτήρια δεν ξεδιψάς!

Περισσότερα Tips θα βρείτε στον Οδηγό Πολιτικής Επικοινωνίας «Ευ Πολιτεύεσθαι» 333+1 tips. Για παραγγελίες και περισσότερες διευκρινίσεις επικοινωνήστε στο email grammateia@nkmediagroup.gr ή στα τηλέφωνα 2109568066, 6932266217.

του
Θανάση
Παπαϊωάννη

Επικοινωνιολόγος
& Σ.Ο.Π.Α.
(Συγγραφέας
Οδηγών
Πολιτικής
Αυτοβελτίωσης)

ΣΧΟΛΙΑΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

με τον Στέργιο Καλόγηρο
Δευτέρα - Παρασκευή στις 20:15

Γράφει η Αλεξία Τασούλη

Ο Τραμπ απειλεί με αποχώρηση των ΗΠΑ από το ΝΑΤΟ: «Βάλτε το χέρι στην τσέπη, αλλιώς φεύγω»

Οι Ηνωμένες Πολιτείες θα αποχωρήσουν από το ΝΑΤΟ αν οι σύμμαχοί τους δεν συμβάλλουν περισσότερο οικονομικά στη Συμμαχία, όπως δήλωσε ο εκλεγμένος πρόεδρος των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ σε συνέντευξη που παραχώρησε στο τηλεοπτικό δίκτυο NBC. «Αν πληρώνουν τον λογαριασμό τους και μας αντιμετωπίζουν δίκαια, η απάντηση είναι "φυσικά, θα μείνω στο ΝΑΤΟ"», είπε. Στην ερώτηση αν θα σκεφτόταν να αποχωρήσει από το Βορειοατλαντικό Σύμφωνο σε αντίθετη περίπτωση,

απάντησε «ασφαλώς». Οι αμυντικές δαπάνες του ΝΑΤΟ μειώθηκαν απότομα μετά τον Ψυχρό Πόλεμο - από 4,1% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος το 1990 σε 2,6% το 2000.

Τα μέλη συμφώνησαν το 2014 να συνεισφέρουν τουλάχιστον το 2% του ΑΕΠ τους στη Συμμαχία έως το 2024. Μέχρι το 2022 ο αριθμός των χωρών του ΝΑΤΟ που πληρούν αυτή την προϋπόθεση είχε φτάσει τις οκτώ - ΗΠΑ, Ηνωμένο Βασίλειο, Ελλάδα, Πολωνία, Λετονία, Λιθουα-

νία, Εσθονία και Κροατία. Στη συνέχεια, καθώς ο πόλεμος στην Ουκρανία συνεχίστηκε, περισσότερα ευρωπαϊκά μέλη αύξησαν τους στρατιωτικούς τους προϋπολογισμούς. Ο αριθμός αυξήθηκε σε 11 το 2023, με την Ουγγαρία, τη Ρουμανία, τη Σλοβακία και τη Φινλανδία να δαπανούν όλα πάνω από 2%. Σε ό,τι αφορά τον πόλεμο της Ουκρανίας, ο Τραμπ δήλωσε ότι η Ουκρανία θα πρέπει «κατά πάσα πιθανότητα» να αναμένει λιγότερη βοήθεια από την Ουάσιγκτον.

«Δεν θα επιτρέψουμε την αναγέννηση του ISIS στη Συρία», λένε οι Αμερικανοί

Οι Αμερικανοί εξαπέλυσαν έναν μεγάλο γύρο αεροπορικών επιδρομών σε στόχους του Ισλαμικού Κράτους στη Συρία, ενώ παράλληλα προειδοποίησαν την τρομοκρατική οργάνωση να μην προσπαθήσει να ανακτήσει τις δυνάμεις της, αφού οι τζιχαντιστές αντάρτες ανέλαβαν τα νήια της χώρας. «Δεν πρέπει να υπάρχει καμία αμφιβολία, δεν θα επιτρέψουμε την αναγέννηση του ISIS», δήλωσε κορυφαίος στρατηγός των ΗΠΑ, σχολιάζοντας την ανατροπή του καθεστώτος Άσαντ αλλά και τις συνέπειες που θα έχει στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής, όπως αναφέρει το Politico. Το δημοσίευμα επισήμανε ότι η επιχείρηση περιελάμβανε δεκάδες αεροπορικές επιδρομές σε περισσότερους από 75 στόχους, ανάμεσά τους και στρατόπεδα τρομοκρατών του Ισλαμικού Κράτους, χρησιμοποιώντας βομβαρδιστικά B-52, μαχητικά αεροσκάφη F-15 «προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το ISIS δεν επιδιώκει να εκμεταλλευτεί την τρέχουσα κατάσταση για να πάρει τα πάνω του στην Κεντρική Συρία», σύμφωνα με δήλωση της Κεντρικής Διοίκησης των ΗΠΑ. «Δεν πρέπει να υπάρχει καμία αμφιβολία ότι δεν θα επιτρέψουμε στο ISIS να ανακάμψει και να εκμεταλλευτεί την τρέχουσα κατάσταση στη Συρία», δήλωσε ο αρχηγός της Κεντρικής Διοίκησης, στρατηγός Ερίκ Κουρίλα. «Όλες οι οργανώσεις στη Συρία πρέπει να ξέρουν ότι θα έχουμε λόγο αν συνεργαστούν με ή χωρίς την υποστήριξη του ISIS με οποιονδήποτε τρόπο».

Ο πρόεδρος των ΗΠΑ Τζο Μπάιντεν εξέφρασε ικανοποίηση για την πτώση του Μπασάρ αλ Άσαντ, δηλώνοντας ότι αυτή αντιπροσωπεύει μια «ιστορική ευκαιρία» για τους Σύριους. «Επιτέλους, το καθεστώς του Αλ Άσαντ έπεσε», τόνισε ο Τζο Μπάιντεν κατά τη διάρκεια ομιλίας του στον Λευκό Οίκο, κάνοντας λόγο για «μια θεμελιώδη πράξη δικαιοσύνης» και μια «ιστορική ευκαιρία» για τους Σύριους ώστε να «χτίσουν ένα καλύτερο μέλλον», ενώ προειδοποίησε για «τους κινδύνους και την αβεβαιότητα» που απορρέουν από την κατάσταση.

Συνεχείς βομβαρδισμοί σε στόχους του Ισλαμικού Κράτους και ικανοποίηση Μπάιντεν για την πτώση του Άσαντ

Πεσκόφ: «Ο Πούτιν έδωσε άσυλο στον Άσαντ και είναι στη Μόσχα»

Ο Μπάιντεν δήλωσε επίσης ότι ο Μπασάρ αλ Άσαντ θα πρέπει να λογοδοτήσει για τις «εκατοντάδες χιλιάδες αθώων Σύριων που κακοποιήθηκαν, βασανίστηκαν και σκοτώθηκαν. Δεν είμαστε βέβαιοι για το πού βρίσκεται, αλλά πιστεύεται ότι βρίσκεται στη Μόσχα», δήλωσε ο Αμερικανός πρόεδρος, καθώς τα ρωσικά πρακτορεία ειδήσεων μετέδωσαν ότι ο Μπασάρ αλ Άσαντ και η οικογένειά του φυγαδεύτηκαν στη Ρωσία. Ο Τζο Μπάιντεν διαβεβαίωσε ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες θα συζητήσουν με «όλες τις συριακές ομάδες» για τη μετάβαση της εξουσίας στη Συρία. «Θα συνομιλήσουμε με όλες τις συριακές ομάδες και στο πλαίσιο της διαδικασίας υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών, για να υπάρξει μια μετάβαση προς μια ανεξάρτητη, κυρίαρχη Συρία, με νέο Σύνταγμα,

νέα κυβέρνηση που θα υπηρετεί όλους τους Σύριους», υπογράμμισε ο Αμερικανός πρόεδρος. «Οι Ηνωμένες Πολιτείες θα στηρίξουν τους γείτονες της Συρίας κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου και θα συνεργαστούν με τους εταίρους και τα ενδιαφερόμενα μέρη της Συρίας για να βοηθήσουν να αδραχθεί η ευκαιρία και για τη διαχείριση του κινδύνου», πρόσθεσε. Ο Ρώσος πρόεδρος Βλαντίμιρ Πούτιν έλαβε προσωπικά την απόφαση να χορηγήσει άσυλο στον έκπτωτο πρόεδρο της Συρίας, όπως δήλωσε ο εκπρόσωπος του Κρεμλίνου Ντμίτρι Πεσκόφ, σύμφωνα με το BBC, χωρίς πάντως να επιβεβαιώσει πού ακριβώς βρίσκονται ο Άσαντ και η οικογένειά του. Ο εκπρόσωπος του Κρεμλίνου απέφυγε να πει πότε συναντήθηκαν τελευταία φορά ο Πούτιν και ο Άσαντ, ενώ πρόσθεσε ότι δεν σχεδιάζεται κάποια συνάντηση σύντομα.

Γιατί η Κίνα έβαλε ξανά σε κόκκινο συναγερμό την Ταϊβάν

Σε κατάσταση υψηλού συναγερμού τέθηκαν οι ένοπλες δυνάμεις της Ταϊβάν μετά την επιβολή από την Κίνα ευρείας κλίμακας αεροπορικών περιορισμών στα ανοικτά των ανατολικών ακτών της νήσου.

Σύμφωνα με το υπουργείο Άμυνας της χώρας, οι κινεζικές ένοπλες δυνάμεις επέβαλαν «επτά ζώνες περιορισμών στον εναέριο χώρο στις περιοχές ανατολικά της Τζετζιάνγκ και της Φουτζιάν», δύο κινεζικών επαρχιών απέναντι στην Ταϊβάν.

Οι περιορισμοί αυτοί θα ισχύουν μέχρι αύριο. Το Πεκίνο εναντιώνεται σε οποιαδήποτε επίσημη επαφή ανάμεσα στις Αρχές της νήσου και αυτές ξένων χωρών, στο πλαίσιο της πολιτικής της «ενιαίας Κίνας». Η Κίνα θεωρεί την Ταϊβάν επαρχία της, που απλώς μένει να επανενωθεί με την ηπειρωτική χώρα μετά το τέλος του κινεζικού εμφυλίου πολέμου το 1949.

Η Ταϊπέι ανακοίνωσε επίσης πως εντόπισε δεκάδες κινεζικά πλοία κοντά στο στενό της Ταϊβάν και στον Ειρηνικό Ωκεανό και πρόσθεσε πως άρχισε «προετοιμασίες για μάχη».

Ο πόλεμος της τουρκικής μαφίας έχει μεταφερθεί δυστυχώς στη χώρα μας και οι εγκληματίες από την άλλη πλευρά του Αιγαίου έρχονται στην Ελλάδα για να αποφύγουν τα «συμβόλαια θανάτου» από αντίπαλες συμμορίες. Έτσι νομίζουν τουλάχιστον, γιατί οι άκρες των δολοφόνων είναι μεγάλες και μπορούν να εντοπίζουν τα θύματά τους και στην Αθήνα, όπου έρχονται για να κρυφτούν. Πλέον το σύστημα που ακολουθούν οι Τούρκοι εγκληματίες είναι το ίδιο και απαράλλαχτο.

του Νίκου Τσιλιπουνιάκη

Περιμένουν τα θύματά τους να μπουν σε κάποιον κλειστό χώρο -ώστε να είναι περιορισμένες οι αντιδράσεις τους- και εκτελούν ανελήπτα. Τα δύο τελευταία θύματα στη Γλυφάδα, που εκτελέστηκαν χθες, είχαν νοικιάσει στην περιοχή διαμέρισμα βραχυχρόνιας μίσθωσης, δύο μόλις στενά μακρύτερα από το σημείο όπου έγινε η ενέδρα.

Κάτι ανάλογο είχε γίνει πριν από μήνες σε κεντρικό σουπερμάρκετ του Πειραιά. Μόλις οι Τούρκοι κουρδικής καταγωγής μπήκαν στο σουπερμάρκετ στη Μαρίνα Ζέας, άρχισαν να τους πυροβολούν. Και τότε τα θύματα είχαν ανοικιάσει διαμέρισμα Αίγινα στην περιοχή. Ο Τούρκος πιστολέρο μάλιστα συνελήφθη από την ΕΛΑΣ δύο χιλιόμετρα πιο πέρα, μισή ώρα μετά την εκτέλεση των ομοεθνών του...

Η Γλυφάδα έγινε για λίγα λεπτά Καμπούλ όταν ένοπλοι άνδρες έστησαν καρτέρι έξω από κατάστημα τυχερών παιχνιδιών προκειμένου να εκτελέσουν ένα ακόμη συμβόλαιο θανάτου που αφορούσε τους τρεις από τους τέσσερις Τούρκους υπηκόους. Δύο μαυροφορεμένοι άνδρες ξεκίνησαν να πυροβολούν και οι σφαίρες τους έριξαν νεκρούς τους δύο Τούρκους, ενώ ένας ακόμη μεταφέρθηκε βαριά τραυματισμένος στο Ασκληπιείο της Βούλας.

ΝΕΑ ΔΟΛΟΦΟΝΙΚΗ ΕΝΕΔΡΑ «ΑΛΑ ΤΟΥΡΚΑ» ΣΤΗ ΓΛΥΦΑΔΑ

Το καρέ από τη δολοφονία: το θύμα στην πρώτη εικόνα τρέχει για να ξεφύγει, τρώει την πρώτη σφαίρα, πέφτει, αλλά σηκώνεται και συνεχίζει. Στη δεύτερη εικόνα ο δολοφόνος τον ακολουθεί και τον πυροβολεί. Στην τρίτη εικόνα ο δράστης τον πλησιάζει, του ρίχνει από πιο κοντά και τον σκοτώνει

Γιατί οι Τούρκοι μαφιόζοι εκτελούν στην Αθήνα συμβόλαια θανάτων

Το ένα από τα δύο θύματα του συμβολαίου θανάτου

Έγιναν τρεις προσαγωγές και δύο συλλήψεις

Όλα ξεκίνησαν λίγο μετά τις 10 το πρωί όταν οι δύο άνδρες με τα μαύρα ρούχα μπήκαν σε μινιμάρκετ που βρίσκεται στη συμβολή των οδών Λευκωσίας και Βορείου Ηπείρου κοντά στην πλατεία Καραϊσκάκη και άρχισαν να πυροβολούν.

Εκεί, σύμφωνα με μαρτυρίες, ο ένας από τους δύο Κούρδους τουρκικής καταγωγής μπήκε για να αποφύγει τους διώκτες του, ενώ ο άλλος επιχείρησε να κρυφτεί σε φαρμακείο.

Η δολοφονική τους μανία συνεχίστηκε και στους δρόμους της Γλυφάδας, όπου ξεκίνησε ένα κυνηγητό ανάμεσα στους

δράστες και τα υποψήφια θύματα. Στις εικόνες φαίνεται το ένα από τα θύματα να τρέχει προς την οδό Τένεδου, ενώ από πίσω ακολουθεί ο Τούρκος που τον εκτελεί και φαίνεται να τρέχει με το όπλο παρατεταμένο και να πυροβολεί... Το θύμα σκοντάφτει και πέφτει, αλλά αμέσως σηκώνεται και αρχίζει πάλι να τρέχει. Ωστόσο, ο διώκτης του τον κυνηγά, τον πυροβολεί ξανά και τον σκοτώνει, όπως έχει καταγραφεί από κάμερες ασφαλείας.

Οι ερευνητές του ελληνικού FBI έχουν ήδη εντοπίσει τις ύποπτες κινήσεις περισσότερων ανδρών παρά τις μαρτυρίες που κάνουν λόγο ότι οι δράστες ήταν δύο μαυροφορεμένοι άνδρες. Άνδρες της ομάδας ΔΙΑΣ βρήκαν ένα μπουφάν και ένα όπλο πεταμένο στην οδό Τενέδου, ενώ λίγη ώρα μετά η άμεση ακινητοποίηση της ΕΛΑΣ έφερε αποτελέσματα και προσήχθησαν τρεις Τούρκοι κουρδικής καταγωγής, ενώ αναζητούνται και « φίλοι» τους που ίσως έχουν ανοικιάσει άλλο διαμέρισμα στην περιοχή. Από τις τρεις προσαγωγές οι δύο μετατράπηκαν σε συλλήψεις. Μάλιστα, σύμφωνα με αστυνομικές πηγές, ο ένας από αυτούς τους άνδρες πιθανόν να είναι και αυτός που άρχισε να πυροβολεί εντός του καταστήματος, το οποίο βρίσκεται κοντά στην Υποδιεύθυνση Ασφαλείας Νοτιοανατολικής Αττικής.

Τα στελέχη της ΔΑΟΕ εκτιμούν ότι η μία ομάδα αποτελούνταν από άτομα κουρδικής καταγωγής, που φέρεται να έχει χτυπηθεί από άλλη αντίπαλη εγκληματική οργάνωση με εκτελεστές τουρκικής καταγωγής.

Πώς έγινε το ξεκαθάρισμα λογαριασμών με τους δύο νεκρούς - Οι δύο μαυροφορεμένοι άνδρες άρχισαν να πυροβολούν, ενώ στη συνέχεια κυνηγούσαν τα θύματά τους στους δρόμους της πόλης

Η δασκάλα νηπιαγωγείου που φυγάδευσε μαθητές και οι συγκλονιστικές μαρτυρίες των περαστικών

Στα 200 μέτρα από το σημείο που εκτυλίχθηκαν σκηνές φαρμακείου υπάρχει ένα νηπιαγωγείο. Σύμφωνα με μαρτυρίες, τα παιδιά άκουσαν τους πυροβολισμούς και τρομοκρατήθηκαν. Μια από τις δασκάλες που ήταν μαζί με κάποια από τα παιδιά στο προαύλιο φέρεται να τους παρουσίασε με απόλυτη ψυχραιμία μια άλλη εκδοχή... πως ήταν ήχοι από χριστουγεννιάτικη γιορτή, για να τα καθησυχάσει. Μάλιστα, σύμφωνα με πληροφορίες, η δασκάλα πρόλαβε και τα πήρε από το προαύλιο και τα μετέφερε σε μια αίθουσα του κτηρίου, την οποία μάλιστα κλείδωσε για να τα προστατεύσει. Τα νέα για τους πυροβολισμούς και τους νεκρούς έγιναν γρήγορα γνωστά και οι γονείς έσπευσαν με τρόμο στο σχολικό συγκρότημα. Εκεί, από την πρώτη στιγμή έσπευσε και ο δήμαρχος της Γλυφάδας στο νηπιαγωγείο για να τους καθησυχάσει.

Μια γυναίκα που είδε τα πάντα να εκτυλίσσονται μπροστά της ανέφερε: «Εδώ παρακάτω είναι το σχολείο που πάνε τα παιδιά μου. Πυροβολούσαν τα πάντα. Δεν υπολογίζανε πού πέφτανε οι σφαίρες. Ρίχνανε δίπλα στα ταμεία. Είδαμε πολλά άτομα να κάνουν περιπολίες εδώ τριγύρω στην περιοχή. Ειδοποιήσαμε την Αστυνομία και αυτοί διαλύθηκαν όταν ήρθαν οι ΔΙΑΣ. Ο κόσμος που περνούσε στην περιοχή είχε άγιο», λέει γυναίκα που μένει στην περιοχή.

«Δεν μπορούσα να κουνηθώ, ένιωσα ένα μούδιασμα όταν κατάλαβα ότι πυροβολούν. Ήταν κάτι το τρομακτικό, άκουσα πάνω από 10 πυροβολισμούς, δεν νομίζω πως τους ένοιωζαν κατά πού έπεφταν οι σφαίρες». Ο ΚΓ έχει κατάστημα ακριβώς δίπλα από το σημείο όπου έπεσαν νεκροί δύο Τούρκοι υπήκοοι μετά τη δολοφονική ενέδρα.

ΕΡΕΥΝΑ ΤΗΣ «POLITICAL» ΣΤΑ ΣΤΕΚΙΑ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

Ποια είναι τα καλὰ πόστα και πόσα βγάζουν τα μεγάλα «αφεντικά» από τους μικρούς επαίτες

Ξημέρωσε, ώρα για δουλειά...

Οι μικροί τζαμοκαθαριστές πετάγονται ξαφνικά στον δρόμο τρομοκρατώντας τους οδηγούς

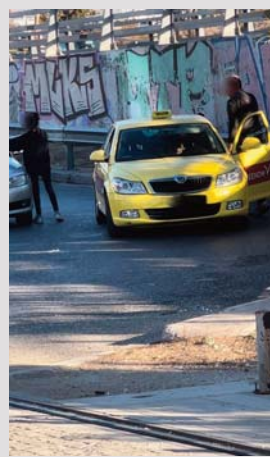
Βάζουν μικρά παιδιά μέσα στο κρύο να κλαίει για να αποκομίσουν κέρδη. Στήνονται μπροστά από δημόσιες υπηρεσίες, σουπερμάρκετ ή μπροστά από ATM ανάληψης χρημάτων και ωθούν τα μικρά ανήλικα παιδιά να «ζητιανεύουν» για ένα ευρώ. Τα πιο επικίνδυνα περιστατικά όμως είναι όταν αυτές οι συμμορίες Ρομά υποχρεώνουν μικρά παιδιά να κινούνται ανάμεσα σε κινούμενα οχήματα για να σταματούν οδηγούς και να τους καθαρίσουν τα τζάμια.

του Νίκου Τσιρίπουινιάκη

Στις αποκλειστικές φωτογραφίες βλέπετε δυο ανήλικα παιδιά να κινούνται ανάμεσα στα οχήματα σε φανάρι στην περιοχή του Νέου Φαλήρου. Ένας οδηγός ταξί φρενάρει απότομα και προλαβαίνει στο... τσακ να πατήσει το μικρό παιδί που πετάχτηκε μπροστά του. Λίγα μέτρα πιο πέρα από τη στάση του τραμ πολίτες εξοργισμένοι αρχίζουν να φωνάζουν στους ενθλιμμένους που «εποπτεύουν» τα παιδιά να ζητιανεύουν βάζοντας σε κίνδυνο τη ζωή τους.

«Είδαμε τον οδηγό έντρομο να βγαίνει και να φωνάζει στα παιδάκια που πετάχτηκαν ξαφνικά μπροστά του. φωνάξαμε και μόλις κατάλαβαν ότι καλέσαμε το 100, αποχώρησαν βρίζοντας και κάνοντας χειρονομίες. Δείτε τη φωτογραφία που οι ανήλικοι "συνοδεύονται" από μεγαλύτερους καθώς φεύγουν. Τους ακολούθησα και μπροστά από τον ηλεκτρικό σταθμό του Νέου Φαλήρου, τους περίμεναν μέσα σε ένα αυτοκίνητο δυο ενήλικοι άνδρες. Φόρτωσαν τα παιδιά και έφυγαν. Αυτά δεν τα ξέρει η αστυνομία», διερωτάται άνθρωπος που έχει δει τέτοια περιστατικά.

Οδηγός ταξί φωνάζει στα παιδιά που πετάχτηκαν ξαφνικά μπροστά του για να του καθαρίσουν με το ζόρι τα τζάμια

«Θες δεν θες, θα σου πλύνω το παρμπρίζ»

Αυτές οι «κυρίες μοίραζαν»... τα παιδιά σε πόστα. Μόλις μας είδαν εξαφανίστηκαν τρέχοντας

«Προσπάθησαν να μου επιτεθούν»

«Το πιο δύσκολο επάγγελμα που τους διδάσκουν είναι το καθάρισμα τζαμιών σε φανάρια με κίνδυνο να βρεθούν κάτω από τις ρόδες κάποιου διερχόμενου αυτοκινήτου», λέει ο Κυριάκος Αναφιώτης που είναι οδηγός ταξί και πριν λίγες ημέρες παραλίγο να πατήσει με το ταξί του δυο μικρά παιδιά. «Ήμουν στο φανάρι του Νέου Φαλήρου και τα δυο παιδάκια έβρεχαν τα τζάμια αυτοκινήτων προκειμένου να αναγκάσουν τους οδηγούς να σταματήσουν και να τους δώσουν χρήματα. Βίωσα μια πολύ δύσκολη κατάσταση. Το φανάρι άναψε πράσινο και ξεκίνησα να φύγω, ξαφνικά από τα διπλανά αυτοκίνη-

τα πετάχτηκε μπροστά στο ταξί μου ένα ξυπόλυτο κοριτσάκι. Ευτυχώς πρόλαβα και πάτησα το φρένο. Ακόμα τρέμω. Πετάχτηκε ξαφνικά μπροστά μου ενώ ήμουν εν κινήσει. Κατέβηκα και άρχισα να φωνάζω από τον τρόπο που ένιωσα. Τότε πετάχτηκαν από τους θάμνους δυο ενήλικες και προσπάθησαν να μου επιτεθούν. Μπήκα μέσα στο ταξί και έφυγα».

Στις φωτογραφίες που βλέπετε είναι οι στιγμές τρόμου που ένιωσε ο οδηγός ταξί όταν τα δυο ανήλικα πετάχτηκαν ξαφνικά μπροστά του.

«Οι δυο ενήλικοι που ήταν κρυμμένοι πίσω από τους θάμνους προσπάθησαν να μου επιτεθούν αλλά μπήκα μέσα στο ταξί μου και έφυγα».

Εικόνες που σοκάρουν: Μωρά να κλαίει σχεδόν γυμνά μέσα στο κρύο για να συγκινούν τους... πελάτες αγκαλιά στη μάνα τους που ζητιανεύει, παιδιά να πετάγονται μπροστά από αυτοκίνητα για να καθαρίσουν τζάμια

Στα σουπερμάρκετ, τις εκκλησίες και τις δημόσιες υπηρεσίες

Μπροστά από τα γραφεία της ΕΥΔΑΠ στον Πειραιά μια συγκεκριμένη γυναίκα εμφανίζεται καθημερινά με ένα μωρό στην αγκαλιά ελαφρώς ντυμένο και μόνιμα κλαίει.

«Έχουμε φωνάξει την αστυνομία δεκάδες φορές. Έχει ένα μωρό στην αγκαλιά της το οποίο κλαίει συνεχώς. Τις προηγούμενες ημέρες που έκανε κρύο το είχε μόνο με ένα κοντομάνικο μπλουζάκι και είχε γίνει μοβ από το κρύο. Πήραμε το 100 και μόλις εμφανίστηκε το περιπολικό το έσκασε μέσα από την αγορά», τονίζει.

Μια από τις υπαλλήλους φύλαξης στο κτήριο της ΕΥΔΑΠ, έχει προσπαθήσει να βοηθήσει τη γυναίκα αυτή αλλά δεν δέχεται τίποτε άλλο εκτός από χρήματα. «Της έδωσα ρούχα και φαγητό και τα άφησε εκεί μπροστά στην είσοδο. Έρχονται πολίτες και όταν βλέπουν το μωρό να κλαίει θυμώνουν και της κάνουν παρατηρήσεις. Εγώ το μωρό λυπάμαι που το ταλαιπωρεί και το εκμεταλλεύεται χειμώνα καλοκαίρι», λέει η υπάλληλος της ΕΥΔΑΠ.

Υπάρχουν στέκια που είναι μοιρασμένα. Το στασίδι με το μωρό μπροστά από το σουπερμάρκετ για εννέα ώρες έχει πέραση και η μάνα γεμίζει το τάπερ με τα ευρώ πολλές φορές. «Την είδα να μετράει τα χρήματα, στεκόταν δίπλα από τα τρία παιδιά που είχε βάλει να ζητιανεύουν στις πόρτες. Εκείνη καθόταν μπροστά από το περίπτερο. Έδωσε στο μεγαλύτερο ένα από τα τρία σακουλάκια με χρήματα και του είπε: "Είναι 350, να μη λείψει ούτε ευρώ". Είδα το παιδί να φεύγει. Λίγο πιο πέρα ήταν ένα βενζινάδικο, έδωσε τα ψιλά και πήρε χαρτονομίσματα».

Παίρνει τα παιδιά και τους μοιράζει... στασιδία

Μπροστά από σουπερμάρκετ στο κέντρο του Πειραιά μια άλλη γυναίκα έχει πιάσει στασιδί και ζητιανεύει από τους πολίτες που μπαινοβγαίνουν σε ένα από τα πιο κεντρικά σουπερμάρκετ του Πειραιά. «Έχει τρία ή τέσσερα παιδιά κάθε φορά που έρχεται και τους μοιράζει θέσεις. Το πιο μικρό από τα παιδιά το κρατάει στην αγκαλιά της με το ένα χέρι και με το άλλο απλωμένο ζητάει ελεημοσύνη. Το μεγαλύτερο από τα παιδιά, περίπου πέντε ετών, το τοποθετεί ακριβώς μπροστά από την είσοδο να ζητιανεύει από τους πολίτες. Μάλιστα, κάποιες φορές κοντά στο σουπερμάρκετ ζητιανεύουν και άστεγοι. Όταν τους αντιλαμβάνεται η "μητέρα", βάζει τα παιδιά να τον ενοχλούν ή να του επιτίθενται προκειμένου να τον διώξουν από το σημείο».

Τρία σακουλάκια από 300 έως 350 ευρώ την ημέρα. Καθαρίζει τουλάχιστον 1.000 ευρώ και από τα τρία παιδιά μαζί... Αυτή η σκηνή όπως λένε οι υπάλληλοι επαναλαμβάνεται καθημερινά. Όσες φορές κι αν έχει κληθεί η αστυνομία, όσες φορές κι αν τους έχουν διώξει, η συγκεκριμένη γυναίκα επανέρχεται.

Ένας από τους υπαλλήλους του σουπερμάρκετ μιλά στην «Political»: «Υπάρχουν πελάτες που έχουν καλέσει την αστυνομία. Κρατάει το μωρό παιδί μέσα στο κρύο αγκαλιά και βάζει δυο τρία άλλα μεγαλύτερα να ζητάνε χρήματα από τους πελάτες. Τους δίνουμε τρόφιμα και άλλα είδη αλλά πλέον το σταματήσαμε γιατί τα βρίσκαμε λίγα μέτρα πιο πέρα πεταμένα. Τους βάζουν μόνο να ζητιανεύουν για χρήματα και όπως καταλαβαίνετε τα παιδιά τα δίνουν σε άλλους».

Το ενοίκιο για μια καλή θέση

Μπροστά από τις εκκλησίες ημέρες μεγάλων εορτών. Στις δημόσιες υπηρεσίες ΕΥΔΑΠ και ΔΕΗ τις πρώτες ημέρες του μήνα όπου γίνονται πληρωμές, στα σουπερμάρκετ και σε λαϊκές αγορές. Το κάθε σημείο από αυτά έχει στάνταρ «ενοίκιο». Στις εκκλησίες, οι οικογένειες που πιάνουν τη θέση μπορούν να πληρώσουν στον αρχηγό των ομάδων από 70 έως 150 ευρώ την ημέρα. Στις δημόσιες υπηρεσίες από 50 έως 100 ευρώ την ημέρα, ενώ σφαγή μεταξύ οικογενειών γίνεται για κεντρικά μεγάλα σουπερμάρκετ όπου το ενοίκιο για τους επαγγελματίες επαίτες φτάνει και τα 200 ευρώ την ημέρα.

«Πριν από τρία χρόνια σε σουπερμάρκετ στο Κερατσίνι μια οικογένεια Ρομά (παπούς, γιαγιά, τρία ανήλικα και η μητέρα)

Παιδιά στοιβαγμένα στο πορτπαγκάζ πάνε στο μεροκάματο. Ίδια εικόνα με διαφορετικά παιδιά. Ο οδηγός κάνει διπλοβάρδιες...

ήταν εκεί καθημερινά από τις 9 το πρωί. Όταν το ανήλικο κοριτσάκι της οικογένειας βρήκε τραγικό θάνατο από σιδερένια καγκελόπορτα λίγα μέτρα πιο πέρα από το σουπερμάρκετ, το στέκι εγκαταλείφθηκε από τους Ρομά. Τότε, μας είχαν πει ότι η οικογένεια έδινε 150 ευρώ την ημέρα στους αρχηγούς της φυλής», λέει υπάλληλος του σουπερμάρκετ στο Κερατσίνι.

Η παραβατικότητα των Ρομά έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια σε ανησυχητικό βαθμό και παρά τις προσπάθειες της ΕΛΑΣ με εφόδους σε καταυλισμούς και πρόχειρους και μεταφερόμενους οικισμούς ο δείκτης εγκληματικότητας δεν πέφτει. Μόνο το τελευταίο διάστημα οι ανακοινώσεις της ΕΛΑΣ για εξιχνιάσεις υποθέσεων και συλλήψεις ξεπέρασαν τις εκατό. Μιλάμε για μια αυξανόμενη, πολυεπίπεδη εγκληματικότητα.

Κι άλλη προθεσμία ο Μώραλης στην υπόθεση της εγκληματικής οργάνωσης οπαδών

Νέα προθεσμία για την ερχόμενη Παρασκευή 13 Δεκεμβρίου, προκειμένου να προετοιμάσει την απολογία στην υπόθεση της εγκληματικής οργάνωσης οπαδών με σκοπό την πρόκληση επεισοδίων σε αθλητικούς χώρους, έλαβε από τον ανακριτή Παν. Τζιούβα ο δήμαρχος Πειραιά και αντιπρόεδρος της ΠΑΕ Ολυμπιακός Ιωάννης Μώραλης.

Ο κ. Μώραλης μαζί με τον πρόεδρο της ΠΑΕ Ολυμπιακός Βαγγέλη Μαρινάκη και άλλους τρεις αντιπρόεδρους της πειραιϊκής ομάδας, Μιχάλη Κουντούρη, Δημήτρη Αγραφιώτη και Κώστα Καραπαπά, έχει βρεθεί στη θέση του κατηγορουμένου αντιμετωπίζοντας δύο πλημμεληματικές πράξεις, οι οποίες αφορούν υποστήριξη και χρηματοδότηση εγκληματικής οργάνωσης και υποκίνηση αθλητικής βίας. Η απολογία του είχε προγραμματιστεί να ληφθεί σήμερα, όμως ο κ. Μώραλης διά του συνηγόρου του ζήτησε νέα προθεσμία και τελικά θα βρεθεί στο γραφείο του 9ου τακτικού ανακριτή την Παρασκευή. Η έρευνα που έχει οδηγήσει στην απαγγελία κατηγοριών στον πρόεδρο και σε μέλη της διοίκησης του Ολυμπιακού ξεκίνησε μετά τα αιματηρά επεισόδια στο κλειστό γήπεδο του Ρέντη που είχαν ως αποτέλεσμα τον θανάσιμο τραυματισμό του αστυνομικού Γιώργου Λυγγερίδη, ενώ συνολικά στην υπόθεση εμπλέκονται περισσότερα από 160 πρόσωπα.

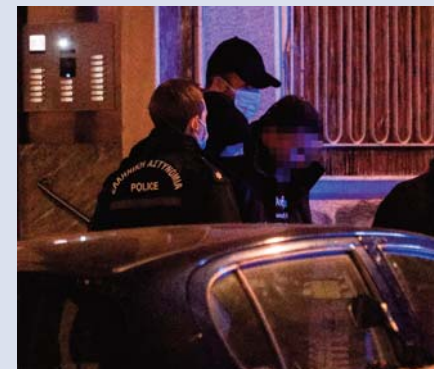
ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΣΤΟΥΣ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΟΥΣ

Με τη βοήθεια ειδικών τα παιδιά έμαθαν για τον φόνο της μάνας από τον πατέρα τους

Μετανιωμένος δηλώνει ο καθ' ομολογίαν δράστης των Αμπελόκηπων που βρίσκεται σε πολύ άσχημη ψυχολογική κατάσταση, κλαίει όλη την ημέρα, ζητά να μάθει τι κάνουν τα παιδιά του και πού βρίσκονται, δηλώνει συντετριμμένος και εύχεται να μπορούσε να γυρίσει τον χρόνο πίσω.

Σήμερα θα βρεθεί ενώπιον του ανακριτή και αναμένεται να μιλήσει για έγκλημα πάθους και να υποστηρίξει πως θόλωσε όταν εκείνη του είπε ότι θα τον εγκατέλειπε παίρνοντας μαζί της τον έναν από τους δύο γιους τους. Τα δύο παιδιά του ζευγαριού, τα οποία προσπάθησε να τα παραπλανήσει σκηνοθετώντας τη φυγή της μητέρας τους στο εξωτερικό, βρίσκονται, ασφαλή, σε συγγενικό σπίτι και με τη βοήθεια ειδικών επιστημόνων τούς αποκαλύφθηκε όλη η αλήθεια.

Επί μία βδομάδα ο 39χρονος έπαιζε θέατρο στους συγγενείς και τα παιδιά του κρύβοντας το άψυχο κορμί της 32χρονης στο πατάρι του διαμερίσματος. Στενή φίλη του θύματος είπε στο protothema.gr πως καλούσε συνεχώς και έστελνε μηνύματα στην 32χρονη χωρίς να λάβει απάντηση: «Την

έψαχνα όλες αυτές τις ημέρες στο κινητό της αλλά δεν μπορούσα να τη βρω. Της έστελνα μηνύματα, την έπαιρνα τηλέφωνα αλλά τίποτα. Είχα ανησυχήσει γιατί μιλούσαμε σχεδόν καθημερινά. Ήξερα ότι ήταν αγαπημένοι, δεν μου είχε πει ποτέ ότι είναι στα χωρίσματα. Ούτε έδιναν δικαιώματα. Αν ζήλευε ο άνδρας της δεν το γνώριζα, αλλά είχα καταλάβει πως ήταν ήρεμος και ήσυχος άνθρωπος. Ένας κανονικός σύζυγος. Όταν κλείνει μια πόρτα, βέβαια, κανείς δεν ξέρει τι γίνεται», ανέφερε.

Νέα στοιχεία έβγαλαν από τη φυλακή τη δικηγόρο στο όχημα της οποίας είχε εντοπιστεί κοκαΐνη

Αποφυλακίστηκε με διάταξη του ανακριτή η 29χρονη δικηγόρος, η οποία είχε συλληφθεί πριν από τέσσερις μήνες στο κέντρο της Αθήνας για κατοχή και μεταφορά κοκαΐνης. Μέσα στο αυτοκίνητό της τοποθετημένα σε μία κρύπτη είχαν βρεθεί 40 νάιλον σακουλάκια που περιείχαν συνολικά 33,8 γραμμάρια ναρκωτικής ουσίας. Η νεαρή δικηγόρος Αθηνών από την πρώτη στιγμή επέμενε στην αθωότητά της και έκανε λόγο για σκευωρία, ενώ είχε κατονομάσει συγκεκριμένο πρόσωπο που ήθελε να την εκδικηθεί για προσωπικούς λόγους. Τότε οι ισχυρισμοί της δεν είχαν γίνει πιστευτοί και είχε κριθεί προσωρινά κρατούμενη. Πρόσφατα, στα χέρια του ανακριτή έφτασαν τα αποτελέσματα των εγκληματολογικών υπηρεσιών της ΕΛΑΣ που έδειξαν ότι στα σακουλάκια με την κοκαΐνη δεν εντοπίστηκαν δακτυλικά αποτυπώματα της 29χρονης, ούτε ανευρέθηκε DNA. Έτσι, ο 5ος τακτικός ανακριτής Ναρκωτικών αποφάσισε η κατηγορούμενη να αφαιρεθεί ελεύθερη.

Λία Κοντοπούλου

Υπάρχουν στοιχεία που δένουν... χειροπόδαρα τον αστυνομικό της Βουλής - Τι λέει η εκπρόσωπος της ΕΛΑΣ

Μορφή χιονοστιβάδας παίρνει η υπόθεση με τον αστυνομικό της Βουλής ο οποίος φέρεται να κακοποιούσε σεξουαλικά τα παιδιά και τη σύζυγό του, επίσης αστυνομικό. Οι εξελίξεις είναι ραγδαίες, ενώ τις επόμενες μέρες αναμένεται να γίνει γνωστό αν θα βρεθεί και η ίδια υπόλογη απέναντι στις Αρχές.

Σύμφωνα με πληροφορίες, τα ιατροδικαστικά ευρήματα σε τουλάχιστον ένα από τα τρία κοριτσάκια του ζευγαριού επιβεβαιώνουν τους ισχυρισμούς περί σεξουαλικής κακοποίησης. «Υπάρχουν στοιχεία στη δικογραφία ώστε εισαγγελέας και ανακριτής να έχουν εικόνα τού τι συνέβαινε τελικά σε αυτό το σπίτι και τι έχει συμβεί σε βάρος όλων των θυμάτων. (...) Έχουν στοιχεία στα χέρια τους με τα οποία μπορούν να δικαιολογήσουν την ποινική δίωξη εις βάρος του 45χρονου», ανέφερε χαρακτηριστικά η κυρία Δημογλίδου.

Σε ό,τι αφορά τις καταγγελλόμενες βιντεοσκοπήσεις, ανέφερε πως «αυτό προσπαθούν οι αστυνομικοί να διαπιστώσουν», προσθέτοντας ότι «δεν είναι εύκολη διαδικα-

Η εκπρόσωπος της ΕΛΑΣ Κωνσταντία Δημογλίδου

σία. Θα πρέπει να εισέλθουν ενδότερα, να δουν αν κάποιος προσπάθησε να διαγράψει υλικό», κάτι το οποίο, όπως εξήγησε, αν έχει συμβεί, θα μπορούσαν να ανακτήσουν. Επίσης, ανέφερε πως «δεν αποκλείεται να κληθούν άτομα από το συγγενικό περιβάλλον, καθώς έχει καταγγεληθεί και γραφτεί

ευρέως ότι υπάρχουν άτομα που προσπαθούσαν να κάνουν ανώνυμη καταγγελία, καθώς και ότι κάποια άτομα είχαν διαπιστώσει πως τα παιδιά και η σύζυγος κακοποι-

ούνταν τουλάχιστον σωματικά». Η 35χρονη σύζυγος του κατηγορούμενου, μιλώντας σε τηλεοπτική εκπομπή και ερωτηθείσα γιατί δεν κατήγγειλε τίποτε απ' όσα συνέβαιναν, είπε: «Μου έλεγε ότι έχει γνωριμίες στην αστυνομία, ότι ήταν το δεξί χέρι των πιο ισχυρών, πήγαινε από τον έναν ισχυρό στον άλλον και λόγω των πολιτικών του διασυνδέσεων δεν πίστευα ότι η αστυνομία θα με προστατεύει. Γιατί και στο παρελθόν όταν εκείνος χτυπούσε συναδέλφους, μέχρι και τον διοικητή του, δεν είχε καμία επίπτωση, δεν του έκαναν τίποτα».

«Κάποια στιγμή αποπειράθηκα να αυτοκτονήσω, αυτός ήταν για εμένα ο μόνος δρόμος», λέει η 35χρονη και συνεχίζει: «Όμως δεν το έκανα όχι γιατί με νοιάζει η ζωή μου, αλλά για τα παιδιά μου. Δεν ήθελα να βρεθούν στον απόλυτο έλεγχο του πατέρα τους που τα κακοποιούσε. Μου έλεγε διαρκώς ότι θα με βγάλει τρελή, ότι ακόμα κι αν τον καταδώσω, δεν θα με πιστέψει κανένας, με απειλούσε ότι θα με σκοτώσει και θεωρώ πως ήταν ικανός να το κάνει. Όλοι γνώριζαν ότι χτυπούσε και εμένα και τα παιδιά μας, αλλά κανένας δεν αντιδρούσε γιατί όλοι τον φοβούνταν».

«Μιλάμε ανοιχτά και σπάμε τα ταμπού», ήταν το κεντρικό μήνυμα του περιφερειάρχη Αττικής Νίκου Χαρδαλιά, ο οποίος παρουσίασε σε κεντρικό ξενοδοχείο της Αθήνας την καμπάνια ενημέρωσης και τη νέα σειρά προληπτικών δράσεων που ξεκινάει για την ενίσχυση της ψυχικής υγείας των πολιτών με τίτλο «Ψυχή μου».

Η έμφαση δίνεται και στην αντιμετώπιση και την ευαισθητοποίηση έναντι του φαινομένου της κατάθλιψης, με το πρόγραμμα να υλοποιείται με τη συνδρομή του «Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας Αττικής - Social Network Αττική» και τους πόρους του ΕΚΤ+ του Προγράμματος «ΑΤΤΙΚΗ» 2021 - 2027.

Απευθύνοντας ένα μήνυμα γεμάτο ελπίδα και αποφασιστικότητα, ο κ. Χαρδαλιάς τόνισε τη σημασία της ευαισθητοποίησης γύρω από το φαινόμενο της κατάθλιψης που, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, αποτελεί τη συχνότερη ψυχική διαταραχή παγκοσμίως: «Η Περιφέρεια Αττικής επενδύει με συνέπεια και υπευθυνότητα σε πρωτοβουλίες που εξασφαλίζουν ένα καλύτερο μέλλον για την κοινωνία μας. Δεν πρόκειται να μείνουμε παρατηρητές και ουραγοί σε οποιοδήποτε πρόβλημα, θα είμαστε στα πάντα πρωταγωνιστές και αρωγοί: ιδίως όσον αφορά τα ζητήματα που άπτονται της ψυχικής υγείας. Βγαίνουμε από τον μοναχικό κόσμο της κατάθλιψης. Μιλάμε. Ζητάμε βοήθεια. Διώχνουμε τη θλίψη, τον φόβο, την απογοήτευση. Αφήνουμε πίσω μας τη σκοτεινή περίοδο της κατάθλιψης και κοιτάμε ξανά τη ζωή με ελπίδα. Στέλνουμε το μήνυμα προς τους συμπολίτες μας που βρίσκονται εγκλωβισμένοι στα τείχη που υψώνει γύρω τους η κατάθλιψη πως δεν είστε μόνοι. Η κατάθλιψη μπορεί να αντιμε-

ΝΙΚΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ

«Διώχνουμε την κατάθλιψη, κοιτάμε ξανά τη ζωή με ελπίδα»

Το μήνυμα του περιφερειάρχη Αττικής στην παρουσίαση της καμπάνιας δράσεων για την ενίσχυση της ψυχικής υγείας των πολιτών με τίτλο «Ψυχή μου»

τωπιστεί - πάντα με την κατάλληλη υποστήριξη και φροντίδα».

Στάθηκε ακόμη και στην αυξητική τάση που καταγράφει η κατάθλιψη και στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια, κάτι που οφείλεται μεταξύ άλλων στην οικονομική και εν συνεχεία υγειονομική κρίση που βίωσε η χώρα. «Οι πρωτόγνωρες καταστάσεις που ζήσαμε την περίοδο της πανδημίας, σε έναν κόσμο αβεβαιότητας και περιορισμών, αντιμετώπιζομε με κρίση όχι μόνο

υγειονομική αλλά και κοινωνικοοικονομική, κλόνισαν την ψυχική υγεία πολλών συμπολιτών μας. Θέλουμε να σταθούμε αρωγοί και πολίτες να βοηθήσουν σε όσους αντιμετωπίζουν τέτοιες μορφές δυσκολίες», σημείωσε.

Οι τρεις άξονες του σχεδίου

Η πρωτοβουλία της Περιφέρειας Αττικής για την ψυχική υγεία είναι μια πολυεπίπεδη προσπάθεια που στοχεύει στην ενημέρωση, την επιμόρ-

φωση και την άμεση υποστήριξη των πολιτών. Οι βασικοί άξονες του σχεδίου είναι τρεις:

1. Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού.
2. Επιμόρφωση στελεχών κοινωνικών δομών.
3. Διοργάνωση ενημερωτικών ημερίδων σε επτά δήμους.

Σημειώνεται πως η δράση περιλαμβάνει τη διοργάνωση ενημερωτικών ημερίδων σε συνεργασία με τους Δήμους Αθήνας, Μεγαρέων, Λαυρίου, Περιστερίου, Αγίας Παρασκευής, Γλυφάδας και Πειραιά. Οι δήμοι επιλέχθηκαν με βάση κριτήρια όπως η μέση πληθυσμιακή συγκέντρωση, τα ποσοστά ανεργίας, ο αριθμός ωφελούμενων ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος και ο αριθμός ωφελούμενων δομών ψυχικής στήριξης. Στις ημερίδες που θα ακολουθήσουν, ειδικοί επιστήμονες θα μιλήσουν για την κατάθλιψη και τους τρόπους διαχείρισής της, ενώ άνθρωποι που την έχουν βιώσει θα μοιραστούν τις προσωπικές τους ιστορίες, ενισχύοντας την ανοιχτή συζήτηση και την κατανόηση γύρω από τη διαταραχή.

Με την πρωτοβουλία αυτή, ανέφερε ο κ. Χαρδαλιάς, «επιχειρούμε να δώσουμε απαντήσεις και λύσεις. Εστιάζουμε στην πρόληψη, τη στήριξη και την ενδυνάμωση. Στόχος μας είναι να καταρρίψουμε τα στερεότυπα, να αντιμετωπίσουμε το κοινωνικό στίγμα και να δώσουμε στους συμπολίτες μας τα εργαλεία που χρειάζονται για να αντιμετωπίσουν την κατάθλιψη και να ξαναδοούν τη ζωή με αισιοδοξία».

Ξυλοκόπησε σύζυγο και κόρη και απαιτούσε να φύγουν από το σπίτι - Καταδικάστηκε σε 22 μήνες φυλάκισης

Συνολική ποινή φυλάκισης 22 μηνών επέβαλε το Αυτόφωρο Μονομελές Πλημμελειοδικείο σε έναν άντρα που ξυλοκόπησε την κόρη του και τη σύζυγό του, την περασμένη Κυριακή, μέσα στο σπίτι τους στη Θεσσαλονίκη.

Ο κατηγορούμενος κρίθηκε ένοχος για ενδοοικογενειακή σωματική βλάβη κατά συρροή και ενδοοικογενειακή απειλή κατά συρροή, ενώ το δικαστήριο αποφάσισε να μετατρέψει την ποινή του προς δέκα ευρώ ημερησίως. Επιπλέον, αποφασίστηκε η έφεσή του να έχει αναστέλλουσα δύναμη στην εκτέλεση της ποινής, υπό τους όρους να μην επικοινωνήσει ξανά με τις δύο παθούσες και να μετοικήσει από την οικογενειακή τους εστία.

Σύμφωνα με την κατάθεση της κόρης του κατηγορουμένου, όλα έγιναν τις απογευματινές ώρες της Κυριακής μέσα στο σπίτι που ζει η οικογένεια στη Θεσσαλονίκη, μετά από έναν ακόμα έντονο καβγά. «Επέστρεψα

στο σπίτι και άκουσα φωνές, είδα τον πατέρα μου να χτυπάει τις πόρτες, ήθελε να μας διώξει από το σπίτι. Μετά χτύπησε τη μητέρα μου στο κεφάλι με τα χέρια του και όταν μπήκα εγώ στη μέση για να την προστατεύσω, με άρπαξε από τα μαλλιά και με πέταξε στο πάτωμα», κατέθεσε η παθούσα. Όπως είπε στη συνέχεια, αυτή δεν ήταν η πρώτη φορά που σημειώθηκε ανάλογο επεισόδιο, καθώς ο κατηγορούμενος έχει συνεχώς βίαιη συμπεριφορά απέναντί τους.

«Κάλεσα στην Άμεση Δράση και μπροστά στους αστυνομικούς μάς απειλούσε ότι θα μας κάνει κακό. Έχει μόνιμα επιθετική συμπεριφορά, ζητούσε επίμονα να φύγουμε όλοι από το σπίτι. Ζούμε υπό καθεστώς φόβου», συμπλήρωσε. Στην απολογία του ο κατηγορούμενος παραδέχτηκε όλες τις πράξεις του και υποστήριξε πως θα αλλάξει συμπεριφορά από εδώ και πέρα.

«Είναι ακριβώς όπως τα είπε η κόρη μου. Δεν μου αρέσει αυτή η συμπεριφορά μου», είπε.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Γιατί έρχεται ο Δημήτρης Τσιόδρας στη Θεσσαλονίκη;

Το ερχόμενο Σάββατο, ο ευρωβουλευτής της ΝΔ Δημήτρης Τσιόδρας θα πραγματοποιήσει την πρώτη του μεγάλη ανοιχτή εκδήλωση στη Θεσσαλονίκη στο Ολύμπιον στην αίθουσα «Π. Ζάννας», στις 10.30. «Thessaloniki Inno-Tech 2024. Η καινοτομία στην Ελλάδα και στην Ευρώπη: από τις ιδέες στην πράξη» είναι ο τίτλος της. Η εκδήλωση γίνεται μάλιστα σε συνεργασία με την Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας και το ThessIntec.

Ποιοι συνόδεψαν τον Ανδρουλάκη

Μαζί με τον πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ στο μετρό Θεσσαλονίκης ήταν η εορτάζουσα Άννα Διαμαντοπούλου, οι επικεφαλής του Τομέα Υποδομών Τάσος Νικολαΐδης και Δημήτρης Σαρηνγιάννης και το μέλος του συντονιστικού κέντρου Θανάσης Γλαβίνας. Από τα τοπικά στελέχη διακρίναμε τους Ευρ. Ελευθεριάδη, Νίκο Ξυλούρη, Γ. Κουανίδη, Β. Παπαγεωργίου, Π. Καρασαββίδη και Γ. Τσολάκη.

Η βόλτα και το μήνυμα για «δημόσιο έλεγχο»

Παρά το γεγονός ότι όσοι σχεδίασαν το πρόγραμμα Ανδρουλάκη στο μετρό δεν είχαν βόλτα με τον συρμό, τελικά δεν θα μπορούσε να μην μπει μέσα. Έτσι, ενώ βρισκόταν στο επίπεδο με τα αρχαία, αντί να επιλέξει την άνοδο τελικά κινήθηκε προς την αποβάθρα. Κινήθηκε από τη Βενιζέλου στον σταθμό Αγ. Σοφίας, όπου είδε και τις εκεί αρχαιότητες ενώ συνομιλήσε και με κόσμο. Από τις δηλώσεις του κρατήσαμε το μήνυμά του να παραμείνουν τόσο το μετρό όσο και ο ΟΑΣΘ υπό δημόσιο χαρακτήρα.

Κλείνει το προσωπικό του προφίλ στο FB ο Τζιτζικώστας

Απενεργοποιεί το προσωπικό του προφίλ στο Facebook ο Απόστολος Τζιτζικώστας. Την ανακοίνωση έκανε ο ίδιος μέσω Facebook επισημαίνοντας πως ο λογαριασμός θα κλείσει την Παρασκευή 13 Δεκεμβρίου, ενώ θα διατηρήσει την προσωπική σελίδα του. Βέβαια τη δραστηριότητα του κ. Τζιτζικώστα μπορούμε να την παρακολουθούμε και μέσα από το Instagram.

Παρεμβάσεις-έκπληξη

Στην παρουσίαση του βιβλίου τους στην Αθήνα οι Χ. Τσιόκας και Αντ. Κοτσακάς είχαν την παρέμβαση του Αλέξη Τσίπρα. Στη Θεσσαλονίκη αναμένονται παρεμβάσεις υψηλόβαθμων στελεχών μέσω μηνυμάτων. Τα ονόματα παραμένουν κρυφά μπροστά στον μεγάλο στόχο που είναι η συμμαχία προοδευτικών δυνάμεων από όλο το τόξο και από τα κάτω προς τα πάνω. Υπενθυμίζεται ότι η εκδήλωση θα γίνει την Πέμπτη 19 Δεκεμβρίου στο δημαρχείο της πόλης.

Πάει για ευθεία σύγκρουση η Βούλα Πατουλίδου;

Την προσεχή Κυριακή θα πέσει η αυλαία της εκλογής της νέας περιφερειάρχου Κεντρικής Μακεδονίας στη θέση που αφήνει ο Απόστολος Τζιτζικώστας αναλαμβάνοντας καθήκοντα επιτρόπου στην ΕΕ. Η πρόταση του απερχόμενου περιφερειάρχη για να τον διαδεχθεί η Νανά Ανδονά έφερε σε πορεία ευθείας σύγκρουσης τη Βούλα Πατουλίδου, η οποία με σαφείς, πια, δηλώσεις της υπογραμμίζει σε όλους τους τόνους ότι δεν πρόκειται να αποσυρθεί την υποψηφιότητά της.

Με τη γραμμή Ανδονά η «Αθηνηεγγύη»

Η Βούλα σε συνεντεύξεις και δηλώσεις της επαναλάμβανε ότι ο κ. Τζιτζικώστας της είχε δώσει την υπόσχεση ότι εκείνη θα τον διαδεχόταν, κάτι που όμως δεν επιβεβαιώνεται από το περιβάλλον του νυν επιτρόπου. Η συντριπτική πλειονότητα της παράταξης «Αθηνηεγγύη» προτίθεται να υιοθετήσει την πρόταση Τζιτζικώστα για να τον διαδεχθεί η Νανά Ανδονά, μολοντί η Βούλα Πατουλίδου έχει δηλώσει ότι δεν πρόκειται να παραιτηθεί από την υποψηφιότητά της. Πάντως, οι φήμες περί μετακίνησης της Βούλας Πατουλίδου προς το ΠΑΣΟΚ δεν επιβεβαιώνονται. Οψόμεθα...

Ποιος θα είναι αναπληρωτής περιφερειάρχης

Η Νανά Ανδονά πάντως, ως εκτελούσα χρέη περιφερειάρχου μετά την παραίτηση Τζιτζικώστα, σταμάτησε τις επαφές της στις περιφερειακές ενότητες. Εφόσον τελικώς εκλεγεί θεωρείται δεδομένο ότι θα κρατήσει και το χαρτοφυλάκιο των οικονομικών με κάποιον τρόπο, αλλά ερώτημα παραμένει ποιος θα είναι ο αναπληρωτής περιφερειάρχης από τη στιγμή που τη θέση αυτή δεν αποδέχθηκε η Βούλα Πατουλίδου, αν και της προτάθηκε από τον κ. Τζιτζικώστα.

Μαρούσι: Εξετάσεις για τα χρόνια νοσήματα

Συνταγογράφηση φαρμάκων για χρόνια νοσήματα και αιματολογικές εξετάσεις θα πραγματοποιηθούν σήμερα στο κεντρικό ΚΑΠΗ Αμαρουσίου (Περικλέους 22) στο πλαίσιο κοινής δράσης του υπουργείου Υγείας και του Κέντρου Υγείας Αμαρουσίου από τις 8.45 το πρωί. Για περισσότερες πληροφορίες, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να καλούν στα τηλέφωνα 210 6142248 και 210 6127703.

Συνεργασία με το Γενικό Νοσοκομείο Δυτικής Αττικής

Συνεργασία εγκαινιάζει ο Δήμος Αιγάλεω με το Γενικό Νοσοκομείο Δυτικής Αττικής «Η Αγία Βαρβάρα» με σκοπό την υγεία και την ευημερία των δημοτών. Η συνεργασία αυτή ξεκίνησε συμβολικά κατά τον εορτασμό της Αγίας Βαρβάρας, προστάτιδας του νοσοκομείου. Μέλη του 3ου ΚΑΠΗ Αιγάλεω είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν το νοσοκομείο και να υποβληθούν σε προληπτικούς και διαγνωστικούς ελέγχους από γιατρούς διάφορων ειδικοτήτων. Πλέον η συνεργασία θα επεκταθεί και σε άλλες ηλικιακές ομάδες.

Βραβεύει τους εθελοντές ο Δήμος Ωρωπού

Τους εθελοντές που ανήκουν στη δύναμη της Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Ωρωπού θα τιμήσει ο οικείος δήμος, ως ελάχιστο δείγμα αναγνώρισης και ευγνωμοσύνης για την ανεκτίμητη προσφορά τους στην κοινωνία. Η εκδήλωση θα γίνει την Πέμπτη 12 Δεκεμβρίου στις 7 μμ στο Κτήμα 28 (280 χλμ. ΕΟ Αθηνών - Λαμίας). «Ο εθελοντισμός είναι στάση ζωής. Είναι πηγή έμπνευσης και ανάπτυξης της κοινωνίας μας. Επιβραβεύουμε τους εθελοντές μας. Ενισχύουμε τον εθελοντισμό», επισημαίνει ο δήμαρχος Ωρωπού Γιώργος Γιασημάκης.

Μουσική από το χριστουγεννιάτικο βαν του Αθήνα 9.84

Το χριστουγεννιάτικο βαν του δημοτικού ραδιοσταθμού Αθήνα 9.84 κυκλοφορεί σε όλες τις γειτονιές της πρωτεύουσας σκοπίζοντας μελωδίες μέσα από τις ειδικές εορταστικές εκπομπές. Με το σύνθημα «Γεφυρώνοντας» τον ραδιοφωνικό αέρα με την αγορά και τις άλλες εορταστικές εκδηλώσεις του Δήμου Αθηναίων, το χριστουγεννιάτικο βαν δίνει τον τόνο. Κάθε μέρα θα βρίσκεται σε διαφορετική γειτονιά περιδιαβαίνοντας από τον Άγιο Παντελεήμονα, τη Δημοτική Αγορά Κυψέλης, τον Ερυθρό Σταυρό και την αγορά της Ερμού. Την Τρίτη 24 Δεκεμβρίου, παραμονή των Χριστουγέννων, το ραδιοφωνικό βαν θα σταθμεύσει στην πλατεία Δημαρχείου μοιράζοντας μελωδίες τη «Νύχτα των Ευχών».

Κύθηρα: Ετοιμάζει γενική αναβάθμιση των λιμένων ο Ευστράτιος Χαρχαλάκης

Για την πορεία εκπόνησης μελετών με σκοπό την αναβάθμιση των λιμενικών εγκαταστάσεων σε Κύθηρα και Αντικύθηρα ενημέρωσε ο δήμαρχος Ευστράτιος Χαρχαλάκης την ηγεσία του υπουργείου Ναυτιλίας. Στο επίκεντρο της συζήτησης βρέθηκε η ολοκλήρωση των διαδικασιών νομιμοποίησης των λιμένων των Κυθήρων και Αντικυθήρων. Στο μεταξύ, ο δήμαρχος Κυθήρων Ευστράτιος Χαρχαλάκης ενημέρωσε ότι άμεσα θα διενεργηθεί και ο διαγωνισμός για την επισκευή του κρηπιδώματος του λιμένα Αντικυθήρων με προϋπολογισμό 148.000 ευρώ και έκτακτη χρηματοδότηση από το υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας.

Παράλληλα, ο δήμαρχος Κυθήρων Ευστράτιος Χαρχαλάκης ενημέρωσε για την πορεία εκπόνησης των πέντε σημαντικών λιμενικών μελετών συνολικού προϋπολογισμού ύψους 415.000 ευρώ για: α) Λιμενικά έργα στην Πλατιά Άμμο (αποκατάσταση κρηπιδώματος), στον Πίσω Γιαλό Καψαλίου (προστασία και αναβάθμιση προσήνεμου μόλου) και εγκατάσταση πλωτού αγκυροβολίου στο Καψάλι με προϋπολογισμό 75.000 ευρώ και χρηματοδότηση της Περιφέρειας Αττικής. β) Βελτίωση αλιευτικού καταφυγίου Διακοφτίου με προϋπολογισμό 50.000 ευρώ και χρηματοδότηση από το «Φιλόδημος II». γ) Αδειοδότηση για την κατασκευή και λειτουργία αγκυροβολίου τουριστικών σκαφών στον Πίσω Γιαλό Καψαλίου με προϋπολογισμό 180.000 ευρώ και χρηματοδότηση από το «Φιλόδημος II». δ) Δημιουργία ασφαλούς μαρίνας και έργου αποτροπής φυσικών επικύσεων της υπάρχουσας μαρίνας Αγίας Πελαγίας, με προϋπολογισμό 60.000 ευρώ και χρηματοδότηση από το «Φιλόδημος II». ε) Αποκατάσταση και αναβάθμιση αλιευτικού καταφυγίου Αγίας Πατρικίας, με προϋπολογισμό 50.000 ευρώ και χρηματοδότηση από το «Φιλόδημος II».

Στο πλαίσιο της ενημέρωσης της ηγεσίας του υπουργείου Ναυτιλίας, ο δήμαρχος Κυθήρων έθεσε εκ νέου το αίτημα για ομαλή, απρόσκοπτη τήρηση των εγκεκριμένων δρομολογίων του πλοίου Aqua Jewel στο τμήμα Κύθηρα - Αντικύθηρα - Κίσαμος.

Βριλήσσια: Στα σκαριά έργα 15,5 εκατ. ευρώ

Την υλοποίηση έργων ύψους 15,5 εκατ. ευρώ δρομολογεί εντός του 2025 ο Δήμος Βριλησίων μετά την ένταξή τους στο Τεχνικό Πρόγραμμα της Περιφέρειας Αττικής. Πρόκειται για πέντε έργα σημαντικής αξίας για τον δήμο. Αρχής γενομένης από τις νέες ασφαλοστρώσεις στο οδικό δίκτυο του Δήμου Βριλησίων με προϋπολογισμό 2 εκατ. ευρώ με ορίζοντα υλοποίησης τα τέλη του 2027. Παράλληλα, εντάχθηκε το μεγάλο έργο της αντιπλημμυρικής

θωράκισης στη συνοικία από την οδό Ολύμπου έως την οδό Αναπαύσεως, με προϋπολογισμό στα 8,12 εκατ. ευρώ. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί το πρώτο εξάμηνο του 2027. Για τη διευθέτηση του ρέματος Βριλησίου εξασφαλίστηκε χρηματοδότηση ύψους 2,9 εκατ. ευρώ με ορίζοντα ολοκλήρωσης το α' εξάμηνο του 2028. Για την κατασκευή της πεζογέφυρας στην οδό Αναπαύσεως, που αναμένεται να υλοποιηθεί μέχρι τις αρχές του 2028 εξασφαλίστηκε χρηματοδότηση 1,2 εκατ. ευρώ. Για την επέκταση του ποδηλατόδρομου στην οδό 25ης Μαρτίου, που προβλέπεται να έχει ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2027, εξασφαλίστηκε χρηματοδότηση 1,5 εκατ. ευρώ.

Κηφισιά: Προς ολοκλήρωση η ανακαίνιση στο Ζηρίνιο

Έχοντας εξασφαλίσει χορηγία από το Tatoi Club ύψους 155.000 ευρώ, ο Δήμος Κηφισιάς δρομολογεί την ολοκλήρωση της ανακαίνισης του κλειστού γυμναστηρίου του Ζηρινείου. Σε πρότερο χρόνο, ο δήμαρχος Βασίλης Ξυπολυτάς έχει κατορθώσει με ίδιους πόρους του δήμου να ανακαινίσει την αίθουσα του ιστορικού χώρου του δημοτικού κλειστού γυμναστηρίου. Συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκαν εργασίες στην οροφή του γηπέδου, στην οροφή βοηθητικού κτηρίου, στους χώρους του βοηθητικού κτηρίου, στα αποδυτήρια και στον χώρο του γηπέδου μπάσκετ-βόλεϊ. «Δεν σταματάμε να στηρίζουμε έμπρακτα τους αθλητικούς συλλόγους και τα σωματεία της Κηφισιάς, της Νέας Ερυθραίας και της Εκάλης», τονίζει ο δήμαρχος Βασίλης Ξυπολυτάς.

Σχεδιάζει τη λειτουργία φοιτητικής εστίας στα Άνω Λιόσια

Στα άμεσα σχέδια του δημάρχου Φυλλή Χρήστου Παππού είναι να παραχωρήσει 90 στρέμματα για να δημιουργηθεί φοιτητική εστία στο πάρκο της πόλης, στα Άνω Λιόσια, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο της Δυτικής Αθήνας. Προς τούτο, δρομολογεί την επίλυση σημαντικών θεμάτων σε σχέση με το Κτηματολόγιο και εναπομείνουσες αποζημιώσεις γης. Το επόμενο διάστημα, ο δήμος θα προκηρύξει δημόσιο διεθνή ηλεκτρονικό διαγωνισμό, με τη διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου για την επιλογή ιδιωτικού φορέα σύμπραξης για την εκτέλεση του έργου με τη μορφή μελέτης-κατασκευής για τη λειτουργία και συντήρηση φοιτητικών εστιών, φοιτητικού εστιατορίου, εκπαιδευτικών αμφιθεάτρων και χώρων πολιτισμού με τη μορφή Σύμπραξης Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα και να προσκαλέσει τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς να υποβάλουν φάκελο.

Τα πρώτα έσοδα από την ενίσχυση της ανακύκλωσης

Αποδίδει οικονομικά στα ταμεία του Δήμου Λυκόβρυσης-Πεύκης η ανακύκλωση μέσω διαχωρισμένων ρευμάτων απορριμμάτων. Για το τρέχον έτος τα έσοδα έχουν αγγίξει τις 45.000 ευρώ. Ταυτόχρονα, η προοπτική ενίσχυσης εσόδων και για το 2025 έχει συμβάλει στη δυνατότητα μείωσης των δημοτικών τελών κατά 5% για το νέο έτος, μια μείωση που αφορά οριζόντια όλες τις κατοικίες και επιχειρήσεις έως 200 τμ. «Η επιτυχία μας στην ανακύκλωση είναι αποτέλεσμα συλλογικής προσπάθειας. Συνεχίζουμε να επενδύουμε σε πρακτικές που ωφελούν το περιβάλλον και την τοπική κοινωνία, με στόχο ένα βιώσιμο και ευημερούν μέλλον για όλους», επισημαίνει ο δήμαρχος Λυκόβρυσης-Πεύκης Μάριος Ψυχάλης.

Εξαιρετικής σημασίας κρίνεται η αναβάθμιση του αξιόχρεου της ελληνικής οικονομίας από τον γερμανικό οίκο Scope, ο οποίος μπορεί να μην είναι αναγνωρισμένος από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, ωστόσο, δίνει το στίγμα των εξελίξεων για το 2025, όπου η Ελλάδα θα ανέβει τουλάχιστον κατά ένα... σκαλοπάτι από τους διεθνείς οίκους αξιολόγησης.

Γράφει ο Λουκάς Γεωργιάδης
loukas1972@gmail.com

Αναγνώριση της προσπάθειας για τη μείωση του χρέους

Η Scope γίνεται ο πρώτος οίκος αξιολόγησης που αναβαθμίζει το αξιόχρεο της Ελλάδας στη βαθμίδα BBB, διατηρώντας σταθερές τις προοπτικές. Όπως αναφέρεται στο σκεπτικό, η εξέλιξη αυτή έρχεται ως αναγνώριση στην προσπάθεια της ελληνικής κυβέρνησης για συνεχή μείωση του δημόσιου χρέους ως ποσοστό επί του Ακαθαρίστου Εγχωρίου Προϊόντος, αλλά και λόγω του πρωτογενούς υπερπλεονάσματος.

Η αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδας είναι η πρώτη εντός της επενδυτικής βαθμίδας μετά την οικονομική κρίση και επιβεβαιώνει την ισχυρή βελτίωση των δημοσιονομικών και μακροοικονομικών δεικτών. Επιπλέον, η ελληνική οικονομία ανεβαίνει υψηλότερα στην κλίμακα και πλησιάζει τις προηγμένες οικονομίες, σε μια εξαιρετικά παραγμένη περίοδο, λόγω της διεθνούς γεωπολιτικής αβεβαιότητας. Μάλιστα, η Ελλάδα εμφανίζεται ως μία από τις ελάχιστες χώρες που βρίσκονται σε τροχιά συνεχών αναβαθμίσεων, όταν ισχυρές χώρες βρίσκονται στο στόχαστρο των διεθνών οίκων αξιολόγησης για... υποβάθμιση!

Η αναβάθμιση από τον οίκο Scope έρχεται λίγες ημέρες πριν την έναρξη συζήτησης του προϋπολογισμού του 2025, ο οποίος για πρώτη φορά μετά από πέντε δεκαετίες θα είναι σχεδόν ισοσκελισμένος! Επιπλέον, αποτελεί ψήφο εμπιστοσύνης προς την ελληνική κυβέρνηση και ταυτόχρονα ανοίγει τον δρόμο για να έρθουν και άλλες αναβαθμίσεις από τους

Σε τροχιά συνεχών αναβαθμίσεων εισέρχεται η οικονομία το '25

υπόλοιπους οίκους αξιολόγησης εντός του 2025.

Ανοίγει ο δρόμος για τη Moody's

Η αναβάθμιση από τον γερμανικό οίκο έρχεται λίγες εβδομάδες μετά τα εύσημα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς την ελληνική κυβέρνηση για τα επιτεύγματα

στην οικονομία και ενώ την ίδια στιγμή χώρες όπως η Γαλλία μαστίζονται από το υψηλό έλλειμμα, μπαίνοντας στη σχετική... μαύρη λίστα! Η πρώτη αναβάθμιση μετά την επιστροφή της Ελλάδας στην επενδυτική βαθμίδα πριν από πολλούς μήνες ανοίγει τον δρόμο, ώστε να μας δώσει την επενδυτική βαθμίδα ο αμερικανι-

Η σπουδαιότητα του καλύτερου αξιόχρεου, στη βαθμίδα BBB, διατηρώντας σταθερές τις προοπτικές, που μας δίνει ο γερμανικός οίκος Scope

κός οίκος Moody's τον προσεχή Μάρτιο. Επίσης, τον Μάιο αναμένονται και οι αξιολογήσεις από τους αμερικανικούς οίκους Standard & Poor's και Fitch, οι οποίοι μας έχουν δώσει την επενδυτική βαθμίδα, αλλά ταυτόχρονα έχουν αναβαθμίσει και τις προοπτικές της οικονομίας.

Το 2025, εκτός συγκλονιστικού απρόοπτου, θα είναι έτος αναβαθμίσεων, ανοίγοντας τον δρόμο για επιστροφή της Ελλάδας, τουλάχιστον στην αξιολόγηση A. Όπως δήλωσε ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κωστής Χατζηδάκης, «η επιστροφή της ελληνικής οικονομίας στην κανονικότητα σηματοδοτεί καλύτερες συνθήκες χρηματοδότησης για τον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, τόνωση των επενδύσεων, νέες θέσεις εργασίας και καλύτερες αμοιβές». Πάντως, το μόνο σίγουρο είναι ότι το θετικό κλίμα που επικρατεί διεθνώς για την πορεία της ελληνικής οικονομίας αποτελεί ένα πολύ ισχυρό πολιτικό ατού για την κυβέρνηση απέναντι στα κόμματα της αντιπολίτευσης και πολύ περισσότερο απέναντι σε όσους ακολουθούν τον δρόμο του λαϊκισμού.

Πιο... λαμπερό το success story λόγω ΑΕΠ και απασχόλησης

Η αύξηση του Ακαθαρίστου Εγχωρίου Προϊόντος κατά 2,4% και η πτώση της ανεργίας στο 9% αποτέλεσαν βασικούς πυλώνες κατά το γ' τρίμηνο του έτους για να... λάμψει περισσότερο το ελληνικό success story!

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, ο ρυθμός ανάπτυξης έπιασε το υψηλότερο ποσοστό από την αρχή του έτους, λόγω των αυξημένων τουριστικών εισπράξεων, όσο και των μαζικών πληρωμών προς τη χώρα μας από το Ταμείο Ανάκαμψης.

Σημειώνεται ότι η οικονομία κατά το α' τρίμηνο του έτους «έτρεχε» με ρυθμό 2,2%, το β' τρίμηνο υπήρξε ελαφρά επιτάχυνση στο 2,3% και στο γ' έφτασε το 2,4%, αποτελώντας μια ακόμη ισχυρή ένδειξη όχι μόνο για τη βελτίωση των δημοσιονομικών μεγεθών (έλλειμμα, χρέος), αλλά και για την πορεία της απασχόλησης.

Τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για τον δείκτη της ανεργίας είναι ενθαρρυντικά, καθώς στο γ' τρίμηνο υποχώρησε στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων 14 ετών. Συγ-

κεκριμένα, ο αριθμός των ανέργων μειώθηκε σε 428.424 άτομα, ενώ των απασχολούμενων αυξήθηκε στα 4.323.859 άτομα. Τα παραπάνω στοιχεία αποδεικνύουν ότι παρά το δυσμενές διεθνές περιβάλλον η ελληνική οικονομία παρουσιάζει αυξημένες αντοχές, τόσο ως προς το δημοσιονομικό όσο και ως προς το μακροοικονομικό σκέλος, όταν την ίδια στιγμή άλλες χώρες παραμένουν στάσιμες και απειλούνται από την ύφεση και τα υψηλά χρέη.

Σε δύο άξονες θα στηριχτεί η νομοθετική πρωτοβουλία την οποία προωθεί η κυβέρνηση στον κλάδο των τραπεζών και την οποία θα ανακοινώσει ο πρωθυπουργός από τη Βουλή την Κυριακή.

1. Πρώτος άξονας είναι η μείωση των προμηθειών κατά 50%. Η κυβέρνηση το προηγούμενο διάστημα είχε δείξει την πρόθεσή της να κοπούν στο μισό οι χρεώσεις και προμήθειες εν συνόλω, οι οποίες υπολογίζεται ότι αποφέρουν στις τράπεζες συνολικά περί το 1,8 δισ.

του Κωνσταντίνου Δαυρού

Στο υπουργείο Οικονομικών θεωρούσαν ότι το μήνυμα είχε γίνει ξεκάθαρο, όταν στα τέλη Απριλίου πέρασε η νομοθετική ρύθμιση για τη μείωση κατά 50% των χρεώσεων στα POS στις συναλλαγές κάτω των 10 ευρώ. Ήδη από τότε πάντως, το γραφείο του Κωστή Χατζηδάκη είχε ενοχληθεί από τη στάση των συστημικών τραπεζών και από το γεγονός ότι στις διοικήσεις τους είχε δοθεί ικανός χρόνος για να συμφωνήσουν μεταξύ τους και έτσι να υπάρξει συμφωνία για να προχωρήσει αυτή η μείωση χωρίς την παρέμβαση του κράτους. Κι όμως και οι τέσσερις τράπεζες τότε έχασαν την ευκαιρία.

2. Δεύτερος άξονας είναι η απόφαση για επιβολή ΕΝΦΙΑ στα ακίνητα που διακρατούν οι τράπεζες στα χαρτοφυλάκιά τους (σήμερα απαλλάσσονται) και θα συνεχίσουν να τα έχουν κλειστά και μετά το τέλος του 2025. Υπολογίζεται ότι πρόκειται για 20.000 ακίνητα κάθε είδους, που όμως τα περισσότερα είναι οικιστικά και άρα, εάν άνοιγε σημαντικό μέρος από αυτά, θα μπορούσε να δοθεί μια μεγάλη ανάσα στο στεγαστικό πρόβλημα.

Το μέσο πίεσης που αναμένεται να υιοθετήσει η κυβέρνηση είναι η επιβολή διπλάσιου ΕΝΦΙΑ για κάθε ακίνητο που μένει κλειστό, έτσι ώστε ο φόρος να γίνει διπλό μέσο πίεσης και οι τράπεζες να επισπεύσουν την ολοκλήρωση των απαραίτητων διαδικα-

Τι φέρνει το πακέτο Μητσοτάκη στις τράπεζες

Έως 50% κάτω οι προμήθειες στις τράπεζες - Έξτρα φόρος (ΕΝΦΙΑ) στα 20.000 ακίνητα που κρατούν κλειστά - Νομοθετική παρέμβαση για μείωση των υπερβολικών χρεώσεων για τις αναλήψεις

σιών που τώρα χρονίζουν. Στόχος είναι με αυτές τις δύο παρεμβάσεις να αντισταθμιστεί η κυβερνητική απόφαση για μη επιβολή έκτακτου φόρου στις τράπεζες, επιπλέον του 29% που πληρώνουν σήμερα επί των κερδών τους. Όπως μεταφέρουν καλά πληροφορημένες πηγές του υπουργείου Οικονομικών, οι δύο αυτές παρεμβάσεις θα έχουν συνολικά υψηλότερο κόστος από την επιβολή φόρου 5% στα κέρδη, όπως πρότενε το ΠΑΣΟΚ.

Αντίκτυπος στην κοινωνία

Υπολογίζεται ότι η παρέμβαση που πρότενε η αξιωματική αντιπολίτευ-

ση θα έφερνε στα κρατικά ταμεία περί τα 200 εκατομμύρια, με την κυβέρνηση να απαντά ότι και μόνη η περικοπή του 50% των χρεώσεων θα ξεπεράσει αυτό το ποσό.

Από την άλλη είναι ξεκάθαρο ότι η νομοθέτηση δεν θα αφορά οριζόντια το σύνολο του 1,8 δισ. των εσόδων από προμήθειες που έχουν κάθε χρόνο οι τράπεζες και άρα το τελικό κόστος δεν θα φτάσει σε καμία περίπτωση στα 900 εκατομμύρια.

Αυτό που έχει σημασία όμως είναι ότι όποιο ποσό αφαιρεθεί από τις τραπεζικές προμήθειες θα το αισθανθούν ως ελάφρυνση στα πορτο-

φόλια τους οι πελάτες των τραπεζών.

Ανάλογη είναι η σκέψη και με την παρέμβαση που αφορά τον ΕΝΦΙΑ, καθώς όσο καθυστερούν οι τράπεζες από τη μία θα πληρώνουν φόρο στο κράτος, από την άλλη όσο ταχύτερα προχωρήσουν τις διαδικασίες για άνοιγμα των ακινήτων, τόσο γρηγορότερη θα είναι η βελτίωση της προσφοράς στην αγορά ακινήτων.

Όλα τα παραπάνω συζητήθηκαν σε διαδοχικές συσκέψεις που είχε την Παρασκευή ο υπουργός Οικονομικών Κωστής Χατζηδάκης με τους διευθύνοντες συμβούλους τριών από τις τέσσερις συστημικές τράπεζες.

Τον Φωκίωνα Καραβία της Eurobank, τον Παύλο Μυλωνά της Εθνικής Τράπεζας και τον Βασίλη Ψάλτη της Alpha Bank.

Ο κ. Χρήστος Μεγάλου της Πειραιώς έλειπε εκτός Αθήνας.

Ιστορικό υψηλό κατέγραψαν τον Νοέμβριο του 2024 οι επιτυχείς ρυθμίσεις στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών, φτάνοντας τις 1.991 υποθέσεις από 1.152. Πρόκειται για μια αύξηση 73%, με τις οφειλές να αγγίζουν τα 600 εκατομμύρια ευρώ, από 394 εκατομμύρια που ήταν το ίδιο διάστημα του 2023. Σε σταθερά υψηλά επίπεδα συνέχισαν να βρίσκονται και οι νέες αιτήσεις αλλά και οι οριστικές υποβολές αιτήσεων που διαμορφώθηκαν σε 5.219 και 3.395 αιτήσεις αντιστοίχως. Αυτό σημαίνει ότι οι νέες αιτήσεις αυξήθηκαν μέσα σε έναν χρόνο κατά 22,22% και οι οριστικές υποβολές κατά 48,32%.

Μέχρι σήμερα ο συνολικός αριθμός των επιτυχών ρυθμίσεων του εξωδικαστι-

Ρεκόρ ρυθμίσεων στον εξωδικαστικό

κού μηχανισμού ανέρχεται σε 27.538 και η συνολική αξία ρυθμισμένων οφειλών σε 9,1 δισ. ευρώ. Στις θετικές ρυθμίσεις του συστήματος έχουν βρει προστασία 2.167 ευάλωτα νοικοκυριά τα οποία εμφανίζονται αυξημένα κατά 19% συγκριτικά με τον Οκτώβριο του 2024. Παράλληλα, 130 οφειλέτες κατάφεραν να αναστείλουν προγραμματισμένους πλειστηριασμούς κάνοντας χρήση του μέτρου της προκαταβολής.

Όσον αφορά τις διμερείς ρυθμίσεις που υλοποιήθηκαν τον Οκτώβριο από τις εταιρείες διαχείρισης, οι τέσσερις μεγαλύτερες συνεργάστηκαν με 7.620 οφειλέτες που είχαν δάνεια συνολικής αξίας 287 εκατ. ευρώ.

Τα ραντεβού και οι έλεγχοι της εφορίας τον Δεκέμβριο

Μία σημαντική διαφορά θα έχει ο φετινός Δεκέμβριος από τους προηγούμενους όσον αφορά τις φορολογικές υποχρεώσεις αυτού του μήνα. Δεν θα υπάρξει παράταση για την πληρωμή των τελών κυκλοφορίας!

Προκειμένου να κάνει σαφέστατη αυτή την πρόθεσή της η κυβέρνηση -αλλά και τη γενικότερη διάθεση για κατάργηση των κάθε λογής παρατάσεων- έχει αλλάξει τον τρόπο επιβολής των προστίμων και πλέον το διπλάσιο του αρχικού ποσού δεν θα επιβάλλεται ως πρόστιμο από την πρώτη ημέρα της καθυστέρησης, αλλά από τον τρίτο μήνα. Δηλαδή τον Μάρτιο. Έτσι, όποιοι καθυστερήσουν φέτος την πληρωμή μέσα στον Δεκέμβριο, θα επιβαρυνθούν με 25% όταν πάνε να πληρώσουν τον Ιανουάριο, με 50% τον Φεβρουάριο και με το 100% από την 1η Μαρτίου του 2025.

Οι υποχρεώσεις

Από εκεί και πέρα ο Δεκέμβριος φέτος δεν έχει κάποιους επιπλέον φόρους ή εκπλήξεις όπως γινόταν κάποια προηγούμενα χρόνια, αλλά οι υποχρεώσεις είναι πολλές και σημαντικές. Ας τις δούμε μία προς μία:

1. Δήλωση ακινοσίας οχημάτων: Ξεκινούμε με αυτή την επιλογή επειδή είναι κάτι που συνοδεύει τα τέλη κυκλοφορίας

και παρέχεται ως λύση για όποιους δεν θέλουν να κυκλοφορήσουν το όχημά τους του χρόνου. Πρέπει όμως να γίνει μέσω της πλατφόρμας myCar της ΑΑΔΕ έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024, αλλιώς είναι απαιτητό το σύνολο των χρημάτων των τελών με τα πρόστιμα που αναφέραμε πιο πάνω.

2. Πληρωμές τακτικών δόσεων: Κατά τον Δεκέμβριο πρέπει να γίνουν οι πληρωμές της 9ης δόσης ΕΝΦΙΑ (μένουν άλλες δύο, του Ιανουαρίου και Φεβρουαρίου), της 3ης δόσης του φόρου εισοδήματος (και εδώ μένουν άλλες δύο δόσεις) και η εξόφληση μίας δόσης των όποιων ρυθμίσεων έχει ο καθένας. Αν δεν καλύψετε τις ρυθμίσεις, υπάρχουν κίνδυνοι για πρόσθετη επιβάρυνση και απώλεια φορολογικής ενημερότητας.

3. Κάλυψη τεκμηρίων: Προκειμένου να καλύψετε τεκμήρια διαβίωσης ή απόκτησης περιουσιακών στοιχείων για το έτος που τελειώνει, μπορείτε να κάνετε μέσα στον μήνα δηλώσεις γονικών παροχών χρηματικών ποσών μέσω της πλατφόρμας myProperty.

Όλα όσα πρέπει να θυμηθείτε, αηλιά και εκείνα που πρέπει να προσέξετε μέχρι το τέλος του έτους, ώστε να μην έχετε δυσάρεστες εκπλήξεις από το 2025

του Κωνσταντίνου Δαυλιού

4. Δήλωση από κληρονόμους: Μέχρι το τέλος του έτους θα πρέπει οι κληρονόμοι όσων απεβίωσαν μέσα στο 2023 να υποβάλουν τη δήλωση φορολογίας εισοδήματός τους. Η δήλωση μπορεί να γίνει ψηφιακά αλλά και χειρόγραφα.

5. Αναδρομικά: Όσοι εισπράξατε αναδρομικά μέσα στο 2023 (μισθούς ή συντάξεις) πρέπει να υποβάλετε τροποποιητικές δηλώσεις έως τις 31 Δεκεμβρίου. Θα σας εκδοθεί νέο εκκαθαριστικό και πρέπει να εξοφλήσετε αυτόν τον φόρο μέσα στον Ιανουάριο.

6. Ηλεκτρονικές αποδείξεις: Μέσα στον μήνα που τρέχει θα πρέπει να έχετε καλύψει το 30% του εισοδήματός σας με ηλεκτρονικές δαπάνες, διαφορετικά υπάρχει πρόστιμο 22% επί του ποσού που δεν καλύφθηκε. Πάντως όσοι χρησιμοποιούν στην καθημερινότητά τους κάρτες δεν έχουν να ανησυχούν για κάτι.

7. Δήλωση πόθεν έσοχες: Με μεγάλη καθυστέρηση επιστρέφει ξανά η υποχρέωση υποβολής δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης για τα έτη 2022 και 2023 από 300.000 υπόχρεους.

Οι έλεγχοι της ΑΑΔΕ

Εκτός από τις υποχρεώσεις που έχουμε απέναντι στην εφορία, την ίδια στιγμή στο παρασκήνιο, η ΑΑΔΕ προχωρά σε μια σειρά ελέγχων -είτε νέων, είτε τακτικών- για τον εντοπισμό παρανομιών. Αυτόν τον μήνα τρέχει η εκκαθάριση των δηλώσεων φυσικών προσώπων του 2020, ενώ μέσα στον Νοέμβριο ελέγχθηκαν οι δηλώσεις του 2019. Μέχρι τις αρχές του 2025 θα ελεγχθούν οι δηλώσεις των ετών 2021 και 2022. Στο μέτωπο των ακινήτων, προχωρά ο εντοπισμός αδήλων αγοραπωλησιών του 2018, αλλά και υποθέσεις γονικών παροχών πρώτης κατοικίας. Σε αυτές ελέγχεται εάν το τέκνο δικαιούται απαλλαγή από τον φόρο γονικής παροχής λόγω πρώτης κατοικίας. Ελέγχονται επίσης υποθέσεις μεταβίβασης ακινήτων σε αλλοδαπούς που έχουν αιτηθεί Χρυσή Βίζα, καθώς επίσης η ύπαρξη στον φάκελο μεταβίβασης του πιστοποιητικού πληρωμής ή απαλλαγής από τον ΕΝΦΙΑ για τα μεταβιβαζόμενα ακίνητα. Παράλληλα -και λόγω της έναρξης της απαγόρευσης για νέα δήλωση ακινήτων στις πλατφόρμες διαμοιρασμού στον δήμο της Αθήνας- προχωρά ο έλεγχος των Αριθμών Μητρώου Ακινήτων (ΑΜΑ) για το 2023. Έλεγχοι γίνονται όμως και στα δηλωθέντα ακαθάριστα έσοδα ξενοδοχείων με στοιχεία εσόδων από συναλλαγές με την πλατφόρμα Booking για το φορολογικό έτος 2022.

Στο μετρό για την αναμόρφωση των απογευματινών δρομολογίων ο Οικονόμου

Για ακόμη μια φορά βρέθηκε στο πεδίο ο υφυπουργός Μεταφορών Βασίλης Οικονόμου, καθώς επισκέφθηκε τον κεντρικό σταθμό του μετρό της Αθήνας, τον σταθμό του Συντάγματος, προκειμένου να επιθεωρήσει την πύκνωση των συρμών κατά τη διάρκεια των απογευματινών ωρών. Μετά από συστηματική προσπάθεια αναμορφώθηκαν τα απογευματινά δρομολόγια του μετρό, από τις 17.00 έως τις 21.00 κάθε Σάββατο και Κυριακή.

«Πλέον μπορούμε να μιλάμε για μια σαφή βελτίωση της χρονοαπόστασης από 10 λεπτά σε 7 στις ώρες όπου παρατηρείται η μεγαλύτερη κίνηση στο μετρό. Ευχαρίστησα από κοντά τα στελέχη της ΣΤΑΣΥ και τους εργαζόμενους, οι οποίοι με αυτές τις μικρές νί-

κες, στην καθημερινή εξυπηρέτηση των επιβατών, συμβάλλουν στην αύξηση του αριθμού των επιβατών, γεγονός που δείχνει την εμπιστοσύνη των πολιτών στις δημόσιες συγκοινωνίες», ανέφερε σε

ανάρτησή του στα social media ο υφυπουργός Μεταφορών.

Από τον σταθμό του Συντάγματος και αφού συναντήθηκε με τους εργαζόμενους στο Κέντρο Ελέγχου και Λειτουργίας επέστρεψε στο υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών χρησιμοποιώντας το μετρό ο κ. Οικονόμου. Λίγο αργότερα παρέστη και σε εκδήλωση του Δήμου Αχαρνών για την επέκταση της γραμμής 2. Παρόντες απευθύνοντας χαιρετισμό ήταν ο υπουργός Επικρατείας Μάκης Βορίδης, ο Νίκος Ταχιάος, υφυπουργός Υποδομών και ο Νίκος Κουρέτας, διευθύνων σύμβουλος της Ελληνικό Μετρό ΑΕ, τους οποίους καλωσόρισε ο δήμαρχος Αχαρνών Σπύρος Βρεττός. Ρ.Σαβ.

Πάνω από 1,5 εκατ. τουρίστες πέρασαν τον Νοέμβριο από το «Ελ. Βενιζέλος»

Συνεχίστηκε και τον μήνα Νοέμβριο η εισροή τουριστών στο μεγαλύτερο αεροδρόμιο της χώρας. Στο «Ελευθέριος Βενιζέλος» οι τουρίστες που διακινήθηκαν τον προτελευταίο μήνα του έτους ήταν κατά 15,7% περισσότεροι σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2023. Συνολικά τον Νοέμβριο με πτήσεις από το εξωτερικό ταξίδεψαν 1.512.107 έναντι 1.306.965 επιβατών που είχαν ταξιδέψει τον ίδιο μήνα του περασμένου έτους.

Εντυπωσιακό είναι και το ποσοστό της συνολικής διακίνησης του Νοεμβρίου στο διεθνές αεροδρόμιο της Αθήνας, με πτήσεις εσωτερικού και εξωτερικού, καθώς η ανοδική πορεία συνεχίστηκε κι ας βρισκόμαστε λίγο πριν την εκκίνηση του 2024. Τον Νοέμβριο, συνολικά ταξίδεψαν 2.150.116 επιβάτες όταν πέρυσι είχαν ταξιδέψει 1.897.760, καταγράφοντας άνοδο της επιβατικής κίνησης σε ποσοστό 13,3%.

Έτσι, λοιπόν, φτάνοντας λίγο πριν το τέλος της χρονιάς, την περίοδο Ιανουαρίου-Νοεμβρίου ταξίδεψαν 29.725.166 ταξιδιώτες από και προς το

Γράφει η Ρεγγίνα Σαβούρδου

αεροδρόμιο της Αθήνας, όταν το αντίστοιχο ενδεκάμηνο είχαν διακινήσει 26.314.561, καταγράφοντας αύξηση σε ποσοστό 13%.

Θα ξεπεράσουμε τα 30 εκατ. επισκέπτες το 2024

Αναλύοντας τη διακίνηση των 29.725.166 τουριστών διαπιστώνεται πως η αεροπορική κίνηση του εξωτερικού άγγιξε τα 20.898.620 έναντι 18.092.407 του αντίστοιχου ενδεκάμηνου του 2023, καταγράφοντας αύξηση σε ποσοστό 15,5%. Αναφορικά με τις πτήσεις στο εσωτερικό της χώρας, ήταν αυξημένη κατά 7,4% με 8.826.546 επιβάτες από τα 8.222.154 εγχώριων επιβατών το ίδιο εξεταζόμενο διάστημα του 2023.

Αξίζει να σημειωθεί πως ο μήνας μέσα στο 2024 που κατέγραψε τη μεγαλύτερη αύξηση στη διακίνηση ήταν ο Μάρτιος, κατά τη διάρκεια του οποίου ταξίδεψαν 2.006.821 από και προς τον αερολιμένα «Ελευθέριος Βενιζέλος» όταν τον αντίστοιχο Μάρτιο του 2023 είχαν διακινήσει 1.670.574, και η ποσοστιαία αύξηση κυμάνθηκε στο 20,1%.

Αυξημένοι κατά 15,7% σε σχέση με τον αντίστοιχο περσινό μήνα

Ανοδικά κινείται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους η αεροπορική κίνηση σε όλα τα αεροδρόμια της χώρας, με τα ποσοστά σε πολλές περιπτώσεις να σημειώνουν διψήφια νούμερα. Έως και τον Οκτώβριο και στα αεροδρόμιο

που διαχειρίζεται η Fraport ταξίδεψαν από και προς 34.345.374 επιβάτες, όταν τη ίδια εξεταζόμενη περίοδο του προηγούμενου έτους είχαν ταξιδέψει συνολικά 32.331.516, σημειώνοντας αύξηση σε ποσοστό 6,2%.

Να μην απαντήσει στην προ τριών εβδομάδων προσφορά που είχε καταθέσει η Helleniq Energy για την απόκτηση του 50% της Elpedison επέλεξε η διοίκηση της Edison, κλείνοντας έτσι μια πολύμηνη συζήτηση διεκδίκησης της ενεργειακής εταιρείας αλλά και ένα πολυετές κεφάλαιο συνεργασίας των δύο πλευρών στο τιμόνι του παρόχου ηλεκτρικής ενέργειας.

Όπως ανακοίνωσε με ανάρτησή της στο Χρηματιστήριο, η Helleniq Energy Holdings AE συμφώνησε με την Edison International Shareholdings SpA τους βασικούς εμπορικούς όρους για την αγορά από την εταιρεία του 50% της εταιρείας Elpedison BV, που εδρεύει στην Ολλανδία και είναι κάτοχος του 100% της ελληνικής της θυγατρικής Elpedison Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας Μονοπρόσωπη ΑΕ (Elpedison), υποκείμενη στην υπογραφή τελικής σύμβασης αγοραπωλησίας.

Γράφει ο Κώστας Νούσις

knusis@yahoo.gr

Έτσι, με τη συμφωνία εξαγοράς του 50% από την Edison, το 100% της Elpedison περνάει στο χαρτοφυλάκιο της Helleniq Energy έπειτα από μια διαδικασία η οποία προέβλεπε τη δυνατότητα συνεχών προσφορών και αντιπροσφορών. Το τίμημα ανέρχεται στα 164 εκατ. ευρώ, ενώ πλέον αναπροσαρμογών ύψους 31 εκατ., που αφορούν διαφοροποιήσεις σε συγκεκριμένα στοιχεία του ισολογισμού και ταμειακά διαθέσιμα, όπως προβλέπεται στη συμφωνία που επιτεύχθηκε, το συνολικό ύψος του τιμήματος εξαγοράς μπορεί να φτάσει ακόμη και τα 195 εκατ. ευρώ.

Επιβεβαίωση Σιάμισι
Η σύμβαση εξαγοράς των μετοχών, κα-

Το τίμημα ανέρχεται στα 164 εκατ. ευρώ, ενώ μαζί με τις αναπροσαρμογές ύψους 31 εκατ., που αφορούν διαφοροποιήσεις σε συγκεκριμένα στοιχεία του ισολογισμού και ταμειακά διαθέσιμα, μπορεί να φτάσει ακόμη και τα 195 εκατ. ευρώ

θώς και οι απαιτούμενες ενέργειες για την έγκριση της συναλλαγής από τις αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές θα ακολουθήσουν στο αμέσως επόμενο διάστημα και με την ολοκλήρωσή τους θα υλοποιηθούν η μεταβίβαση των μετοχών και η καταβολή του τιμήματος. Είχε προηγηθεί η πρώτη προσφορά από τη Helleniq Energy στις

22 Νοεμβρίου για την απόκτηση του 50% που κατείχαν οι Ιταλοί, ενώ μέχρι την περασμένη Παρασκευή αναμενόταν αντιπροσφορά της Edison, κάτι που δεν έγινε.

Η εξέλιξη έρχεται να επιβεβαιώσει τον διευθύνοντα σύμβουλο της Helleniq Energy Ανδρέα Σιάμισι, ο οποίος μιλώντας στην παρουσίαση των αποτελεσμάτων

9μήνου του ελληνικού ομίλου, είχε αφήσει να εννοηθεί ότι στις αρχές Δεκεμβρίου θα έχει δοθεί λύση στην υπόθεση. «Εκτιμώ ότι η λύση θα έχει δοθεί μέσα στις επόμενες δύο εβδομάδες, το αργότερο έως τα τέλη του 2024, και ότι θα είναι για το καλό και των δύο μετόχων», είχε πει ο κ. Σιάμισις.

Αξίζει να σημειωθεί ότι σήμερα η Elpedison κατέχει μερίδιο 5,86% στην αγορά προμήθειας, καθώς επίσης δύο μονάδες ηλεκτροπαραγωγής συνολικής ισχύος 820 MW, στη Θεσσαλονίκη και τη Θήβη Βοιωτίας, μαζί με άδεια για FSRU αλλά και για νέα μονάδα ηλεκτροπαραγωγής 826 MW, πάλι στη Θεσσαλονίκη.

Metlen: Επενδύσεις 300 εκατ. ευρώ στις κρίσιμες πρώτες ύλες

Επενδυτικό σχέδιο ύψους 300 εκατ. ευρώ σε κρίσιμες πρώτες ύλες, όπως ο βωξίτης, η αλουμίνα και το γάλλιο, ετοιμάζεται να θέσει σε εφαρμογή η Metlen Energy & Metals έπειτα από διαβουλεύσεις με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Όπως ανακοίνωσε με ανάρτησή του στο LinkedIn ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος του ομίλου Ευάγγελος Μυτιλιναίος, οι επενδύσεις στοχεύουν στην ενίσχυση της παραγωγής βωξίτη και αλουμίνας, καθώς και στη δημιουργία μιας ολοκαίνουργιας μονάδας παραγωγής γαλλίου.

«Και τα τρία αυτά υλικά περιλαμβάνονται στον Κατάλογο Κρίσιμων και Στρατηγικών Πρώτων Υλών της ΕΕ. Οι εξαρτήσεις της Ευρώπης έχουν επιδεινωθεί λόγω της έλλειψης ευνοϊκής πολιτικής για τις πραγματικές, υφιστάμενες βιομηχανίες. Καθώς η νέα επιτροπή ξεκινά τη θητεία της, αναμένουμε με ανυπομονησία να δούμε μετρήσιμα και άμεσα κίνητρα, καθώς και την άρση

εμποδίων για τις ευρωπαϊκές εταιρείες εξόρυξης και μεταλλουργίας, ώστε να εμπλακούν στην παραγωγή αυτών των πρώτων υλών», αναφέρει μεταξύ άλλων ο κ. Μυτιλιναίος.

Η έρευνα βωξίτη στην Γκάνα
Παράλληλα, η επένδυση της Metlen για έρευνα και εκ-

μετάλλευση κοιτασμάτων βωξίτη στην Γκάνα λαμβάνει σημαντική υποστήριξη από Global Gateway της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναδεικνύοντας τη στρατηγική σημασία του έργου, ενώ επιβεβαιώνει τον ρόλο του ελληνικού κολοσσού ως καταλύτη για την προώθηση διεθνών συνεργασιών και βιώσιμων επενδύσεων, αλλά και για την ενίσχυση της στρατηγικής αυτονομίας της Ευρώπης σε κρίσιμες πρώτες ύλες.

Η επένδυση της Metlen συγκαταλέγεται στα 46 έργα του καταλόγου για το 2025, τα οποία συνδυάζουν δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις σε τρίτες χώρες, με στόχο την προώθηση των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης (SDGs). Αυτή την περίοδο η Metlen διεξάγει μελέτες σκοπιμότητας για την ανάπτυξη του έργου και, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα, αυτές θα ολοκληρωθούν το 2025, όταν και θα ληφθούν οι αποφάσεις για τα επόμενα βήματα ανάπτυξης.

Κ.Ν.

Επιμέλεια: Αμαλία Κάζου

Άρωμα Ελλάδας στη Νέα Υόρκη

Χθες ξεκίνησε το συνέδριο της Capital Link στη Νέα Υόρκη όπου συμμετέχουν κορυφαίοι εισηγμένοι όμιλοι. Η διεθνοποίηση της ελληνικής κεφαλαιαγοράς θα είναι το θέμα που θα συζητήσει ο CEO της EXAE μαζί με στελέχη της Morgan Stanley και της Goldman Sachs, ενώ για τις επενδυτικές ευκαιρίες θα μιλήσουν στελέχη των Ambrosia Capital, Barclays, MSCI και NBG Securities.

Υποδομές, ακίνητα, τεχνολογία, ενέργεια, αγορά ομολόγων, Ελληνικό είναι ακόμα μερικά από τα θέματα που θα συζητηθούν και θα αναλυθούν. Η ελληνική σημαία θα φανεί και φέτος στις οθόνες του NYSE καθώς, όπως και πέρυσι, θα χτυπήσουν το καμπανάκι της λήξης της συνεδρίασης σήμερα, Τρίτη 10 Δεκεμβρίου, η διοίκηση του ΧΑ με στελέχη της κυβέρνησης και επιχειρηματίες.

Συνολικά είκοσι μία εισηγμένες συμμετέχουν στο συνέδριο. Πρόκειται για τις Alpha Bank, EXAE, Αεροδρόμιο Αθηνών, ΕΥΔΑΠ, Attica Bank, Attica Group, Avax, Dimand, Ελλάδακτωρ, Eurobank, ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, HelleniQ Energy, Ideal, Άκτωρ, Lamda, Metlen, Εθνική Τράπεζα, Τράπεζα Πειραιώς, ΔΕΗ και Trastor.

Κυλινδρόμυλοι Σαραντόπουλος: Πουλάει ακίνητο στον Πειραιά έναντι 10 εκατ.

Την πώληση του ακινήτου της στα Καμίνια Πειραιά προς τη συνδεδεμένη ανώνυμη εταιρεία Πολιτεία ΑΕΔΑΕ έναντι 10 εκατ. ευρώ αποφάσισε το ΔΣ της Κυλινδρόμυλοι Σαραντόπουλος ΑΕ.

Για την ολοκλήρωση της συναλλαγής θα υπογραφεί εντός του τρέχοντος έτους συμβολαιογραφικό προσύμφωνο, που θα περιλαμβάνει τους συνήθεις όρους προσυμφώνων της αγοράς ακινήτων προς εξασφάλιση των δικαιωμάτων των συμβαλλομένων (δικαιώ-

μα αυτοσύμβασης, προσημείωση υποθήκης κ.λπ.), όπου θα καθοριστεί και η προκαταβολή που θα καταβληθεί, ανερχόμενη τουλάχιστον στο ήμισυ του τιμήματος. Το συμβολαιογραφικό οριστικό έγγραφο της αγοροπωλησίας θα υπογραφεί με τους συνήθεις όρους και συμφωνίες για ανάλογες συναλλαγές, αφού τακτοποιηθούν τυχόν πολεοδομικά, κτηματολογικά, θέματα ηλεκτρονικής ταυτότητας κτηρίων και άλλα θέματα που αφορούν το ακίνητο.

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας: Πρόσκληση για συμμετοχή εταιρειών στην έκθεση PROWEIN

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Κεντρικής Μακεδονίας, στο πλαίσιο της πολιτικής τους για την προβολή και την προώθηση των προϊόντων της περιοχής, θα συμμετάσχουν στη διεθνή έκθεση για τον κλάδο του οίνου και των αλκοολούχων ποτών PROWEIN 2025, που θα πραγματοποιηθεί από τις 16 έως τις 18 Μαρτίου 2025, στο Εκθεσιακό Κέντρο Messe Dusseldorf - Exhibition Centre, στο Ντίσελντορφ της Γερμανίας. Η διεθνής έκθεση PROWEIN, με τριαντακονταετή πείρα, αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες και δημοφιλέστερες εμπορικές εκθέσεις οίνου και οινοπνευματωδών ποτών στην παγκόσμια αγορά. Κάθε χρόνο χιλιάδες διεθνείς εμπορικοί επισκέπτες συμμετέχουν στην έκθεση, αναζητώντας νέες σοδειές, τις τελευταίες τάσεις στη βιομηχανία κρασιού και οινοπνευματωδών ποτών καθώς και τα καινοτόμα προϊόντα που ικανοποιούν τις επιλογές των καταναλωτών. Το 2024 η PROWEIN υποδέχτηκε 47.000 εμπορικούς επισκέπτες από 135 χώρες, ανάμεσα στους οποίους και πολλοί ειδικοί του κρασιού, που επισκέφτηκαν και εστίασαν το ενδιαφέρον τους σε 5.400 εκθέτες από 65 χώρες.

Η Sohanalo αποκτά το 49% της Yalco Trading για 3 εκατ. ευρώ

Το 49% της Yalco Trading έναντι 3 εκατ. ευρώ θα αποκτήσει η Sohanalo με την εκτιμώμενη ολοκλήρωση της αγοροπωλησίας να αναμένεται αυτόν τον Δεκέμβριο. Με την ολοκλήρωση των ως άνω πράξεων θα αντληθούν επενδυτικά κεφάλαια, καθώς και θα εξασφαλιστούν η ικανοποίηση υποχρεώσεων και η επωφελής διενέργεια των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

IBM Ελλάδας και Κύπρου: Νέος διευθύνων σύμβουλος ο Δημήτριος Πρίμπας

Η IBM ανακοίνωσε ότι ο Δημήτριος Πρίμπας, διευθυντής του τομέα IBM Consulting, αναλαμβάνει τη θέση του γενικού διευθυντή IBM Ελλάδας και Κύπρου. Ο Δημήτριος Πρίμπας διαδέχεται τον Νίκο Μανιάτη, ο οποίος αποφάσισε να ακολουθήσει νέα επαγγελματική πορεία εκτός της IBM. Ο Δημήτριος Πρίμπας, παράλληλα με τα νέα του καθήκοντα, θα συνεχίσει να ηγείται του τομέα IBM Consulting για Ελλάδα και Κύπρο. Επιπλέον, ο Άγγελος Βλαχόπουλος αναλαμβάνει διευθυντής του Τομέα Τεχνολογίας της IBM Ελλάδας και Κύπρου.

Orilina: Έκδοση οικοδομικής άδειας για το Ελληνικό Private Club

Την έκδοση της οικονομικής άδειας για την ανέγερση συγκροτήματος υψηλών προδιαγραφών δίπλα στη μαρίνα του Αγίου Κοσμά και τη Riviera Galleria που θα περιλαμβάνει καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, κέντρο διασκέδασης και χώρους άθλησης και αναψυχής Private Club, ανακοίνωσε η Orilina Properties.

Attica Bank: Παραιτήθηκε από το ΔΣ ο Αντώνης Βαρθολομαίος

Η Attica Bank ανακοίνωσε ότι ο Αντώνης Βαρθολομαίος υπέβαλε την παραίτησή του για προσωπικούς λόγους τόσο από τη θέση του εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της τράπεζας όσο και από τη θέση του εντεταλμένου συμβούλου, η οποία και έγινε δεκτή. Όπως αναφέρεται στη σχετική ανακοίνωση, το Διοικητικό Συμβούλιο και η διοίκηση της τράπεζας ευχαριστούν θερμά τον κύριο Βαρθολομαίο για την προσφορά του και τις υπηρεσίες που παρείχε έως τώρα. Η συμβολή του στην εξυγίανση της Παγκρήτιας Τράπεζας μέσω τόσο της εφαρμογής του στρατηγικού σχεδίου μετασχηματισμού της όσο και της ενσωμάτωσης του ελληνικού καταστήματος της HSBC υπήρξε καθοριστική για τη μετέπειτα συγχώνευση με την Attica Bank και τη δημιουργία του νέου τραπεζικού οργανισμού.

JYSK: Νέο κατάστημα στη Σύρο

Την Πέμπτη 12 Δεκεμβρίου ανοίγει το νέο κατάστημα JYSK στη Σύρο. Η JYSK διαθέτει 64 φυσικά καταστήματα στην Ελλάδα αλλά και το ηλεκτρονικό κατάστημα JYSK.gr, ενώ το πλάνο επέκτασής της προβλέπει αρκετά ακόμα νέα καταστήματα στη χώρα μας. Η JYSK άνοιξε το πρώτο κατάστημά της στην Αθήνα τον Σεπτέμβριο του 2015. Στα χρόνια που ακολούθησαν προχώρησε σε εντατική ανάπτυξη του δικτύου της, το οποίο, με το νέο κατάστημα στη Σύρο, αριθμεί 64 φυσικά καταστήματα στην Ελλάδα. Παράλληλα, λειτουργεί το ηλεκτρονικό κατάστημα JYSK.gr, ενώ η JYSK διαθέτει και εξειδικευμένο τμήμα B2B για τους επαγγελματίες πελάτες της.

Πειραιώς: Στήριξη των νεοφυών επιχειρήσεων με το Piraeus Startup Accelerator

Η Πειραιώς δημιούργησε το πρόγραμμα Piraeus Startup Accelerator που στοχεύει στην υποστήριξη της βιώσιμης νεοφυούς επιχειρηματικότητας, με ιδιαίτερη έμφαση στους νέους, και στην ενίσχυση της καινοτομίας στο σύγχρονο ανταγωνιστικό περιβάλλον. Το πρόγραμμα είναι ειδικά σχεδιασμένο, ώστε να καλύψει το κενό χρηματοδότησης που υπάρχει στην ελληνική αγορά, προσφέροντας σε νέες, καινοτόμες επιχειρηματικές ομάδες τα εργαλεία, την τεχνογνωσία, τη δικτύωση και τις ευκαιρίες που χρειάζονται για την επιχειρηματική τους ανάπτυξη. Με τα εργαλεία αυτά τους δίνεται η δυνατότητα να μετατρέψουν τις ιδέες ή τις τεχνολογίες τους σε πρωτότυπες, βιώσιμες και διεθνώς ανταγωνιστικές επιχειρηματικές πρωτοβουλίες, προϊόντα και υπηρεσίες (Minimum Viable Products - MVPs).

Διεθνές Συνέδριο Ζυθοποίησης το τριήμερο 13-15 Δεκεμβρίου

Πάνω από τριάντα μικροζυθοποιίες από Ελλάδα, Τουρκία, Ρουμανία, Αλβανία και άλλες χώρες θα βρεθούν το επόμενο διάστημα στις εγκαταστάσεις της Ζυθοποιίας Μακεδονίας Θράκης στη ΒιΠε Κομοτηνής. Για πέμπτη χρονιά, σημειώνει η σχετική ανακοίνωση, διοργανώνεται το Independent Craft Brewers Roundtable (ICBR) με συμμετοχές από ζυθοποιούς και διεθνώς διακεκριμένους ομιλητές από Ελλάδα και εξωτερικό. Οι συμμετοχές αναμένεται και φέτος να φτάσουν σε αριθμό τα 100 άτομα, εκπροσωπώντας περισσότερες από 30 ανεξάρτητες μικροζυθοποιίες από την Ελλάδα, Τουρκία, Ρουμανία, Αλβανία και άλλες χώρες.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Αμαλία Κάτζου

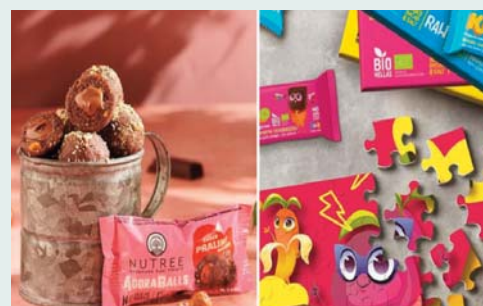

Στηρίζει την πρωτοβουλία ReBrain Greece ο Όμιλος ΔΕΗ

Ο Όμιλος ΔΕΗ υποστηρίζει το ReBrain Greece, μια πρωτοβουλία του υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης για την προσέλκυση ταλαντούχων Ελλήνων του εξωτερικού και τη διασύνδεσή τους με μεγάλες ελληνικές επιχειρήσεις. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΔΕΗ συμμετείχε στις εκδηλώσεις του ReBrain Greece σε Λονδίνο και Άμστερνταμ, που πραγματοποιήθηκαν φέτος τον Απρίλιο και τον Νοέμβριο αντίστοιχα. Όπως αναφέρει σχετική ανακοίνωση, συνολικά στις δύο εκδηλώσεις, πάνω από 1.600 στελέχη υψηλών δεξιοτήτων επισκέφτηκαν τον ειδικό χώρο της ΔΕΗ, όπου είχαν τη δυνατότητα να συζητήσουν με την ομάδα ανθρώπινου δυναμικού τις ευκαιρίες καριέρας στον όμιλο. Παράλληλα, η ομάδα ανθρώπινου δυναμικού του ομίλου παρουσίασε το ταξίδι του μετασχηματισμού της ΔΕΗ σε κορυφαία εταιρεία ηλεκτρικής ενέργειας στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, καθώς επίσης και τους στρατηγικούς στόχους και τις διαφορετικές ενέργειες για τους ανθρώπους της.

Η Καραμολέγκος εξαγόρασε την εταιρεία τροφίμων Nutree

Η εταιρεία Καραμολέγκος, μία από τις κορυφαίες εταιρείες τροφίμων στην Ελλάδα, με βαθιά παράδοση στην καινοτομία, την ανάπτυξη και την παραγωγή προϊόντων υψηλής διατροφικής αξίας, ανακοινώνει την εξαγορά του ποσοστού πλειοψηφίας της εταιρείας Nutree, ενός ελληνικού brand με σημαντική διεθνή παρουσία, που ειδικεύεται στη δημιουργία υγιεινών σνακ από υγιεινές και υψηλής διατροφικής αξίας πρώτες ύλες. Όπως αναφέρει η εταιρεία σε σχετική ανακοίνωση, η εξαγορά αυτή σηματοδοτεί μια νέα εποχή για την εταιρεία Καραμολέγκος, με σπουδαίες προοπτικές στον χώρο των τροφίμων.

Γιατί οι έμποροι ζητούν και το 2025 πηλαφόν 3% στα ενοίκια

Ζήτημα επιβίωσης για χιλιάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελεί η διατήρηση του ανώτατου πηλαφόν 3% στις εμπορικές μισθώσεις και το 2025, προκειμένου να μη σημειωθούν δυσάρεστες ανατροπές στην αγορά.

Η Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας ενημέρωσε με επιστολή το υπουργείο Ανάπτυξης σχετικά με τους κινδύνους που μπορεί να αντιμετωπίσει ο εμπορικός κόσμος, αν υπάρξει απελευθέρωση των αυξήσεων, σε μια περίοδο όπου το λειτουργικό κόστος αυξάνεται ραγδαία. Η ΕΣΕΕ τονίζει πως η ενίσχυση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων παραμένει αναγκαία για τη διατήρηση της βιωσιμότητας του εμπορίου και της αγοράς συνολικά, ιδιαίτερα σε ένα περιβάλλον αυξημένων προκλήσεων.

Ο πρόεδρος της ΕΣΕΕ Σταύρος Καφούνης υπογραμμίζει ότι η ελληνική επιχειρηματικότητα συνεχίζει να αντιμετωπίζει σοβαρές δυσκολίες, όπως οι συνέπειες της γεωπολιτικής αστάθειας, η διαρκής ακρίβεια που υπονομεύει την εγχώρια κατανάλωση και οι υψηλές τιμές ενέργειας. Οι παράγοντες αυτοί δημιουργούν μια συνθήκη «παρατεταμένης ρευστότητας», η οποία καθιστά τη στήριξη των επιχειρήσεων μέσω μέτρων όπως το πηλαφόν στις αυξήσεις μισθωμάτων ζωτικής σημασίας.

Σύμφωνα με την ΕΣΕΕ, το μέτρο του ανώτατου ορίου αύξησης 3% στις επαγγελματικές μισθώσεις απέδειξε την αποτελεσματικότητά του το 2024, επιτρέποντας στις μικρότερες επιχειρήσεις να αντεπεξέλθουν στις προκλήσεις χωρίς να πλήττονται τα συμφέροντα των ιδιοκτητών. Σύμφωνα με τον κ. Καφούνη, η παράταση του πηλαφόν είναι απολύτως αναγκαία για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς, καθώς οι επιχειρήσεις βρίσκονται ήδη σε μια κρίσιμη περίοδο με υψηλά λειτουργικά κόστη, αυξημένες υποχρεώσεις και μειωμένους τζίρους, όπως καταδεικνύει η έρευνα του Ινστιτούτου Εμπορίου και Υπηρεσιών για την Black Friday. Προτρέπει δε την ηγεσία του υπουργείου Ανάπτυξης να σταθεί αρωγός στο ελληνικό εμπόριο, λαμβάνοντας την απόφαση για παράταση ενός μέτρου που έχει αποδείξει την αξία του.

Επιδότησεις έως 60% για αγορά ηλιακού και αντλίας θερμότητας

Γενναίο πρόγραμμα με επιδοτήσεις 50% και 60% για τοποθέτηση ηλιακού θερμοσίφωνα και αντλίας θερμότητας σε κατοικίες προωθεί η κυβέρνηση, αξιοποιώντας πόρους 223,2 εκατ. ευρώ του Ταμείου Ανάκαμψης μέσω του σχεδίου «Ελλάδα 2.0».

Γράφει ο Λουκάς Γεωργιάδης
loukas1972@gmail.com

Η κοινή απόφαση των υπουργείων Περιβάλλοντος-Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας-Οικονομικών φέρνει την Ελλάδα ένα βήμα πιο κοντά στον μεγάλο στόχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής έως το τέλος του 2030. Το έργο «Συστήματα θέρμανσης νερού από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας για νοικοκυριά» εντάχθηκε στο πρόγραμμα χρηματοδοτήσεων με απόφαση του υπουργού αναπληρωτή Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Νίκου Παπαθανάση και αναμένεται να ωφελήσει χιλιάδες νοικοκυριά, τα οποία θα μπορούν να έχουν ζεστό νερό ή θέρμανση με τη χρήση καθαρών πηγών ενέργειας. Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του προγράμ-

ματος «Αλλάζω Σύστημα Θέρμανσης και Θερμοσίφωνα» και προωθεί τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των νοικοκυριών, την αύξηση χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), την εξοικονόμηση οικονομικών πόρων από τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, καθώς και τη μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την κοινή απόφαση των δύο υπουργείων, το πρόγραμμα περιλαμβάνει τα εξής:

Τι προβλέπει το πρόγραμμα ύψους 223,2 εκατ. ευρώ με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης

1. Επιδότηση αγοράς νέου ηλιακού θερμοσίφωνα σύγχρονης τεχνολογίας σε ποσοστό επιδότησης 50%. Τα ευάλωτα νοικοκυριά, με οικογενειακό εισόδημα έως 10.000 ευρώ (ή ατομικό 5.000 ευρώ), θα μπορούν να επωφεληθούν με επιδότηση 60%.

2. Επιδότηση αγοράς νέου συστήματος αντλίας θερμότητας θέρμαν-

σης (συμπεριλαμβάνεται η εξωτερική μονάδα, fan coil, σωληνώσεις, δοχείο αποθήκευσης ζεστού νερού χρήσης), σε ποσοστό επιδότησης 50%.

3. Επιδότηση της δαπάνης για την εκτέλεση αναγκών συμπληρωματικών εργασιών τοποθέτησης επιλέξιμου εξοπλισμού (πχ κόστος μεταφοράς, αναλώσιμα και εξαρτήματα κ.λπ.), σε ποσοστά 50% και 60%.

Μεγαλύτερο τμήμα του προϋπολογισμού του προγράμματος θα διατεθεί προς τους ωφελούμενους σε περιοχές της Κεντρικής Μακεδονίας και Ηπείρου, όπου με βάση στοιχεία μετρήσεων ατμοσφαιρικής ρύπανσης των τελευταίων πέντε χρόνων, καταγράφεται συχνή υπέρβαση των μέγιστων επιτρεπών ορίων σωματιδιακής ρύπανσης αρκετές φορές ετησίως σε σχέση με τις υπόλοιπες περιφέρειες της Ελλάδας. Αναφορικά με τις κοινωνικές κατηγορίες, τα προγράμματα αφορούν όλα τα φυσικά πρόσωπα που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα, δίνοντας προτεραιότητα σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, όπως είναι οι οικογένειες με τουλάχιστον ένα μέλος με ειδικές ανάγκες (ΑμεΑ) και οικογένειες με τρία και περισσότερα εξαρτώμενα τέκνα.

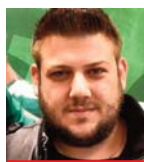

Η τελευταία πτήση του «φάντομ»

Σήμερα στις 11.00 το πρωί, συγγενείς, φίλοι και σύσσωμο το ελληνικό ποδόσφαιρο θα αποχαιρετήσουν έναν από τους ήρωες των περασμένων δεκαετιών. Το «φάντομ» του ελληνικού ποδοσφαίρου «πέταξε» για την τελευταία πτήση του και δεν είναι πια μαζί μας. Ο Νίκος Σαργκάνης έφυγε από τη ζωή σε ηλικία 70 ετών, έχοντας δώσει σκληρή και γενναία μάχη με τον καρκίνο το τελευταίο διάστημα, και σκόρπισε τη θλίψη σε όλους.

Γράφει ο Χρήστος Γιαννούλης

Ήταν μια από τις πιο εμβληματικές φυσιογνωμίες του ελληνικού ποδοσφαίρου και ένας από τους καλύτερους -αν όχι ο καλύτερος- Έλληνας τερματοφύλακες όλων των εποχών. Η καριέρα του κάτω από τα γκολπόστ ξεκίνησε από... πείσμα, όταν σε αγώνα των μικρών τμημάτων του Ηλυσιακού, ο τότε τερματοφύλακας της ομάδας του Σαργκάνη δεν τα πήγαινε καλά. Ο ίδιος ζήτησε από τον προπονητή του να τον βάλει τερματοφύλακα και έτσι από το 1968 ξεκινούν οι πτήσεις του «φάντομ».

Το 1977 οι τρομερές εμφανίσεις του με τον Ηλυσιακό φέρνουν μεταγραφή στην Καστοριά, με την οποία επίσης κάνει εντυπωσιακά πράγματα. Μάλιστα, κατακτά το Κύπελλο του 1980 σε έναν ιστορικό τελικό, 5-2 επί του Ηρακλή στη Νέα Φιλαδέλφεια, και εκεί προκύπτει ο Ολυμπιακός,

Ο Σαργκάνης ήταν μια ανάσα από τον ΠΑΟΚ και ενώ βρισκόταν σε διακοπές στη Σκιάθο, ενδιαφέρθηκαν οι «ερυθρόλευκοι». «Έρχομαι και κολυμπώντας», ήταν η απάντησή του κι άνοιξε το «ερυθρόλευκο» κεφάλαιο, που έκλεισε το 1985 μετά από τρία πρωταθλήματα κι ένα Κύπελλο.

Κι εκεί, έρχεται ο Παναθηναϊκός. Ο Ολυμπιακός θεωρούσε ότι ο Σαργκάνης δεν είχε άλλα να δώσει και του έκανε μικρές για την αξία του προτάσεις. Ο Γιώργος Βαρδινογιάννης, όμως, που ήδη είχε πάρει από τον Πειραιά τους Γαλάκκο, Κυράστα, Βαμβακούλα, «χτυπά» και τον Σαργκάνη. Δικαιώνεται απόλυτα, αφού με το «φάντομ» -προσωνύμιο που πήρε στο Δανία - Ελλάδα 0-1 του 80' από τους ξένους δημοσιογράφους-

Θλίψη στο ελληνικό ποδόσφαιρο για τον θάνατο του Νίκου Σαργκάνη - Η σπουδαία καριέρα του τερματοφύλακα που έγραψε ιστορία με «χρυσά» γράμματα κάτω από τα γκολπόστ Καστοριάς, Ολυμπιακού, Παναθηναϊκού, Αθηναϊκού και Εθνικής ομάδας

κατακτά πρωταθλήματα, Κύπελλα και σημειώνονται σπουδαίες πορείες στην Ευρώπη. Αλησμόνητος ο τελικός Κυπέλλου του 1988, όπου ο Παναθηναϊκός επικρατεί του Ολυμπιακού στα πέναλτι χάρη σε αποκρούσεις - αλλά και γκολ καθώς εκτελούσε πέναλτι μαστρικά - του Σαργκάνη, ο οποίος μετά το τέλος του ματς λέει «τους τα έβαλα στον κ... ο τα λεφτά τους». Ο ίδιος αποκάλυψε ότι ο τότε πρόεδρος του Ολυμπιακού, Γιώργος Κοσκωτάς, είχε επιχειρήσει να τον δωροδοκήσει για να έχει μειωμένη απόδοση στον τελικό. Η απόδοσή του και η ατάκα του μετά το τρόπαιο αποτέλεσαν ιδανική απάντηση.

Το 1990 ολοκληρώθηκε η «πράσινη» θητεία του και ακολούθησε ο Αθηναϊκός. Έφτασε ξανά στον τελικό του Κυπέλλου, το οποίο δεν κατακτήθηκε μεν, όμως η ομάδα του Βύρωνα έπαιξε στο Κυπελλούχων ως φιναλίστ και αγωνίστηκε με τη Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ. Ο 36χρονος Σαργκάνης έγραψε ιστορία και σε αυτές τις αναμετρήσεις, ενώ και μετά το τέλος της σπουδαίας καριέρας του συνέχισε να ασχολείται με το ποδόσφαιρο. Περισσότερο σε χαμηλότερες κατηγορίες και τμήματα υποδομών. Πάντα, ωστόσο, ξεχώριζε για τον ακέραιο χαρακτήρα του, τις ψυχραιμες τοποθετήσεις του και τη θετική αύρα σαν άνθρωπος. Αντιμετώπιζε τους πάντες με χαμόγελο και ευγένεια, έχοντας κερδίσει τον σεβασμό όλων των φιλάθλων, ανεξαρτήτως «χρώματος»... Το «φάντομ», όμως, δυστυχώς απογειώνεται σήμερα για τελευταία φορά... Καλό ταξίδι...

Επιμέλεια: Χρήστος Γιαννούλης

«Φουντώνει» η μάχη

Η μάχη στις πρώτες θέσεις του πρωταθλήματος καλά κρατεί στη Super League. Στο πιο αμφίτροπο ματς της αγωνιστικής, ο Παναθηναϊκός με γκολ «buzzer beater» του Γερεμέγεφ νίκησε 1-0 τον Asteras Aktor στην Τρίπολη και έμεινε «ζωντανός» στο κυνήγι του Ολυμπιακού. Οι «ερυθρόλευκοι» είχαν νικήσει εύκολα 3-0 τον Βόλο το Σάββατο. Εύκολο 4-1 και για τον ΠΑΟΚ στις Σέρρες, ενώ πολύ δύσκολα νίκησε 2-1 και η ΑΕΚ στην Κρήτη τον ΟΦΗ.

Σημαντική νίκη και για τον Άρη που επικράτησε 2-1 του Ατρόμπτου, όμως, αποφάσισε να αλλάξει προπονητή. Νικητής από τη Λαμία έφυγε ο Παναιτωλικός, που επικράτησε 1-0 και επέστρεψε στις νίκες, στην πρεμιέρα του Β' γύρου του πρωταθλήματος.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

(μετά τη 14η αγωνιστική)

Θ.	Ομάδα	Αγ.	Γκολυέρ-κατά	Βαθμοί
1.	ΟΣΦΠ	14	26-10	30
2.	ΑΕΚ	14	23-9	27
3.	ΠΑΟΚ	14	27-16	27
4.	Παναθηναϊκός	14	14-9	26
5.	Άρης	14	19-16	24
6.	Παναιτωλικός	14	15-11	22
7.	Ατρόμπος	14	20-20	18
8.	Asteras Aktor	14	14-15	16
9.	Πανσερραϊκός	14	19-27	16
10.	ΟΦΗ	14	18-24	16
11.	Βόλος	14	10-21	14
12.	Λεβαδειακός	14	18-24	13
13.	Λαμία	14	9-19	9
14.	Athens Kallithea	14	13-24	8

Από το... ανάθεμα στην αποθέωση

Όλη την άγρια ομορφιά και τα ακραία συναισθήματα που γεννά το ποδόσφαιρο βίωσαν στην Τρίπολη μέσα σε ένα λεπτό. Στο 90'+2' ο Γερεμέγεφ χάνει άχαστη ευκαιρία και ένα λεπτό αργότερα σκοράρει δύσκολη κεφαλιά που δίνει νίκη. Από το... ανάθεμα στην αποθέωση σε κάτι παραπάνω από 60 δευτερόλεπτα...

Τον... γλίτωσε ο Χουάντσο

Ντέρμπι από τα παλιά στο κλειστό της Γλυφάδας, όπου ο Παναθηναϊκός χρειάστηκε μια τρίποντη... βόμβα του Χουάντσο Ερνανγκόμεθ 5,3' πριν το φινάλε για να νικήσει 85-83 τον Πανιώνιο. Ο Ολυμπιακός από την πλευρά του νίκησε εύκολα 88-73 τον Κολοσσό στη Ρόδο. Στα υπόλοιπα παιχνίδια της αγωνιστικής, Λαύριο - Άρης 93-84, Μαρούσι - Καρδίτσα 71-85, Περιστερί - ΑΕΚ 89-82.

Τα παπούτσια... στα σκουπίδια

Σε ένα χορταστικό ματς, η Τσέλι νίκησε 4-3 στην έδρα της Τότεναμ. Τα δυο από τα τρία γκολ των γηπεδούχων, όμως, ήρθαν μετά από γλίστρημα του Κουκουρέγια. Ο Ισπανός μπακ-χαφ ήταν έξω φρενών, και μάλιστα μετά τον αγώνα... πέταξε τα παπούτσια που φορούσε και γλίστρησε! Ψύχραιμη προσέγγιση...

Το τάμα του Τιάγκο Σίλβα

Στα 40 του χρόνια, ο Τιάγκο Σίλβα παίζει ακόμα ποδόσφαιρο στην πατρίδα του τη Βραζιλία, στη Φλουμινένσε συγκεκριμένα. Η «Φλου» κινδύνευσε με υποβιβασμό, ωστόσο, τελικά τα κατάφερε να μείνει στην κατηγορία. Ο Τιάγκο Σίλβα, μάλιστα, μετά από αυτό διέσχισε γονατιστός όλο το γήπεδο. Πιθανώς εκπλήρωσε κάποιου είδους... τάμα.

Η ΜακΛάρεν στην κορυφή!

Για πρώτη φορά μετά από 26 χρόνια, η ΜακΛάρεν κατάφερε να πάρει το πρωτάθλημα των κατασκευαστών στη Formula 1. Η νίκη του Λάντο Νόρις στο Grand Prix του Άμπου Ντάμπι έδωσε τους απαραίτητους βαθμούς στους Βρετανούς που την τελευταία φορά που κατέκτησαν τον τίτλο ζούσαμε... σε περασμένο αιώνα!

Ασύλληπτος Γιόκιτς

Αδιανόητα είναι τα επιτεύγματα του Νίκολα Γιόκιτς στο NBA. Ο Σέρβος σέντερ διαρκώς εκπλήσσει τους πάντες κι αυτή τη φορά μέσα σε 24 ώρες πέτυχε 104 πόντους. Έβαλε 56 πόντους απέναντι στους Ουίζαρντς, αν και η ομάδα του έχασε, και 48 στη νίκη των Νάγκετς επί των Χοκς. Αν είχε και τρίτο παιχνίδι σήμερα, θα περνούσε τους 150...

Νικόδημος Καβαρνός Το αηδόνι της Ορθοδοξίας

Ενα μοναδικό καλλιτεχνικό γεγονός με ουράνιες ψαλμωδίες θα φωτίσει σήμερα και αύριο την πόλη. Ο λαοφιλής αρχιμανδρίτης με την αιθέρια φωνή Νικόδημος Καβαρνός θα εμφανιστεί για πρώτη φορά στο αθηναϊκό κοινό, για δύο back to back συναυλίες γεμάτες βυζαντινούς ήχους και πνευματική ανάταση, στο θέατρο Παλλάς.

Η εντυπωσιακή οπτικοακουστική παραγωγή παρουσιάζεται την ομορφότερη στιγμή της Ορθοδοξίας, τα Χριστούγεννα, και τα εισιτήρια εξαντλήθηκαν γρήγορα, αποδεικνύοντας την τεράστια αναγνώριση του έργου του.

Ο διεθνούς φήμης αοιδός, γνωστός και ως «αηδόνι της Ορθοδοξίας», έχει κατακτήσει κοινό σε παγκόσμια κλίμακα: από την Ευρώπη και τη Ρωσία, την Αμερική και τον Καναδά, τη Μέση Ανατολή και τη Λατινική Αμερική έως τη Σιγκαπούρη, η μουσική και η εκλεπτυσμένη ερμηνεία του αγγίζουν κάθε ψυχή.

**Ο λαοφιλής αρχιμανδρίτης με την αιθέρια φωνή
θα εμφανιστεί για δύο back to back συναυλίες γεμάτες
βυζαντινούς ήχους και πνευματική ανάταση,
στο θέατρο Παλλάς**

Η αγγελική φωνή του π. Νικόδημου Καβαρνού εντυπωσιάζει με την αυθεντική προσέγγιση που συνδυάζει τεχνική με συναισθηματικό βάθος, δημιουργώντας μια μαγευτική ατμόσφαιρα κατά τη διάρκεια των εμφανίσεών του.

Γεμάτος απλότητα και σεμνότητα, βραβευμένος από την UNESCO για την προσφορά του στη μουσική και ειδικότερα

στη βυζαντινή μουσική, έχει διακριθεί με πληθώρα διεθνών βραβείων. Στις συναυλίες θα τον συνοδεύει πολυμελής βυζαντινή χορωδία, καθώς και η Αθηναϊκή Ορχήστρα Σύγχρονης Μουσικής, ενώ συμμετέχει και ο Γρηγόρης Βαλτινός, στην αφήγηση. Αξιοποιώντας με τον καλύτερο τρόπο το πολύτιμο χάρισμα της φωνής του, ο νεότερος κληρικός και ένας από

τους σπουδαιότερους πρωτοψάλτες και καθηγητές της Βυζαντινής Μουσικής αρχιμανδρίτης Νικόδημος Καβαρνός παρουσιάζει σημαντικό έργο.

Με θεολογικές, μουσικές σπουδές στο ΤΕΙ Τεχνολογίας Ήχου και Μουσικών Οργάνων στο Ληξούρι και πτυχίο Σκηνοθεσίας Τηλεόρασης και Κινηματογράφου, σε ηλικία 20 χρονών, σύστησε μια βυζαντινή μουσική σχολή όπου εκπαίδευσε πάνω από διακόσιους φοιτητές, μοιράζοντας τις γνώσεις και την εμπειρία του. Παράλληλα δημιούργησε μια εξαιρετική μουσική χορωδία με μαθητές του, γράφει βιβλία και ηχογραφεί δίσκους ερμηνεύοντας με την αγγελική φωνή του ύμνους από τις πιο σημαντικές στιγμές της Ορθοδοξίας με τα έσοδα πάντα για τις ανεγέρσεις εκκλησιών και σχολείων. Στο άλμπουμ «Ω γλυκύ μου έαρ» συμμετείχαν ο ηθοποιός Στέλιος Καλαθάς και ο μαθητής του και γνωστός τραγουδιστής, Ηλίας Παλιουδάκης.

Κάλεσμα σε όλους τους ήατρες του «Χάρι Πότερ»

Μια συμφωνική οδύσσεια στον μαγικό κόσμο του «Χάρι Πότερ» έρχεται στο Christmas Theater! Οι πιο έντονες μουσικές στιγμές από τη θρυλική σειρά κινηματογραφικών ταινιών του παγκοσμίως αγαπημένου έφηβου ήρωα ζωντανεύουν στις 3 και 4 Ιανουαρίου 2025, με τη συμφωνική ορχήστρα Lords of the Sound.

Από το πρώτο ταξίδι με το Hogwarts Express έως τις επικές μάχες ενάντια στις σκοτεινές δυνάμεις, τα soundtracks που έντυσαν τις κορυφαίες και συγκινητικές σκηνές του «Χάρι Πότερ» θα αναβιώσουν δυνατά

στην παράσταση «Hogwarts Magic Symphony».

Ανάμεσα τους το «Hedwig's Theme», το «The Sorcerer's Stone» και το «Diagon Alley» με την εκπληκτική Lords of the Sound Orchestra σε μια διπλή ανεπανάληπτη συναυλία, με φόντο το έπος της μεγάλης οθόνης. Ένα ταξίδι σε έναν κόσμο όπου οι νότες γεμίζουν φαντασία και οι θεατές γίνονται μέρος μιας αξέχαστης εμπειρίας. Στο εντυπωσιακό οπτικοακουστικό σόου με τα φαντασμαγορικά εφέ, η εμφάνιση-έκπληξη του καθηγητή Dumbledore θα προσθέσει ακόμη μεγαλύτερη μαγεία στην παράσταση.

Κοσμικά

Επιμέλεια: Δήμητρα Δάρδα
Φωτογραφίες: Papadakis Press

Μαρίκα Μητσοτάκη: Νόστιμη αναδρομή στην Ιστορία

Η έκδοση «Συνταγές με... Ιστορία» διά χειρός της αείμνηστης Μαρίκας Μητσοτάκη επανακυκλοφόρησε και παρουσιάστηκε στο Μουσείο Μπενάκη παρουσία της Ντόρας Μπακογιάννη και λαμπερών καλεσμένων.

Άρτεμις Σκούταρη

Ντόρα Μπακογιάννη, Φαίνη Χατζηθασασιάδου

Ισιδωρος Κούβελος, Ντόρα Μπακογιάννη, Ηλίας Αποστολόπουλος

Ηλίας Αποστολόπουλος, Μανώλης Κονταρός, Μαρία Αθανασάκου-Μουντάκη

Ντόρα Μπακογιάννη, Μαρία Αθανασάκου-Μουντάκη

Λαμπερές εμφανίσεις στο χαλί του Christmas Theater

Παρέλαση διάσημων εγχώριων stars στην πολυαναμενόμενη πρεμιέρα της μουσικοθεατρικής παράστασης «Τα μαγικά Χριστούγεννα του Πινόκιο».

Γιάννης Βαρδής, Νατάσα Σκαφίδα

Μανόλης Παντελιδάκης, Βίλλυ και Γιώργος Θεοφάνους

Φωτογραφίες: Papadakis Press

Χρήστος και Μαρίνα Σπανού

Μανόλης Παντελιδάκης, Φωκάς Ευαγγελινός

Γιάννης Σεβδικαλής, Σοφία Κουρτίδου

Ελένη Χατζίδου

Η Φωτεινή Δάρδα με την κόρη της

Γράφει η
Κατερίνα
Παπακωστοπούλου
krapakosto@yahoo.gr

Οι παθήσεις του θυρεοειδούς μπορούν να επηρεάσουν τα μάτια

Οι παθήσεις του θυρεοειδούς αδένου μπορεί να προκαλέσουν λειτουργικές και δομικές αλλαγές που επηρεάζουν πολλά όργανα και ιστούς του σώματος, συμπεριλαμβανομένων των ματιών.

Η θυρεοειδική οφθαλμοπάθεια (ή οφθαλμοπάθεια του Graves) είναι μια αυτοάνοση, φλεγμονώδης νόσος των ματιών και των ιστών γύρω από αυτά. Συνήθως παρατηρείται σε πάσχοντες από υπερθυρεοειδισμό. Ωστόσο μερικές φορές παρατηρείται και σε ασθενείς με θυρεοειδίτιδα Hashimoto, που είναι η πιο κοινή αιτία υποθυρεοειδισμού.

«Ο θυρεοειδής είναι ένας αδένος στο πρόσθιο τμήμα του λαιμού, ο οποίος παράγει ορμόνες απα-

ραίτητες για τη ρύθμιση του μεταβολισμού και πολλών άλλων λειτουργιών στο σώμα. Η θυρεοειδική οφθαλμοπάθεια αναπτύσσεται όταν το ανοσοποιητικό σύστημα προκαλεί βλάβες στον θυρεοειδή αδένου. Οι βλάβες αυτές είναι πιο συχνές όταν υπερλειτουργεί ο θυρεοειδής. Μερικές φορές, όμως, παρατηρούνται και όταν υπολειτουργεί ή πολύ σπάνια όταν παράγει φυσιολογικά επίπεδα θυρεοειδικών ορμονών. Σε όλες τις περιπτώσεις το ανοσοποιητικό επιτίθεται στους οφθαλμικούς μύες και τους ιστούς γύρω από τα μάτια», αναφέρει ο δρ Αναστάσιος Κανελλόπουλος, χειρουργός-οφθαλμίατρος, καθηγητής Οφθαλμολογίας του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης.

Θεραπεία θυρεοειδικής οφθαλμοπάθειας

Η θεραπεία της θυρεοειδικής οφθαλμοπάθειας εξαρτάται από τη βαρύτητά της. Στους ασθενείς μπορεί να προταθούν συντηρητικές ή/και επεμβατικές θεραπείες. Στις συντηρητικές συμπεριλαμβάνονται τεχνητά δάκρυα ή λιπαντικές αλοιφές (για να καταπραΰνεται η ξηροφθαλμία), γυαλιά ηλίου (για την ευαισθησία στο φως), ψυχρά επιθέματα (για την ανακούφιση του οιδήματος και του ερεθισμού) και διακοπή του καπνίσματος (επιδεινώνει τα συμπτώματα στα μάτια). Μπορεί επίσης να συνταγογραφηθούν πρίσματα για τα γυαλιά του ασθενούς, για να διορθωθεί η διπλωπία. Τα πρίσματα αυτά μπορεί να είναι προσωρινά ή μόνιμως στερεωμένα στα κρύσταλλα. Αν δεν βελτιωθεί η κατάσταση με τα μέτρα αυτά, αν επιδεινωθεί ή αν η οφθαλμοπάθεια είναι ήδη μέτρια έως σοβαρή, μπορεί να χρειασθεί φαρμακευτική αγωγή. «Σε σοβαρές περιπτώσεις, όπως ο εξόφθαλμος και η ανάσπαση του βλεφάρου, μπορεί να χρειαστεί χειρουργική θεραπεία για να επαναποθετηθούν τα βλεφάρια ή οι μύες του ματιού ή να αφαιρεθεί ουλώδης ιστός ή και μέρος του οφθαλμικού κόγχου. Η επέμβαση μπορεί να διορθώσει την εμφάνιση των ματιών, να καταπραΰνει την ξηροφθαλμία, να βελτιώσει την όραση και να καταπραΰνει την πίεση στο οπτικό νεύρο, αποτρέποντας την απώλεια της όρασης. Η έγκαιρη διάγνωση και θεραπεία μπορεί να αυξήσει την επιτυχία της αγωγής που θα γίνει στον ασθενή», καταλήγει ο κ. Κανελλόπουλος.

Οι παθήσεις του θυρεοειδούς είναι πολύ συχνές. Παρότι, όμως, οι θυρεοειδοπάθειες είναι τόσο συχνές, το σχεδόν 60% των ασθενών δεν γνωρίζει ότι πάσχει από αυτές διότι δεν κάνει προληπτικές εξετάσεις. Οι πιθανότητες να προκύψει πρόβλημα στα μάτια λόγω της θυρεοειδοπάθειας επηρεάζονται σημαντικά από το ιστορικό του καπνίσματος. Αν την εποχή που διαγνωστεί η νόσος του Graves ο ασθενής είναι μη καπνιστής ή πρώην καπνιστής, έχει λιγότερες από μία στις δέκα πιθανότητες να παρουσιάσει θυρεοειδική οφθαλμοπάθεια. Αν όμως καπνίζει λίγο ή μέτρια, οι πιθανότητές του διπλασιάζονται. Ένα από τα συχνότερα είναι η ανάσπαση του βλεφάρου. Κατ' αυτήν, «τραβιέται» προς τα πάνω το άνω βλεφάρο και γίνεται πιο ορατό το λευκό τμήμα του ματιού (σαν να έχει γουρλώσει το μάτι), όταν ο ασθενής κοιτάζει κάτι που βρίσκεται ευθεία μπροστά του.

Η θυρεοειδική οφθαλμοπάθεια μπορεί επίσης να προκαλέσει αλλαγές στην όραση, όπως η διπλωπία. Το οίδημα μπορεί επίσης να αυξήσει την πίεση στο εσωτερικό του ματιού, προκαλώντας βλάβες στο οπτικό νεύρο και μείωση της όρασης. Οι πάσχοντες μπορεί επίσης να αναπτύξουν «σακούλες» γύρω από τα μάτια τους. Πολύ συχνή είναι επίσης η ξηροφθαλμία.

Η θυρεοειδική οφθαλμοπάθεια αναπτύσσεται όταν το ανοσοποιητικό σύστημα προκαλεί βλάβες στον θυρεοειδή αδένου

Δρ Αναστάσιος Κανελλόπουλος,
χειρουργός-οφθαλμίατρος,
καθηγητής οφθαλμολογίας
του Πανεπιστημίου
της Νέας Υόρκης

Γράφει
η Αλεξάνδρα Καρτά

Οι καθημερινές προβλέψεις

www.facebook.com/alexandra.karta
astro.karta19@gmail.com - Τηλ.: 697 3232 775

Η Σελήνη συνεχίζει να θρίσσεται στο ζώδιο του Κριού, ενώ η θετική της πορεία δείχνει τις αισιόδοξες τάσεις λίγο πριν τις χιορτές των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς.

Κριός

(21/3-20/4)

Πολύ καλή μέρα για να ενεργοποιήσετε τη θετικότητα στη ζωή σας. Είναι πολύ σημαντικό να φροντίσετε μια εκκρεμότητα, που μπορεί να αφορά νομική σας υπόθεση.

Ταύρος

(21/4-20/5)

Η Σελήνη βρίσκεται στον ευαίσθητο δωδέκατο τομέα σας, όπου σίγουρα αποζητάτε την ησυχία σας και κάποιους ήρεμους προορισμούς, που θα σας δώσουν την πολυτέλεια της πνευματικής χαλάρωσης.

Δίδυμοι

(21/5-21/6)

Για εσάς τους Διδύμους είναι καλή μέρα για να συναντήσετε πρόσωπα από το παρελθόν και να εργαστείτε πάνω σε κάποιες συνθήκες που αφορούν το κλείσιμο παλαιών καταστάσεων.

Καρκίνος

(22/6-22/7)

Η μέρα σας θα έχει αρκετές ευκαιρίες που αφορούν την προσωπική σας ζωή αλλά και τα επαγγελματικά σας. Ένα θέμα στην υγεία σας τακτοποιείται με τον καλύτερο τρόπο.

Λέων

(23/7-22/8)

Είναι καιρός να ενεργοποιήσετε θέματα συναισθηματικά και να κάνετε τις κατάλληλότερες κινήσεις για να δώσετε ώθηση σε ό,τι σας δίνει χαρά και ενέργεια.

Παρθένος

(23/8-22/9)

Επαγγελματικές υποθέσεις σας απασχολούν σήμερα και χρειάζεστε αρκετά καλή διαχείριση για να φτάσετε τους στόχους σας. Είναι επίσης καιρός να ρυθμίσετε κάποιες οικογενειακές υποθέσεις.

Ζυγός

(23/9-23/10)

Για σας τους Ζυγούς, το πέρασμα της Σελήνης από τον τομέα των σχέσεών σας προκαλεί μικρή αλλά συγχρόνως σημαντική επιρροή, που αφορά την ουσία μιας σχέσης σας. Ίσως να έχετε δεύτερες σκέψεις αυτή την περίοδο για τον άνθρωπό σας.

Σκορπιός

(24/10-21/11)

Για εσάς τους Σκορπιούς, η μέρα σας θα έχει μια σχετική ηρεμία και μάλιστα ίσως θα χρειαστεί να βάλετε στο πρόγραμμά σας μια έντονη δραστηριότητα που θα σας δώσει ευεξία και καλή προοπτική στους στόχους σας.

Τοξότης

(22/11-21/12)

Για εσάς τους Τοξότες είναι μια καλή μέρα, με έντονη προσωπική δραστηριότητα, σε κάθε θέμα που σας απασχολεί. Όλα εξαρτώνται από την καλή ή όχι συναισθηματική σας διαχείριση.

Αιγόκερως

(22/12-19/1)

Για εσάς τους Αιγόκερους, η θέση της Σελήνης σήμερα ενεργοποιεί τις οικογενειακές υποθέσεις και ίσως σκεφτείτε να συναντήσετε πρόσωπα από το πολύ κοντινό συγγενικό σας περιβάλλον.

Υδροχόος

(20/1-18/2)

Για εσάς τους Υδροχόους, η κοινωνική σας ζωή σήμερα έχει τον πρώτο λόγο και είστε λαλίστατοι με τους άλλους, τόσο που δεν ξέρετε πότε πρέπει να σταματήσετε.

Ιχθύες

(19/2-20/3)

Η μέρα σας θα έχει μια έντονη επαγγελματική και οικονομική χροιά και θα νιώσετε έτοιμοι για να πάρετε πληροφορίες που θα σας δώσουν λύσεις σε παλιές σας υποθέσεις.